

JABATAN AUDIT NEGARA

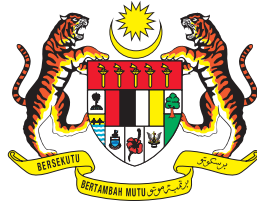
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA 2018

PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI DAN
PRESTASI KEWANGAN
AGENSI NEGERI

PERAK

TAHUN 2018

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI**

**NEGERI PERAK
TAHUN 2018**

Jabatan Audit Negara Malaysia

The background features a teal grid pattern in the upper half and abstract wavy shapes in shades of teal, blue, and grey in the lower half.

KANDUNGAN

KANDUNGAN

PENDAHULUAN	vii

RINGKASAN EKSEKUTIF	xi

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

Pendahuluan	1 – 3
Objektif dan Metodologi Pengauditan	1 – 4
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2018	1 – 5

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Latar Belakang	2 – 3
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	2 – 3
Penyata Prestasi Kewangan	2 – 4
Kumpulan Wang Disatukan	2 – 4
Wang Awam	2 – 6
Akaun Hasil Disatukan	2 – 8
Akaun Pinjaman Disatukan	2 – 22
Akaun Amanah Disatukan	2 – 22
Penyata Akaun Memorandum	2 – 35
Nota Kepada Penyata Kewangan	2 – 48
Rumusan Audit	2 – 52
Syor Audit	2 – 53

BAHAGIAN III

PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

Pendahuluan	3 – 3
Pengauditan Penyata Kewangan	3 – 3
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	3 – 4
Pemakaian Piawaian Perakaunan	3 – 5
Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan	3 – 6
Pembentangan Penyata Kewangan	3 – 10
Analisis Prestasi Kewangan	3 – 11
Bidang Utama Audit	3 – 24
Rumusan Audit	3 – 30
Syor Audit	3 – 31

BAHAGIAN IV

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI

Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Aktiviti Jabatan/Agensi serta Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri	4 – 3
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri	4 – 3

PENUTUP	5 – 3

LAMPIRAN

Lampiran I	-	Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri	6 – 3
Lampiran II	-	Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri dan Bendahari Negeri	6 – 7
Lampiran III	-	Penyata Kedudukan Kewangan	6 – 8
Lampiran IV	-	Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai	6 – 9
Lampiran V	-	Penyata Prestasi Kewangan	6 – 10
Lampiran VI	-	Penyata Akaun Memorandum	6 – 11
Lampiran VII	-	Nota Kepada Penyata Kewangan	6 – 12

AKRONIM	7 – 3

The background features a teal grid pattern in the upper half and abstract wavy shapes in shades of teal, blue, and grey in the lower half.

PENDAHULUAN

PENDAHULUAN

---

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan/Negeri/Agensi dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan. Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan memperkenan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen manakala Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan pula akan memperkenan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Perak.

2. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri Perak Tahun 2018 ini mengandungi perkara seperti berikut:

- i. Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri;
- ii. Analisis Kewangan Kerajaan Negeri;
- iii. Penyerahan, Pengesahan, Pembentangan Penyata Kewangan dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri; dan
- iv. Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri.

3. Laporan mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Tahun 2018 disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri dan beberapa jabatan negeri sepanjang tahun 2018. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Tahun 2018, pengauditan terhadap sistem perakaunan serta dokumen yang berkaitan dengan terimaan dan bayaran telah dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri.

4. Pengauditan dijalankan bertujuan untuk memberikan pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun 2018 menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan dijalankan dengan berpandukan kepada Akta Audit 1957 dan piawaian pengauditan yang diluluskan serta *The International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI).

5. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri Perak yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin menzahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(DATO' NIK AZMAN NIK ABDUL MAJID)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

24 Oktober 2019

RINGKASAN EKSEKUTIF

RINGKASAN EKSEKUTIF

Perkara Utama

Apa yang diaudit?

- Seksyen 16(1), Akta Tatacara Kewangan 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan penyata kewangan tahunan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak disediakan oleh Pegawai Kewangan Negeri berasaskan asas perakaunan tunai ubah suai.
- Penyata ini yang melaporkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak tahun 2018 mengandungi Laporan Bendahari Negeri, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.
- Pengauditan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak dilaksanakan selaras dengan Seksyen 5(1)(a) Akta Audit 1957 yang menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit akaun persekutuan dan negeri.
- Seksyen 5(1)(c) Akta Audit 1957, menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri (BBN), Majlis Agama Islam (MAI) dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT).
- Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak, juga membuat analisis terhadap kedudukan kewangan kerajaan negeri.
- Analisis Audit merangkumi perkara mengenai trend dan kedudukan kewangan, wang tunai, pelaburan, hasil, perbelanjaan mengurus, amanah, pinjaman dan hutang kerajaan negeri.

Mengapa ia penting untuk diaudit?

- Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2018 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata tersebut menunjukkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

- Analisis yang dijalankan bertujuan untuk menilai tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri Perak secara keseluruhannya pada akhir tahun 2018, di samping dapat membantu kerajaan negeri memperkukuh prestasi kewangannya pada tahun akan datang.
- Pengauditan penyata kewangan agensi negeri dilaksanakan untuk mengesah dan memastikan penyata kewangan bebas daripada kesalahan dan ketinggalan yang material serta memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama berpandukan akta dan piawaian yang diluluskan.
- Pengauditan Penyata Kewangan telah dilaksanakan berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI) dan Garis Panduan Pengauditan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri.

Apa yang ditemui Audit?

**BAHAGIAN I
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2018**

- Secara keseluruhannya, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2018. Rekod perakaunannya juga telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.

**BAHAGIAN II
Analisis Kewangan Kerajaan Negeri**

- Analisis Audit mendapati kedudukan kewangan kerajaan negeri adalah kukuh. Baki terkumpul Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2018 adalah berjumlah RM1.077 bilion, iaitu meningkat sejumlah RM31.95 juta berbanding RM1.045 bilion pada akhir tahun 2017.
- Akaun Hasil Disatukan menunjukkan peningkatan sejumlah RM9.92 juta berbanding RM3.67 juta pada tahun 2017. Kutipan hasil menurun sejumlah RM1.17 juta atau 0.1% menjadi RM1.069 bilion berbanding RM1.070 bilion pada tahun 2017. Tunggakan hasil menurun sejumlah RM4.98 juta atau 5.7% kepada RM82.87 juta daripada RM87.85 juta pada tahun 2017.

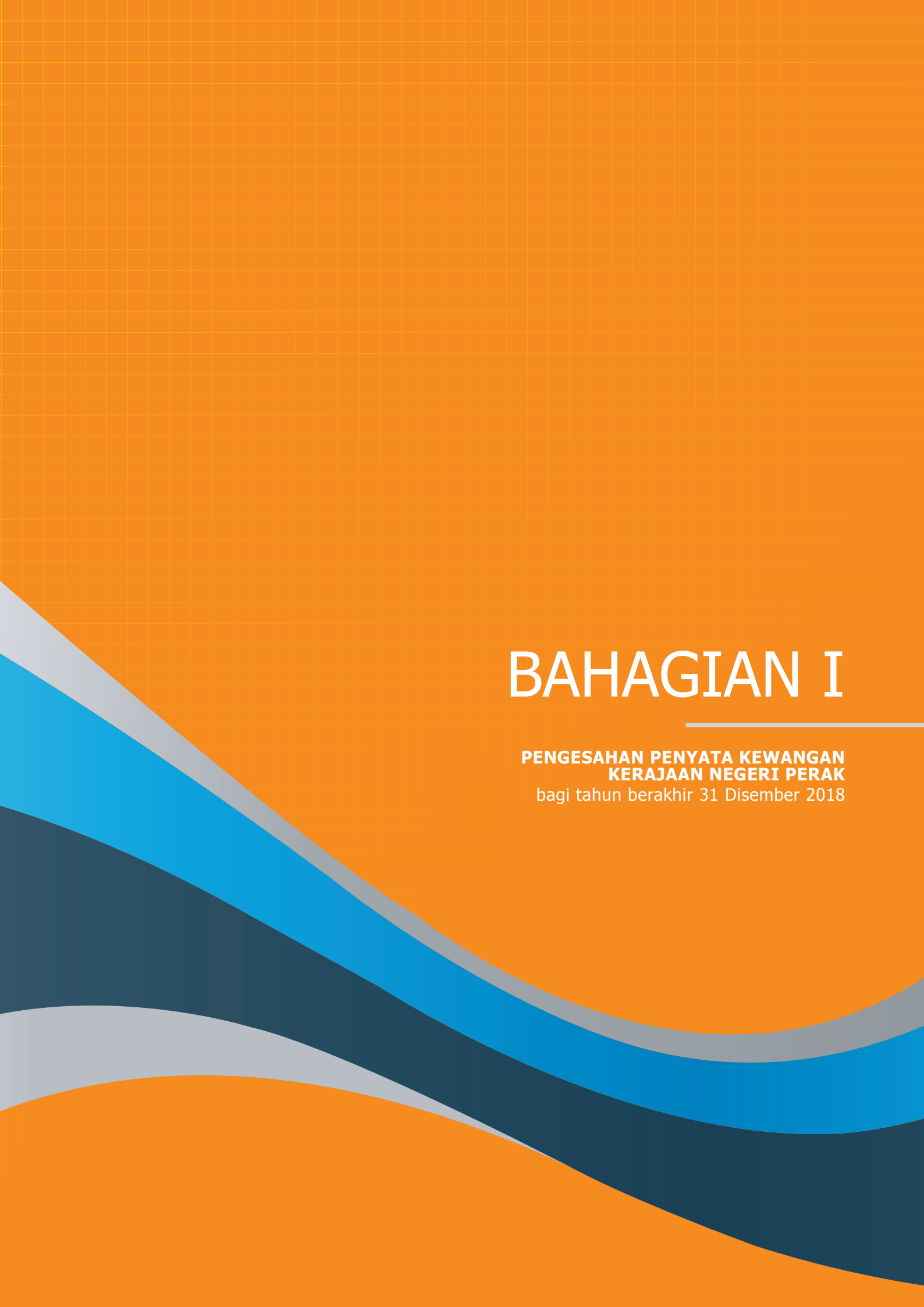
- Pelaburan meningkat sejumlah RM11.97 juta atau 1.4% kepada RM896.97 juta daripada RM885 juta pada tahun 2017.
- Perbelanjaan mengurus kerajaan negeri pada keseluruhannya menurun sejumlah RM7.42 juta atau 0.7%, iaitu daripada RM1.067 bilion pada tahun 2017 kepada RM1.059 bilion pada tahun 2018.
- Prestasi perbelanjaan dan pelaksanaan projek pembangunan kerajaan negeri di bawah RMKe-11 pada tahun 2018 adalah baik, iaitu sejumlah RM349.54 juta atau 83% telah dibelanjakan berbanding RM421.28 juta peruntukan yang diluluskan. Sebanyak 129 projek telah dirancang yang mana 85 projek atau 65.9% telah disiapkan sepenuhnya, 32 projek atau 24.8% sedang dilaksanakan dan 12 projek atau 9.3% masih belum dimulakan.
- Baki Pinjaman Boleh Dituntut menurun sejumlah RM25.67 juta atau 7.4% daripada RM347.49 juta pada tahun 2017 kepada RM321.82 juta pada tahun 2018. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Boleh Dituntut menurun sejumlah RM18.86 juta atau 95.3% daripada RM19.78 juta pada tahun 2017 kepada RM0.92 juta pada tahun 2018.
- Jumlah Hutang Awam menurun sejumlah RM8 juta atau 2.5% menjadi RM313.29 juta berbanding RM321.29 juta pada tahun 2017. Tunggakan Bayaran Balik Hutang Awam oleh kerajaan negeri meningkat sejumlah RM6.37 juta atau 35.7% menjadi RM24.23 juta berbanding RM17.86 juta pada tahun 2017.

BAHAGIAN III

Penyerahan, Pengesahan, Pembentangan Penyata Kewangan dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri

- Sebanyak 21 penyata kewangan agensi bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 telah disahkan.
- Sebanyak 19 penyata kewangan agensi telah diberi Laporan Ketua Audit Negara Tanpa Teguran, satu (1) penyata kewangan agensi iaitu Majlis Agama Islam dan 'Adat Melayu Perak diberi Laporan Ketua Audit Negara Tanpa Teguran dengan *Emphasis of Matter* dan satu (1) penyata kewangan agensi telah diberikan Sijil Berteguran, iaitu Lembaga Muzium Negeri Perak.

- Kedudukan kewangan tahun 2018 bagi enam (6) BBN adalah kurang memuaskan berbanding tahun 2017 adalah seperti berikut:
  - Pada tahun berakhir 31 Disember 2018, lebih pendapatan terkumpul menurun sejumlah RM6.51 juta atau 0.9% namun jumlah aset meningkat sejumlah RM177.39 juta atau 3.8%.
  - Aset semasa bersih menurun sejumlah RM45.95 juta atau 4.0% berbanding tahun 2017. Selain itu, lebih pendapatan semasa atau keuntungan tahun semasa telah menurun sejumlah RM15.74 juta atau 20.8% berbanding tahun 2017.
  - Pelaburan BBN menurun sejumlah RM53.18 atau 7.6% menjadi RM649.56 juta manakala Liabiliti BBN pula meningkat sejumlah RM28.11 juta atau 3.5% menjadi sejumlah RM840.95 juta.
- Manakala prestasi kewangan PBT telah mencatatkan peningkatan lebih sejumlah RM22.52 juta atau 137.6% berbanding tahun sebelumnya yang mana lebih keseluruhan PBT bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 sejumlah RM38.89 juta.
- Aset Semasa Bersih PBT meningkat sejumlah RM25.67 juta atau 567.9% manakala Tunggakan Cukai Taksiran PBT pula meningkat sejumlah RM2.59 juta atau 7.1% menjadi RM39.22 juta.

BAHAGIAN I

**PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PERAK**
bagi tahun berakhir 31 Disember 2018

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

FAKTA UTAMA PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

1 Januari 2018 – 31 Disember 2018 Tahun kewangan kerajaan negeri	31 Julai 2019 Tarikh akhir penyerahan penyata kewangan untuk diaudit	29 Januari 2019 Tarikh penyerahan sebenar penyata kewangan untuk diaudit
Komponen Penyata Kewangan	• Penyata Kedudukan Kewangan • Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai • Penyata Prestasi Kewangan • Penyata Akaun Memorandum • Nota Kepada Penyata Kewangan	
Jenis Pendapat Audit	Pendapat Tanpa Teguran	

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957, menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh tujuh (7) bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9, Akta Audit 1957. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak disediakan oleh Bendahari Negeri berasaskan Asas Perakaunan Tunai Ubah Suai.

1.2. Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 kepada Jabatan Audit Negara pada **29 Januari 2019**. Penyata tersebut melaporkan semua urusan niaga kewangan asas tunai bagi tahun 2018 berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

1.3. Penyata Kedudukan Kewangan menunjukkan jumlah pegangan Wang Awam Kerajaan terdiri daripada wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubah suai yang diguna pakai oleh kerajaan negeri, hanya Pelaburan Am yang terdiri daripada Saham dan Deposit

Dalam Negeri jangka panjang dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Pelaburan lain pula dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.4. Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan penerimaan dan pembayaran bagi tahun 2018. Penerimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, penerimaan modal dan penerimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal, bayaran balik pinjaman dan bayaran lain seperti bayaran amanah.

1.5. Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan lebih atau kurang hasil keseluruhan berbanding jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya. Penyata ini juga menunjukkan pergerakan dana dalam Pinjaman, Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan serta Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah.

1.6. Penyata Akaun Memorandum menunjukkan kedudukan aset dan liabiliti kerajaan negeri. Aset kerajaan negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan. Liabiliti kerajaan negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan.

1.7. Nota kepada Penyata Kewangan pula memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kewangan. Maklumat tambahan juga dinyatakan seperti peristiwa yang berlaku selepas tarikh penyata kedudukan kewangan dan angka perbandingan.

2. OBJEKTIF DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata tersebut menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama. Rekod perakaunan yang berkaitan diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2018. Pemerhatian Audit mengenainya telah dibangkitkan kepada Pejabat Perbendaharaan Negeri Perak dan Jabatan/Agensi Negeri melalui surat Pemerhatian Audit sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan dan disalinkan kepada YB. Setiausaha Kerajaan Negeri untuk makluman.

2.3. *Exit Conference* bersama Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua-ketua Jabatan telah diadakan pada 9 Mei 2019.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

3.1. Pengauditan penyata kewangan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berasaskan piawaian pengauditan yang diluluskan serta *The International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI). Akta dan piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada penyata kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian penyata kewangan.

3.2. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak pada tahun 2018 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, secara keseluruhannya Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2018. Rekod perakaunannya juga telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.** Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak yang disertakan bersama dengan Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri dan Bendahari Negeri, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota kepada Penyata Kewangan adalah seperti dalam **Lampiran I** hingga **Lampiran VII**.

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN
NEGERI

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

FAKTA UTAMA ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

PRESTASI KEWANGAN	KUMPULAN WANG DISATUKAN	AKAUN MEMORANDUM
↓ HASIL	↑ AKAUN HASIL DISATUKAN	↓ PINJAMAN BOLEH DITUNTUT
2018 - RM1.069 bilion 2017 - RM1.070 bilion	2018 - RM612.45 juta 2017 - RM602.53 juta	2018 - RM321.82 juta 2017 - RM347.49 juta
↓ BELANJA	AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	↓ PELABURAN
2018 - RM1.065 bilion 2017 - RM1.131 bilion	2018 - RM0 2017 - RM0	2018 - RM80.45 juta 2017 - RM81.92 juta
	↑ AKAUN AMANAH DISATUKAN	↓ HUTANG AWAM
	2018 - RM464.16 juta 2017 - RM442.13 juta	2018 - RM313.29 juta 2017 - RM321.29 juta

1. LATAR BELAKANG

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Tahun 2018, juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menilai tahap prestasi kewangan kerajaan negeri. Analisis yang dijalankan adalah berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

2. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kedudukan Kewangan kerajaan negeri ini menunjukkan pegangan Wang Awam di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Wang Awam terdiri daripada Wang Tunai dan Pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan melalui Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.

3. PENYATA PRESTASI KEWANGAN

Pada tahun 2018, sumber dana kerajaan negeri berjumlah RM1.069 bilion terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Penggunaan dana bagi membiayai perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan adalah berjumlah RM1.065 bilion.

Lebih kerajaan negeri meningkat pada tahun 2018

RM4.37 juta

Sehubungan itu, kerajaan negeri memperoleh lebih berjumlah RM4.37 juta. Lebih ini adalah cukup untuk menampung perubahan tunai, pelaburan dan amanah. Butiran Penyata Prestasi Kewangan adalah seperti dalam **Jadual 1**.

JADUAL 1
PENYATA PRESTASI KEWANGAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Hasil:				
Hasil Cukai	434.66	479.56	-44.90	-9.4
Hasil Bukan Cukai	420.84	405.63	15.21	3.7
Terimaan Bukan Hasil	213.66	185.14	28.52	15.4
Jumlah Hasil	1,069.16	1,070.33	-1.17	-0.1
(-) Perbelanjaan:				
Perbelanjaan Mengurus (Sebelum Pindahan)	715.25	765.06	-49.81	-6.6
Perbelanjaan Pembangunan	349.54	365.74	-16.20	-4.4
Jumlah Perbelanjaan	1,064.79	1,130.80	-66.01	-5.9
Lebihan/Defisit	4.37	-60.47	64.84	-107.3
Lebihan Bagi Membiayai:				
Pinjaman	0.00	0.00	0.00	0.0
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan	45.73	66.11	-20.38	-30.8
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	-50.10	-5.64	-44.46	788.3
JUMLAH PEMBIAYAAN	-4.37	60.47	-64.84	-107.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

4. KUMPULAN WANG DISATUKAN

4.1. Berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, baki Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2018 adalah RM1.077 bilion. Jumlah tersebut terdiri daripada aset berbentuk wang tunai sejumlah RM179.64 juta dan pelaburan sejumlah RM896.97 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Negeri Perak pada tahun 2018 berbanding tahun 2017 adalah seperti dalam **Jadual 2**.

JADUAL 2
KEDUDUKAN KUMPULAN WANG DISATUKAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	612.45	602.53	9.92	1.6
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	464.16	442.13	22.03	5.0
	i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	279.53	274.28	5.25	1.9
	ii) Kumpulan Wang Pembangunan	-96.39	-136.58	40.19	-29.4
	iii) Kumpulan Wang Amanah Awam	144.27	186.06	-41.79	-22.5
	iv) Deposit	136.75	118.37	18.38	15.5
JUMLAH		1,076.61	1,044.66	31.95	3.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

4.2. Analisis Audit mendapati Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri telah meningkat sejumlah RM31.95 juta atau 3.1%, iaitu daripada RM1.045 bilion pada tahun 2017 kepada RM1.077 bilion pada tahun 2018. Peningkatan ini disebabkan baki Akaun Hasil Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan meningkat masing-masing sejumlah RM9.92 juta dan RM22.03 juta. Trend kedudukan Kumpulan Wang Disatukan bagi tempoh tahun 2014 hingga 2018 adalah seperti dalam **Jadual 3** dan **Carta 1**. Kedudukan baki bagi tahun 2018 adalah yang tertinggi dalam tempoh lima (5) tahun.

Kumpulan Wang Disatukan meningkat pada tahun 2018

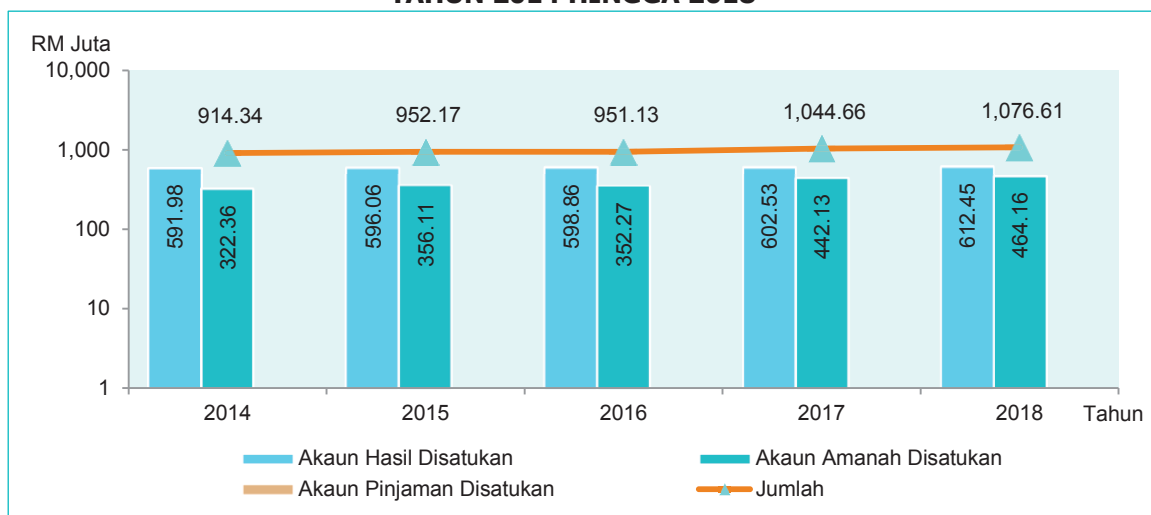
RM31.95 juta

JADUAL 3
KEDUDUKAN KUMPULAN WANG DISATUKAN
BAGI TAHUN 2014 HINGGA 2018

BIL.	BUTIRAN	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	2018 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	591.98	596.06	598.86	602.53	612.45
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	322.36	356.11	352.27	442.13	464.16
	i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	282.52	286.57	257.03	274.28	279.53
	ii) Kumpulan Wang Pembangunan	-143.68	-140.17	-138.55	-136.58	-96.39
	iii) Kumpulan Wang Amanah Awam	84.25	104.84	95.78	186.06	144.27
	iv) Deposit	99.27	104.87	138.01	118.37	136.75
JUMLAH		914.34	952.17	951.13	1,044.66	1,076.61

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

**CARTA 1
KEDUDUKAN KUMPULAN WANG DISATUKAN BAGI
TAHUN 2014 HINGGA 2018**

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

5. WANG AWAM

5.1. Wang Tunai

5.1.1. Wang tunai merupakan sebahagian daripada komponen yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan sebagai wang awam. Wang tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki wang tunai dalam akaun semasa dan pelaburan Deposit Dalam Negeri bagi tempoh tiga (3) bulan atau kurang. Wang Tunai Dalam Perjalanan pula adalah wang tunai yang diterima dan telah dikeluarkan resit penerimaannya tetapi belum dimasukkan ke dalam bank pada atau sebelum 31 Disember tahun semasa. Wang Tunai Dalam Tangan terdiri daripada Panjar Wang Runcit dan Panjar Wang Runcit Khas yang diberi kepada Pemegang Panjar untuk tujuan perbelanjaan runcit.

Wang tunai meningkat pada tahun 2018

RM19.98 juta

5.1.2. Analisis perbandingan kedudukan baki wang tunai menunjukkan peningkatan sejumlah RM19.98 juta atau 12.5% menjadi RM179.64 juta pada tahun 2018 berbanding RM159.66 juta pada tahun 2017, adalah seperti dalam **Jadual 4**.

JADUAL 4
KEDUDUKAN BAKI WANG TUNAI PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	178.87	158.89	19.98	12.6
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	0.00	0.00	0.00	0.0
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.77	0.77	0.00	0.0
JUMLAH		179.64	159.66	19.98	12.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

5.2. Pelaburan

5.2.1. Mengikut Seksyen 8(3)(b), Akta Tatacara Kewangan 1957, kerajaan negeri dibenarkan untuk melabur dalam deposit di bank dan pelaburan saham sekiranya mempunyai lebihan wang. Pada tahun 2018, pelaburan kerajaan negeri terdiri daripada pegangan Saham dan Deposit Dalam Negeri yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan.

5.2.2. Analisis perbandingan kedudukan pelaburan bagi tahun 2018 dan 2017 menunjukkan peningkatan sejumlah RM11.97 juta atau 1.4% kepada RM896.97 juta berbanding RM885 juta pada tahun 2017. Peningkatan pelaburan Deposit Dalam Negeri sejumlah RM13 juta merupakan penyumbang utama kepada peningkatan baki pelaburan pada tahun 2018. Analisis perbandingan kedudukan pelaburan pada tahun 2018 dan 2017 adalah seperti dalam **Jadual 5**.

JADUAL 5
KEDUDUKAN PELABURAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Saham	36.67	37.70	-1.03	-2.7
2.	Deposit Dalam Negeri	860.30	847.30	13.00	1.5
JUMLAH		896.97	885.00	11.97	1.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

5.2.3. Pada tahun 2018, dividen yang diterima daripada pelaburan saham adalah berjumlah RM2.90 juta, iaitu menurun sejumlah RM0.57 juta atau 16.4% berbanding RM3.47 juta pada tahun 2017. Faedah dan hibah yang diterima daripada pelaburan Deposit Dalam Negeri adalah sejumlah RM34.61 juta, iaitu penurunan sejumlah RM0.04 juta atau 0.1% berbanding RM34.65 juta pada tahun 2017. Selain itu, kerajaan negeri turut menerima keuntungan terhadap jualan saham Malaysia Airport Holdings Berhad sejumlah RM2.33 juta. Analisis pulangan pelaburan pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 6**.

JADUAL 6
PULANGAN PELABURAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Saham	2.90	3.47	-0.57	-16.4
2.	Deposit Dalam Negeri	34.61	34.65	-0.04	-0.1
JUMLAH		37.51	38.12	-0.61	-1.6
1.	Keuntungan Jualan Saham	2.33	6.68	-4.35	-65.1
JUMLAH KESELURUHAN		39.84	44.80	-4.96	-11.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

6. AKAUN HASIL DISATUKAN

a. Akaun Hasil Disatukan mengakaun semua urus niaga penerimaan hasil dan perbelanjaan mengurus kerajaan. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 dan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Tatacara Kewangan 1957.

b. Kerajaan negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2018 dengan lebih berjumlah RM9.92 juta berbanding lebih RM3.67 juta yang diperoleh pada tahun 2017. Lebih ini berpunca daripada kutipan hasil berjumlah RM1.069 bilion melebihi perbelanjaan mengurus kerajaan negeri yang berjumlah RM1.059 bilion. Oleh itu, baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan telah meningkat menjadi RM612.45 juta pada tahun 2018. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 7**.

Lebih Akaun Hasil
Disatukan Tahun 2018

RM9.92 juta

JADUAL 7
KEDUDUKAN AKAUN HASIL DISATUKAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	602.53	598.86	3.67	0.6
Hasil	1,069.16	1,070.33	-1.17	-0.1
Perbelanjaan Mengurus	1,059.24	1,066.66	-7.42	-0.7
Lebih	9.92	3.67	6.25	170.3
BAKI PADA 31 DISEMBER	612.45	602.53	9.92	1.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

c. Analisis perbandingan bagi tahun 2014 hingga 2018 mendapati baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan menunjukkan trend meningkat mulai tahun 2015. Baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan sejumlah RM612.45 juta pada tahun 2018 merupakan baki tertinggi bagi tempoh lima (5) tahun. Kedudukan baki Akaun Hasil

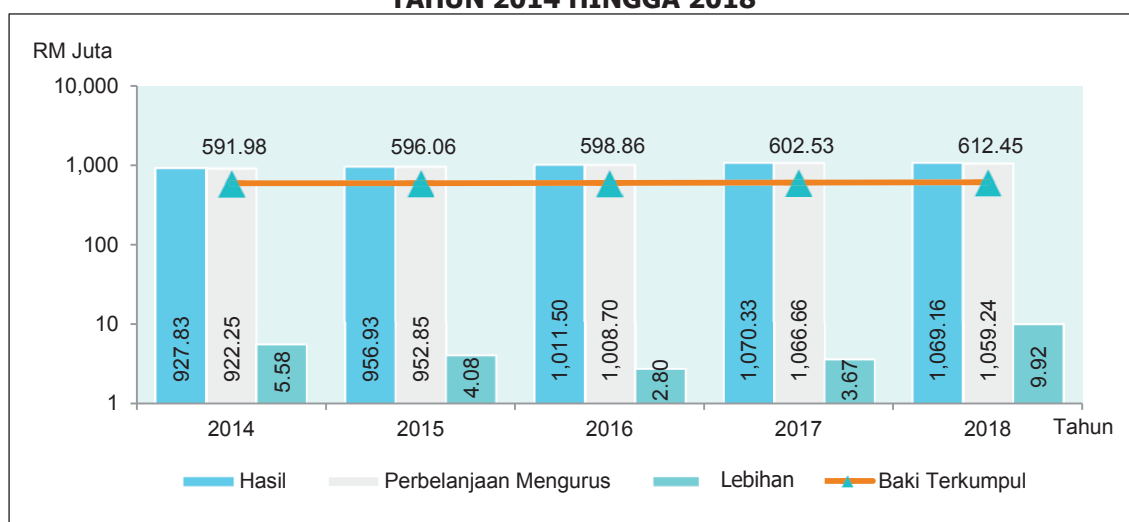
Disatukan bagi tempoh tahun 2014 hingga 2018 adalah seperti dalam **Jadual 8** dan **Carta 2**.

JADUAL 8
KEDUDUKAN BAKI AKAUN HASIL DISATUKAN BAGI TEMPOH
TAHUN 2014 HINGGA 2018

BUTIRAN	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	2018 (RM Juta)
Baki Pada 1 Januari	586.40	591.98	596.06	598.86	602.53
Hasil	927.83	956.93	1,011.50	1,070.33	1,069.16
Perbelanjaan Mengurus	922.25	952.85	1,008.70	1,066.66	1,059.24
Lebihan	5.58	4.08	2.80	3.67	9.92
BAKI PADA 31 DISEMBER	591.98	596.06	598.86	602.53	612.45

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

CARTA 2
KEDUDUKAN BAKI AKAUN HASIL DISATUKAN BAGI TEMPOH
TAHUN 2014 HINGGA 2018

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

6.1. Hasil

6.1.1. Kerajaan negeri memungut tiga (3) jenis hasil yang terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada tahun 2018, kutipan hasil sebenar melebihi anggaran hasil sejumlah RM23.02 juta atau 2.2% daripada kutipan hasil sebenar berjumlah RM1.069 bilion berbanding anggaran hasil sejumlah RM1.046 bilion. Pencapaian kutipan bagi Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil pada tahun 2018 adalah cekap, iaitu kutipan sebenar melebihi anggaran hasil masing-masing sebanyak 42.1% dan 16.3%. Kutipan sebenar bagi Hasil Cukai adalah kurang 23.2% daripada anggaran hasil yang ditetapkan. Maklumat lanjut mengenai kutipan hasil negeri adalah seperti dalam **Jadual 9**.

JADUAL 9
KUTIPAN HASIL SEBENAR PADA TAHUN 2018 BERBANDING
ANGGARAN HASIL YANG DILULUSKAN

BIL.	BUTIRAN HASIL	ANGGARAN DILULUSKAN	HASIL SEBENAR	LEBIHAN/ PENGURANGAN	PENCAPAIAN
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	566.28	434.66	-131.62	-23.2
2.	Hasil Bukan Cukai	296.15	420.84	124.69	42.1
3.	Terimaan Bukan Hasil	183.71	213.66	29.95	16.3
JUMLAH		1,046.14	1,069.16	23.02	2.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

6.1.2. Secara keseluruhannya, hasil yang dikutip oleh kerajaan negeri pada tahun 2018 adalah berjumlah RM1.069 bilion, iaitu menurun sejumlah RM1.17 juta atau 0.1% berbanding sejumlah RM1.070 bilion pada tahun 2017. Walaupun kutipan hasil sebenar menunjukkan

Hasil menurun pada tahun 2018

RM1.17 juta

penurunan pada tahun 2018, jumlah kutipan tersebut telah melebihi anggaran hasil kerajaan negeri yang diluluskan bagi tahun 2018. Penurunan ini disebabkan Hasil Cukai menurun sejumlah RM44.90 juta berpunca daripada penurunan ketara Royalti Air sejumlah RM40.51 juta atau 67.5% kepada RM19.49 juta pada tahun 2018 berbanding RM60 juta pada tahun 2017. Jumlah kutipan hasil mengikut kategori bagi tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 10**.

JADUAL 10
KUTIPAN HASIL PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN HASIL	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	434.66	479.56	-44.90	-9.4
2.	Hasil Bukan Cukai	420.84	405.63	15.21	3.7
3.	Terimaan Bukan Hasil	213.66	185.14	28.52	15.4
JUMLAH		1,069.16	1,070.33	-1.17	-0.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

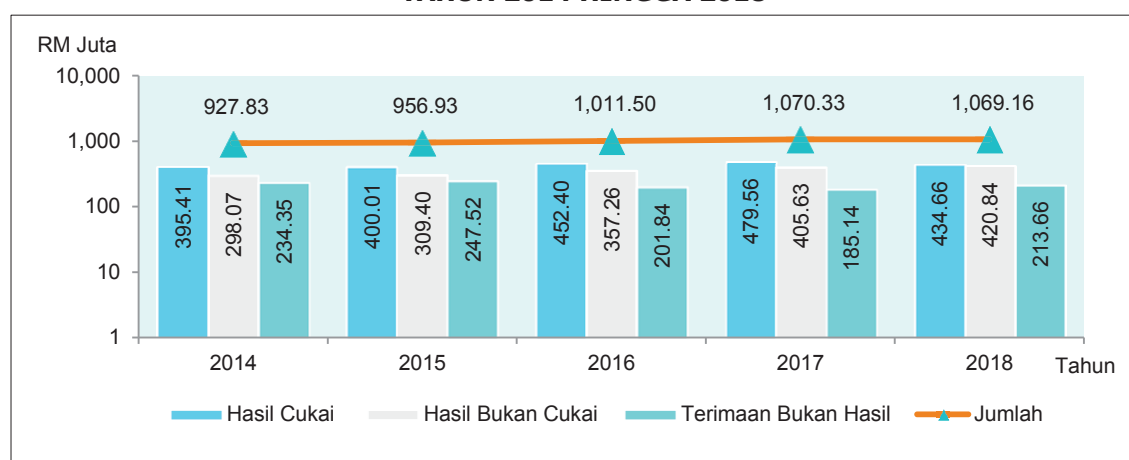
6.1.3. Prestasi kutipan hasil kerajaan negeri bagi tempoh tahun 2014 hingga 2018 menunjukkan peningkatan pada setiap tahun kecuali pada tahun 2018. Tahun 2017 mencatatkan kutipan hasil tertinggi bagi tempoh lima (5) tahun seperti dalam **Jadual 11** dan **Carta 3**.

JADUAL 11
PRESTASI KUTIPAN HASIL KERAJAAN NEGERI
BAGI TEMPOH TAHUN 2014 HINGGA 2018

BIL.	BUTIRAN HASIL	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	2018 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	395.41	400.01	452.40	479.56	434.66
2.	Hasil Bukan Cukai	298.07	309.40	357.26	405.63	420.84
3.	Terimaan Bukan Hasil	234.35	247.52	201.84	185.14	213.66
JUMLAH		927.83	956.93	1,011.50	1,070.33	1,069.16

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

CARTA 3
PRESTASI KUTIPAN HASIL KERAJAAN NEGERI BAGI TEMPOH
TAHUN 2014 HINGGA 2018

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

6.1.4. Penyumbang utama hasil kerajaan negeri ialah Cukai Tanah, Perolehan daripada Jualan Barang-Barang, Terimaan daripada Agensi-Agensi Kerajaan yang Lain, Royalti serta Keuntungan Pembiayaan dan Perolehan Pelaburan. Kelima-lima hasil ini menyumbang sejumlah RM895.24 juta atau 83.7% daripada keseluruhan hasil pada tahun 2018 berjumlah RM1.069 bilion. Secara perbandingan, kutipan lima (5) hasil tersebut pada tahun 2017 berjumlah RM852.85 juta atau 79.7% daripada keseluruhan kutipan hasil berjumlah RM1.070 bilion. Cukai Tanah merupakan penyumbang terbesar hasil kerajaan negeri, iaitu sejumlah RM298.28 juta diikuti dengan Perolehan daripada Jualan Barang-Barang sejumlah RM243.09 juta dan Terimaan daripada Agensi Kerajaan yang Lain sejumlah RM195.46 juta pada tahun 2018. Penyumbang utama hasil kerajaan negeri bagi tahun 2018 dan 2017 adalah seperti dalam **Jadual 12**. Trend penyumbang utama hasil kerajaan negeri bagi tempoh lima (5) tahun dari tahun 2014 hingga 2018 adalah seperti dalam **Jadual 13**.

JADUAL 12
PENYUMBANG UTAMA HASIL KERAJAAN NEGERI
BAGI TEMPOH TAHUN 2018 DAN 2017

BIL.	BUTIRAN HASIL	2018		2017	
		(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	298.28	27.9	305.73	28.6
2.	Perolehan Daripada Jualan Barang-Barang	243.09	22.7	203.25	19.0
3.	Terimaan daripada Agensi Kerajaan Yang Lain	195.46	18.3	145.34	13.6
4.	Royalti	99.75	9.3	138.89	13.0
5.	Keuntungan Pembiayaan Dan Perolehan Pelaburan	58.66	5.5	59.64	5.6
JUMLAH		895.24	83.7	852.85	79.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

JADUAL 13
PENYUMBANG UTAMA HASIL KERAJAAN NEGERI
BAGI TEMPOH TAHUN 2014 HINGGA 2018

BIL.	BUTIRAN HASIL	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	2018 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	246.75	247.00	285.43	305.73	298.28
2.	Perolehan daripada Jualan Barang-Barang	130.65	128.72	175.32	203.25	243.09
3.	Terimaan daripada Agensi Kerajaan yang Lain	198.32	205.67	152.98	145.34	195.46
4.	Royalti	115.60	120.46	133.40	138.89	99.75
5.	Keuntungan Pembiayaan dan Perolehan Pelaburan	62.38	52.31	51.18	59.64	58.66
JUMLAH		753.70	754.16	798.31	852.85	895.24

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

6.1.5. Analisis Audit mendapati 104 butiran hasil mengalami peningkatan berjumlah RM622.35 juta dan 89 butiran hasil mengalami penurunan berjumlah RM446.81 juta. Justifikasi bagi lima (5) butiran hasil yang telah mencatat peningkatan dan penurunan yang ketara pada tahun 2018 berbanding tahun 2017 adalah seperti dalam **Jadual 14** dan **Jadual 15**.

JADUAL 14
JUSTIFIKASI PENINGKATAN HASIL YANG KETARA
PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN HASIL	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PENINGKATAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN
				(RM Juta)	(%)	
1.	Premium Bagi Geran	189.35	154.44	34.91	22.6	- Terimaan bayaran premium daripada Pesuruhjaya Tanah Persekutuan bagi tanah yang telah diluluskan pemberi milikan kepada Kerajaan Persekutuan sejumlah RM32.12 juta. - Terimaan bayaran premium pajakan tanah untuk tujuan perindustrian daripada sebuah syarikat sejumlah RM13.29 juta.
2.	Bayaran Balik Pinjaman oleh Badan-Badan Berkanun dan Penguasa Tempatan	40.84	9.53	31.31	328.5	Pengkelasan semula lebih hasil Royalti Air sejumlah RM40.51 juta sebagai bayaran balik pinjaman Lembaga Air Perak.

BIL.	BUTIRAN HASIL	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PENINGKATAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN
				(RM Juta)	(%)	
3.	Pemberian Pertambahan Hasil	10.75	0.00	10.75	100.0	Pada tahun 2018, kerajaan negeri menerima Pemberian Pertambahan Hasil sejumlah RM10.75 juta daripada Kerajaan Persekutuan berbanding pada tahun 2017, kerajaan negeri tidak menerima pemberian tersebut.
4.	Jualan Air	24.27	17.63	6.64	37.7	- Peningkatan penggunaan air oleh pihak syarikat janakuasa elektrik, syarikat ternakan ayam serta syarikat perladangan kelapa sawit di Daerah Manjung. - Terdapat syarikat yang membuat pembayaran bagi tahun 2017 dalam tahun 2018. - Pembayaran sejumlah RM3.97 juta dari sebuah syarikat yang ditubuhkan pada bulan Oktober 2017. - Pembayaran sejumlah RM462,640 daripada tiga (3) syarikat yang menggunakan sumber air di Daerah Pengkalan Hulu.
5.	Pemberian Bagi Projek Persekutuan yang Dilaksanakan oleh Negeri	28.14	24.13	4.01	16.6	Kerajaan negeri telah memohon sejumlah RM35.64 juta bagi bayaran perkhidmatan 10% kepada Kementerian Kewangan Malaysia (MOF) yang melibatkan 43 agensi pelaksana. Bagaimanapun, hanya sejumlah RM28.14 juta sahaja yang diluluskan oleh MOF termasuk Projek Khas SUKMA yang melibatkan dua (2) agensi pelaksana iaitu Jabatan Kerja Raya dan Majlis Bandaraya Ipoh sejumlah RM2.45 juta.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

JADUAL 15
JUSTIFIKASI PENURUNAN HASIL YANG KETARA
PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN HASIL	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PENURUNAN		JUSTIFIKASI PENURUNAN
				(RM Juta)	(%)	
1.	Royalti Air	19.49	60.00	40.51	67.5	Pada tahun 2018, pembayaran royalti air oleh Lembaga Air Perak adalah berdasarkan kadar dan jumlah sebenar pengambilan air berbanding tahun 2017, royalti air dibayar mengikut kelulusan Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (MMKN).
2.	Bayaran-Bayaran Perkhidmatan yang Lain	2.19	20.46	18.27	89.3	Pada tahun 2017, kerajaan negeri telah menerima sejumlah RM15 juta daripada sebuah syarikat dan pada tahun 2018, kerajaan negeri tidak lagi menerima bayaran daripada syarikat tersebut.
3.	Lebih dari Pelarasan Akaun Amanah/ Kumpulan Wang	5.00	16.09	11.09	68.9	Lebih daripada pelarasan Akaun Amanah Penyelenggaraan Jalan Raya (MARRIS) Negeri Perak berjumlah RM5 juta sahaja yang diselaraskan pada tahun 2018.
4.	Lesen Tanah dan Galian - Tanah	38.58	46.49	7.91	17.0	Penurunan permintaan pasaran bahan batu (pasir dan silika) di daerah Kampar. Jumlah permohonan untuk mendapatkan Permit 4C pada tahun 2018 adalah sebanyak 133 permit menurun berbanding tahun 2017 iaitu sebanyak 151 permit.
5.	Cukai Tanah Semasa/ Berulang	254.28	259.83	5.55	2.1	- Kegagalan Pesuruhjaya Tanah Persekutuan menjelaskan cukai tanah sejumlah RM4.23 juta kerana kekurangan peruntukan tahun 2018. - Kelulusan MMKN berkaitan remisyen cukai tanah sejumlah RM12.45 juta dan pembersihan data sejumlah RM1.10 juta yang mengurangkan kutipan cukai tanah semasa.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

6.1.6. Berdasarkan Pengauditan Indeks Akauntabiliti Tahun 2018 yang dijalankan terhadap 10 jabatan/pejabat negeri, terdapat beberapa kelemahan berkaitan kawalan hasil yang telah dikenal pasti seperti berikut:

- a. Resit tidak disediakan pada hari yang sama dan tidak dihantar selewat-lewatnya pada hari bekerja berikutnya. Pejabat yang terlibat adalah Pejabat Daerah dan Tanah (PDT) Hilir Perak, PDT Larut, Matang dan Selama dan PDT Pengkalan Hulu. Impak daripada kelemahan ini akan menyebabkan hasil lewat diakaunkan;
- b. Stok borang hasil dalam daftar berbeza dengan kuantiti sebenar dan tidak dikeluarkan mengikut susunan nombor yang betul. Pejabat yang terlibat adalah PDT Hilir Perak. Impak daripada kelemahan ini akan menyebabkan penyalahgunaan/kehilangan borang hasil dan ketirisan hasil; dan
- c. Daftar Mel tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini. Pejabat yang terlibat adalah PDT Hilir Perak dan PDT Manjung. Impak daripada kelemahan ini akan menyebabkan pejabat tidak dapat mengenal pasti hasil yang diterima melalui mel.

6.1.7. Royalti Air Mentah

- a. Lembaga Air Perak (LAP) merupakan perbadanan yang ditubuhkan pada 1 Januari 1990 di bawah Enakmen Lembaga Air Perak Tahun 1988 bagi tujuan menyediakan perkhidmatan bekalan air di Negeri Perak. Enakmen tersebut membenarkan pembayaran royalti ke atas air kepada kerajaan negeri di bawah Kumpulan Wang Lembaga Air Perak. Pembayaran royalti ke atas air mentah ini adalah berdasarkan kadar yang telah ditetapkan oleh MMKN seperti dalam **Jadual 16**.

JADUAL 16
KADAR BAYARAN ROYALTI AIR MENTAH DAN TARIKH KUAT KUASA

BIL.	KERTAS MAJLIS MESYUARAT KERAJAAN NEGERI	KADAR BAYARAN ROYALTI YANG DIKENAKAN (RM Sen/m ³)	TARIKH KUAT KUASA
1.	MMKN Bil. 323/23/04/2008	0.01	2008
2.	MMKN Bil. 416/01/04/2009	0.02	2009
3.	MMKN Bil. 1900/06/12/2013	0.04	2014

Sumber: Kertas Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri

- b. Pada tahun 2018, kerajaan negeri menuntut sejumlah RM60 juta daripada LAP bagi pembayaran royalti air berbanding sejumlah RM19.49 juta yang sepatutnya berdasarkan kadar RM0.04 per meter³ mengikut jumlah sebenar pengambilan air. Perkara ini dibangkitkan semasa *Pre Exit Conference* dan kerajaan negeri telah bersetuju untuk menyelaraskan baki sejumlah RM40.51 juta sebagai bayaran balik pinjaman LAP kepada kerajaan negeri setelah mengambil kira keputusan MMKN. Perkara ini mengakibatkan berlaku peningkatan hasil yang ketara bagi Bayaran Balik Pinjaman oleh Badan-Badan Berkanun dan Pihak Berkuasa Tempatan serta penurunan ketara bagi hasil Royalti, masing-masing dengan sejumlah RM40.51 juta.

Pelarasan bayaran balik pinjaman disebabkan lebih bayaran royalti air

RM40.51 juta

6.1.8. Penyata Penyesuaian Hasil

Analisis Audit mendapati jumlah hasil bagi 10 Pejabat Pemungut yang dilaporkan di Laporan Terperinci Transaksi Penyata Kewangan Tunai Bulan Akaun Kena Bayar 2018 (LTTPKT) adalah berbeza dengan jumlah yang dinyatakan oleh Pejabat Pemungut di Penyata Penyesuaian Hasil sejumlah RM12.59 juta. Perbezaan ini adalah disebabkan oleh amaun hasil pada penyata penyesuaian hanya mengambil kira amaun yang dikutip oleh Jabatan Penerima sahaja. Amaun yang direkodkan di LTTPKT pula mengambil kira amaun hasil di Jabatan Penerima dan Jabatan Dipertanggungkan. Selain itu, perbezaan juga disebabkan oleh jumlah hasil yang dilaporkan di Laporan Urusniaga Akaun Hasil Bagi Bulan Disember 2018 (L300) janaan sistem iSPEKS adalah berganda dari jumlah kutipan sebenar. Hal ini telah menyebabkan jumlah hasil yang disesuaikan oleh Pejabat Pemungut berbeza daripada baki di LTTPKT. Bagaimanapun, tindakan telah diambil oleh pejabat pemungut setelah mendapat teguran audit dengan menyediakan semula Penyata Penyesuaian Hasil mengikut jumlah hasil di LTTPKT.

6.2. Perbelanjaan Mengurus

6.2.1. Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada Emolumen, Perkhidmatan dan Bekalan, Aset, Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap serta Perbelanjaan Lain. Peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri (DUN) bagi perbelanjaan mengurus tahun 2018 adalah berjumlah

Penurunan perbelanjaan mengurus 2018

2.7 %

RM1.141 bilion berbanding sejumlah RM1.172 bilion yang diluluskan pada tahun 2017, iaitu penurunan sejumlah RM31.21 juta atau 2.7%. Kedudukan peruntukan

mengurus yang diluluskan bagi tahun 2018 berbanding tahun 2017 mengikut butiran perbelanjaan adalah seperti dalam **Jadual 17**.

JADUAL 17
PERUNTUKAN MENGRUS YANG DILULUSKAN
BAGI TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	358.53	347.19	11.34	3.3
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	259.50	246.57	12.93	5.2
3.	Aset	14.50	12.53	1.97	15.7
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	505.94	563.39	-57.45	-10.2
5.	Perbelanjaan Lain	2.40	2.40	0.00	0.0
JUMLAH		1,140.87	1,172.08	-31.21	-2.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

6.2.2. Analisis Audit mendapati peruntukan mengurus yang mencatatkan peningkatan pada tahun 2018 adalah Emolumen sejumlah RM11.34 juta atau 3.3%, Perkhidmatan dan Bekalan sejumlah RM12.93 juta atau 5.2% serta Aset sejumlah RM1.97 juta atau 15.7% berbanding tahun 2017. Peruntukan bagi Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap pula mencatatkan penurunan peruntukan sejumlah RM57.45 juta atau 10.2% berbanding tahun 2017. Peruntukan bagi Perbelanjaan Lain tidak menunjukkan perubahan bagi tahun 2018 dan 2017, iaitu sejumlah RM2.40 juta. Justifikasi bagi peningkatan dan penurunan peruntukan mengurus pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 18**.

JADUAL 18
JUSTIFIKASI PENINGKATAN DAN PENURUNAN
PERUNTUKAN MENGRUS PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN/PENURUNAN
				(RM Juta)	(%)	
1.	Emolumen	358.53	347.19	11.34	3.3	Kerajaan negeri memutuskan pemberian Bantuan Khas Kewangan (BKK) Bajet 2019 sebanyak sebulan gaji atau minimum RM2,000 kepada pegawai Perkhidmatan Awam Negeri. Hal ini menyebabkan peningkatan Bayaran Imbuhan Tahunan dan Bantuan Kewangan sejumlah RM8.20 juta. Selain itu, terdapat peningkatan Gaji dan Upahan sejumlah RM2.54 juta pada tahun 2018.
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	259.50	246.57	12.93	5.2	Peningkatan Perkhidmatan Iktisas dan Perkhidmatan Lain yang Dibeli sejumlah RM5.18 juta, Perhubungan dan Utiliti sejumlah RM2.25 juta serta Sewaan sejumlah RM0.58 juta pada tahun 2018.
3.	Aset	14.50	12.53	1.97	15.7	Peningkatan Perolehan Harta Modal sejumlah RM1.84 juta serta Kemudahan dan Pembaikan Kemudahan sejumlah RM465,182 pada tahun 2018.

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN/PENURUNAN
				(RM Juta)	(%)	
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	505.94	563.39	-57.45	-10.2	Penurunan Pemberian Dalam Negeri sejumlah RM37.32 juta dan Tuntutan Insurans dan Pampasan Pekerja sejumlah RM0.71 juta pada tahun 2018.
5.	Perbelanjaan Lain	2.40	2.40	0.00	0.0	Peruntukan bagi Perbelanjaan Lain seperti Pulangan Balik dan Hapus Kira serta Bayaran-Bayaran Lain tidak menunjukkan perubahan berbanding tahun sebelumnya.
JUMLAH		1,140.87	1,172.08	-31.21	-2.7	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

6.2.3. Analisis Audit juga mendapati sejumlah RM1.059 bilion atau 92.8% telah dibelanjakan daripada sejumlah RM1.141 bilion peruntukan yang diluluskan pada tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 19**.

JADUAL 19
PRESTASI PERBELANJAAN MENGURUS SEBENAR BERBANDING
PERUNTUKAN YANG DILULUSKAN PADA TAHUN 2018

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	PERUNTUKAN DILULUSKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	PERUBAHAN (RM Juta)	PRESTASI PERBELANJAAN (%)
1.	Emolumen	358.53	341.39	17.14	95.2
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	259.50	240.53	18.97	92.7
3.	Aset	14.50	12.43	2.07	85.7
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	505.94	463.52	42.42	91.6
5.	Perbelanjaan Lain	2.40	1.37	1.03	57.1
JUMLAH		1,140.87	1,059.24	81.63	92.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

6.2.4. Perbelanjaan mengurus kerajaan negeri pada keseluruhannya menurun sejumlah RM7.42 juta atau 0.7%, iaitu daripada RM1.067 bilion pada tahun 2017 menjadi RM1.059 bilion pada tahun 2018. Kedudukan perbelanjaan mengurus kerajaan negeri bagi tahun 2018 berbanding 2017 mengikut butiran perbelanjaan mengurus adalah seperti dalam **Jadual 20**.

JADUAL 20
KEDUDUKAN PERBELANJAAN MENGURUS BAGI TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	341.39	330.42	10.97	3.3
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	240.53	234.70	5.83	2.5
3.	Aset	12.43	11.87	0.56	4.7
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	463.52	488.07	-24.55	-5.0
5.	Perbelanjaan Lain	1.37	1.60	-0.23	-14.4
JUMLAH		1,059.24	1,066.66	-7.42	-0.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

6.2.5. Analisis Audit mendapati beberapa butiran perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan dan penurunan pada tahun 2018 berbanding perbelanjaan tahun 2017. Perbelanjaan bagi emolumen mencatat peningkatan tertinggi pada tahun 2018 berjumlah RM10.97 juta atau 3.3% berbanding tahun 2017. Perbelanjaan bagi Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap pula mencatatkan penurunan tertinggi sejumlah RM24.55 juta atau 5%. Justifikasi bagi perbelanjaan mengurus yang mencatatkan peningkatan dan penurunan yang ketara pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 21** dan **Jadual 22**.

JADUAL 21
JUSTIFIKASI PENINGKATAN PERBELANJAAN MENGURUS
YANG KETARA PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PENINGKATAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN
				(RM Juta)	(%)	
1.	Ganjaran	12.89	0.64	12.25	1,914.1	Pemberian ganjaran Anggota Pentadbiran dan Dewan Undangan Negeri berjumlah RM12.11 juta pada tahun 2018 selaras dengan Enakmen Anggota Pentadbiran Dan Ahli Dewan Undangan Negeri (Saraan) 1980 disebabkan berlaku perubahan pentadbiran Kerajaan Negeri Perak.
2.	Bayaran Imbuan Tahunan dan Bantuan Kewangan	19.77	11.57	8.20	70.9	Kerajaan negeri telah memutuskan pemberian Bantuan Khas Kewangan (BKK) Bajet 2019 sebanyak sebulan gaji atau minimum RM2,000 kepada pegawai Perkhidmatan Awam Negeri dan dilaksanakan melalui dua kali pembayaran iaitu mulai setengah bulan gaji atau RM1,000 mengikut mana yang lebih tinggi pada bulan Disember tahun 2018.
3.	Perkhidmatan Iktisas dan Perkhidmatan Lain Yang Dibeli Dan Hospitaliti	117.23	112.05	5.18	4.6	Bayaran Pemberian Khas kepada kakitangan Kerajaan yang tidak menyandang jawatan tetap dan pekerja sementara dan sambilan selaras dengan bayaran khas yang diterima oleh pegawai Perkhidmatan Awam Negeri pada tahun 2018. Antara dua (2) program yang menyumbang kepada peningkatan adalah Pilihan Raya Umum Ke-14 dan penganjuran Sukan Malaysia (SUKMA XIX) pada tahun 2018.
4.	Gaji dan Upahan	224.74	222.20	2.54	1.1	Kenaikan gaji tahunan, kemasukan pegawai baharu, kenaikan pangkat dan pertukaran masuk pegawai. Antaranya Jabatan Perhutanan Negeri Perak yang menerima 44 orang pegawai baharu yang melibatkan perbelanjaan sejumlah RM1.05 juta pada tahun 2018.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

JADUAL 22
JUSTIFIKASI PENURUNAN PERBELANJAAN MENGURUS
YANG KETARA PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PENURUNAN		JUSTIFIKASI PENURUNAN
				(RM Juta)	(%)	
1.	Pemberian Dalam Negeri	429.18	466.50	37.32	8.0	Pengurangan pemberian kepada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2018 iaitu sejumlah RM5 juta kepada Kumpulan Wang Pelaburan Negeri berbanding sejumlah RM90 juta kepada Kumpulan Wang Majlis Tindakan Ekonomi Negeri pada tahun 2017.
2.	Perbelanjaan Perjalanan dan Sara Hidup	13.41	14.51	1.10	7.6	Tarikh akhir untuk mengemukakan tuntutan perjalanan ialah pada 20 Disember 2018. Hal ini menyebabkan pengurangan pegawai yang membuat tuntutan dan diberikan cuti gantian.
3.	Kenderaan dan Jentera dan Pembaikan Kenderaan dan Jentera	2.62	3.55	0.93	26.2	Kerajaan negeri mensasarkan pembelian kenderaan rasmi untuk barisan EXCO dan Ex-Officio serta Mufti sebanyak 14 buah kereta pada tahun 2018. Bagaimanapun, perolehan kenderaan tersebut tidak dapat dilaksanakan dalam tempoh yang dirancang berikutan peralihan kerajaan negeri yang baharu pada tahun 2018.
4.	Elaun dan Imbuhan Tetap	75.06	75.90	0.84	1.1	Bilangan perjawatan yang tidak diisi telah meningkat pada tahun 2018. Bilangan ini meningkat kerana terdapat pegawai yang telah bertukar, bersara dan naik pangkat. Bahagian Dewan Undangan Negeri (Vot P01) menunjukkan penurunan elaun dan imbuhan tetap yang ketara iaitu RM0.72 juta pada tahun 2018.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

6.2.6. Pembayaran di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)

- a. Arahan Perbendaharaan (AP) 58(a) menyatakan bahawa bayaran terhadap bekalan/perkhidmatan yang telah diterima pada tahun sebelumnya boleh dibuat pada tahun semasa dengan syarat jabatan mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun bekalan/perkhidmatan tersebut diterima dan tiada sebarang keraguan tentang sebab berlaku kelewatan pembayaran

Pembayaran AP58(a)
tahun 2018

RM1.63 juta

Baucar Bayaran

457

tersebut. Pembayaran dibuat sejumlah RM1.66 juta melibatkan 541 baucar bayaran di 70 Jabatan pada tahun 2017 menurun sejumlah RM0.03 juta atau 1.7% kepada RM1.63 juta pada tahun 2018 melibatkan 457 baucar bayaran di 60 Jabatan. Bil yang diterima adalah bagi tempoh bulan September 2015 hingga Disember 2017. Daripada 60 Jabatan yang terlibat, 28 Jabatan menunjukkan peningkatan bayaran dan 32 Jabatan menunjukkan penurunan bayaran seperti dalam **Jadual 23**.

JADUAL 23
PEMBAYARAN DI BAWAH AP 58(a) TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2018		2017		PERUBAHAN	
		BIL. BAUCAR BAYARAN	JUMLAH (RM)	BIL. BAUCAR BAYARAN	JUMLAH (RM)	(RM)	(%)
1.	Pejabat Pengelola Bijaya Diraja	39	156,493	35	95,693	60,800	63.5
2.	Jabatan Kerja Raya Daerah Kinta, Ipoh	2	37,583	0	0	37,583	100.0
3.	Pejabat Menteri Besar dan SUK (DUN & MMK)	22	192,550	100	157,527	35,023	22.2
4.	Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang, Tapah	1	33,340	0	0	33,340	100.0
5.	Majlis Sukan Negeri	2	31,500	0	0	31,500	100.0
6.	Sekolah Izzuddin Shah	7	16,677	0	0	16,677	100.0
7.	Pejabat Tanah dan Galian Negeri Perak	10	12,445	6	4,953	7,492	151.3
8.	Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Perak	4	9,551	2	4,533	5,018	110.7
9.	Jabatan Kerja Raya Daerah Kerian	2	5,351	1	831	4,520	543.9
10.	Jabatan Perhutanan Negeri Perak	1	4,320	0	0	4,320	100.0
11.	Pejabat Agama Daerah Kg Gajah	1	3,878	0	0	3,878	100.0
12.	Pejabat Pertanian Daerah Manjung	1	2,977	0	0	2,977	100.0
13.	Institut Tadbiran Islam Perak	3	3,507	1	748	2,759	368.9
14.	Pejabat Hutan Daerah Tapah	4	6,987	1	4,488	2,499	55.7
15.	Pejabat Pertanian Daerah Perak Tengah	1	2,091	0	0	2,091	100.0
16.	Pejabat Pertanian Daerah Gerik	1	3,859	1	2,348	1,511	64.4
17.	Pejabat Pertanian Daerah Larut Matang dan Selama, Taiping	3	3,640	1	2,162	1,478	68.4
18.	Jabatan Pendakwaan Syariah	4	1,081	0	0	1,081	100.0
19.	Pejabat Daerah dan Tanah Kinta, Batu Gajah	1	1,259	1	396	863	217.9
20.	Jabatan Kerja Raya Daerah Gerik	1	838	0	0	838	100.0
21.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Daerah Hilir Perak	2	595	0	0	595	100.0
22.	Jabatan Kerja Raya Daerah Perak Tengah	1	3,824	2	3,246	578	17.8
23.	Jabatan Kerja Raya Cawangan Elektrikal	1	500	0	0	500	100.0
24.	Pejabat Daerah dan Tanah Kinta, Ipoh	3	2,766	2	2,283	483	21.2
25.	Jabatan Pengairan dan Saliran Daerah Taiping	2	744	2	393	351	89.3
26.	Pejabat Pertanian Daerah Hilir Perak	1	1,242	1	896	346	38.6
27.	Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Negeri Perak	3	1,962	4	1,752	210	12.0
28.	Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	1	3,745	1	3,624	121	3.3
JUMLAH KECIL		124	545,305	161	285,873	259,432	90.7
tambah:*Lain-lain Jabatan		333	1,089,350	380	1,376,446	-287,096	-20.9
JUMLAH KESELURUHAN		457	1,634,655	541	1,662,319	-27,664	-1.7

Sumber: Baucar Bayaran AP 58(a)

Nota: (*) – Lain-lain Jabatan

Tahun 2018 sebanyak 32 Jabatan

Tahun 2019 sebanyak 54 Jabatan

- b. Lima (5) Jabatan yang menunjukkan peningkatan ketara adalah Pejabat DYMM Seri Paduka Sultan Perak, Jabatan Kerja Raya Daerah Kinta Ipoh, Pejabat Menteri Besar & Setiausaha Kerajaan Negeri Perak (ADUN & MMK), Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang dan Majlis Sukan Negeri. Pembayaran AP 58(a) dibuat adalah disebabkan bil dan tuntutan lewat diterima dan antara tujuan pembayaran adalah seperti dalam **Jadual 24**.

JADUAL 24
TUJUAN PEMBAYARAN DI BAWAH AP 58(a)

BIL.	JABATAN/PEJABAT	TUJUAN BAYARAN
1.	Pejabat Pengelola Bijaya Diraja	Tunggakan elaun Ahli Dewan Negara, tuntutan elaun perjalanan dan surat khabar bagi bulan November dan Disember 2017.
2.	Jabatan Kerja Raya Daerah Kinta Ipoh	Bayaran kerja penyasatan mendapan <i>sinkhole</i> di Jambatan Kampung Paloh, Ipoh dan tuntutan elaun perjalanan bagi bulan Disember 2017.
3.	Pejabat Menteri Besar dan SUK (DUN & MMK)	Bayaran elaun lebih masa dan tuntutan elaun perjalanan bagi bulan November dan Disember 2017.
4.	Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang, Tapah	Bil pemukiman daerah tahun 2017.
5.	Majlis Sukan Negeri	Bil penyediaan makanan dan minuman untuk latihan atlet bulan Disember 2017.

Sumber: Baucar Bayaran AP58(a)

- c. Analisis Audit mendapati pada tahun 2018, sebanyak 195 daripada 457 baucar bayaran AP 58(a) berjumlah RM0.71 juta dibayar menggunakan peruntukan tahun 2018. Sehingga bulan Mac 2019, sebanyak 25 daripada 214 baucar bayaran AP 58(a) berjumlah RM37,964 dibayar menggunakan peruntukan tahun 2019. Pembayaran di bawah AP 58(a) bagi keseluruhan 220 baucar bayaran berjumlah RM0.75 juta adalah disebabkan jabatan tidak mempunyai peruntukan pada tahun perolehan tersebut dibuat. Bil tanpa peruntukan sepatutnya dibayar di bawah AP 59 disebabkan bekalan, perkhidmatan dan tuntutan telah diterima oleh pihak kerajaan negeri secara suci hati dan tidak sepatutnya dikenakan di bawah AP 58(a).
- d. Berdasarkan Pengauditan Indeks Akauntabiliti Tahun 2018 yang dijalankan terhadap 10 Jabatan/Pejabat Negeri, satu (1) kelemahan yang dikenal pasti berkaitan kawalan perbelanjaan adalah pembayaran dibuat tanpa pesanan tempatan di Jabatan Mufti Negeri Perak. Impak daripada kelemahan ini akan menyebabkan perbelanjaan yang dibuat tidak dipertanggungjawabkan dan menjejaskan peruntukan jabatan.

Pembayaran AP 58(a)	
Baucar Bayaran	RM0.75 juta
220	

7. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan ditubuhkan mengikut kehendak Seksyen 7(b), Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini digunakan untuk mengakaun semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan, bayaran balik pinjaman dan pindahan penerimaan pinjaman ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan atau Akaun Hasil Disatukan. Kerajaan negeri tidak menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan sejak tahun 2016.

8. AKAUN AMANAH DISATUKAN

- a. Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan yang diwujudkan di bawah Seksyen 7(c), Akta Tatacara Kewangan 1957 dan terbahagi kepada tiga (3) kumpulan wang, iaitu Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Deposit. Pengurusan semua wang yang diterima tertakluk kepada arahan amanah mengikut terma-terma amanah tersebut. Pada akhir tahun 2018, Akaun Amanah Disatukan berbaki RM464.16 juta berbanding sejumlah RM442.13 juta pada tahun 2017, iaitu peningkatan sejumlah RM22.03 juta atau 5%.
- b. Analisis Audit mendapati peningkatan baki Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2018 adalah disebabkan oleh peningkatan Kumpulan Wang Amanah Kerajaan dan Deposit masing-masing sejumlah RM45.44 juta dan RM18.38 juta. Peningkatan baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan disumbangkan oleh penurunan baki defisit terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan sejumlah RM40.19 juta dan peningkatan baki Pelbagai Kumpulan Wang Amanah sejumlah RM5.25 juta. Peningkatan baki Deposit pula antaranya disumbangkan oleh peningkatan baki Deposit Am dan Deposit Pelarasan masing-masing sejumlah RM13 juta dan RM3.03 juta. Baki Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2018 berbanding tahun 2017 adalah seperti dalam **Jadual 25**.

Peningkatan Akaun Amanah Disatukan Tahun 2018

RM22.03 juta

JADUAL 25
BAKI AKAUN AMANAH DISATUKAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	BIL. AKAUN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
					(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada:	11	183.14	137.70	45.44	33.0
	i) Kumpulan Wang Pembangunan	1	-96.39	-136.58	40.19	29.4
	ii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah	10	279.53	274.28	5.25	1.9

BIL.	BUTIRAN	BIL. AKAUN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
					(RM Juta)	(%)
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	65	144.27	186.06	-41.79	-22.5
3.	Deposit	82	136.75	118.37	18.38	15.5
JUMLAH		158	464.16	442.13	22.03	5.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

8.1. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

- a. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 untuk maksud tertentu. Kumpulan wang ini merupakan kumpulan wang pusingan dan perbelanjaannya tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri.
- b. Analisis Audit mendapati baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2018 adalah berjumlah RM183.14 juta, iaitu peningkatan sejumlah RM45.44 juta. Peningkatan ini antaranya disumbangkan oleh penurunan baki defisit Kumpulan Wang Pembangunan sejumlah RM40.19 juta serta peningkatan baki Pelbagai Kumpulan Wang sejumlah RM20.01 juta yang disebabkan oleh peningkatan baki Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak pada tahun 2018. Kedudukan baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 26**.

JADUAL 26
KEDUDUKAN BAKI KUMPULAN WANG
AMANAH KERAJAAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Pembangunan	-96.39	-136.58	40.19	29.4
2.	Pelbagai Kumpulan Wang Amanah terdiri daripada:	279.53	274.28	5.25	1.9
	i) Akaun Penyelesaian	0.00	1.99	-1.99	-100.0
	ii) Akaun Perniagaan	1.50	1.50	0.00	0.0
	iii) Akaun Pinjaman	14.27	27.04	-12.77	-47.2
	iv) Kumpulan Wang Luar Jangka	11.00	11.00	0.00	0.0
	v) Pelbagai Kumpulan Wang	252.76	232.75	20.01	8.6
BAKI PADA 31 DISEMBER		183.14	137.70	45.44	33.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

8.1.1. Kumpulan Wang Pembangunan

Kumpulan Wang Pembangunan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 (Akta 406). Sumber kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri

daripada caruman dari Akaun Hasil Disatukan, terimaan pemberian daripada Kerajaan Persekutuan, ansuran Sewa Beli dan Jualan serta pelbagai terimaan yang lain. Kumpulan Wang Pembangunan ini hanya boleh dibelanjakan bagi maksud yang ditentukan oleh Akta tersebut.

a. Prestasi Kewangan

- i. Pada tahun 2018, Kumpulan Wang Pembangunan telah mencatat lebih sejumlah RM40.19 juta berbanding lebih sejumlah RM1.97 juta pada tahun 2017. Lebih ini disumbangkan oleh penerimaan berjumlah RM389.73 juta melebihi perbelanjaan berjumlah RM349.54 juta. Oleh itu, baki defisit terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir tahun 2018 menurun sejumlah RM40.19 juta atau 29.4% menjadi RM96.39 juta berbanding RM136.58 juta pada tahun 2017. Kedudukan baki Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 27**.

JADUAL 27
KEDUDUKAN BAKI KUMPULAN WANG
PEMBANGUNAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	-136.58	-138.55	1.97	-1.4
Penerimaan	389.73	367.71	22.02	6.0
Perbelanjaan	349.54	365.74	-16.20	-4.4
Lebihan	40.19	1.97	38.22	1,940.1
BAKI PADA 31 DISEMBER	-96.39	-136.58	40.19	29.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

- ii. Baki defisit Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2018 sejumlah RM96.39 juta dan sejumlah RM136.58 juta bagi tahun 2017 telah dipertanggungjawabkan dengan baki Kumpulan Wang Amanah yang lain.
- iii. Pada tahun 2018, kerajaan negeri telah membelanjakan sejumlah RM349.54 juta bagi membiayai pelbagai projek pembangunan berbanding RM365.74 juta pada tahun 2017. Pejabat Kewangan Negeri mencatatkan perbelanjaan tertinggi iaitu sejumlah RM166.31 juta pada tahun 2018 iaitu 47.6% daripada keseluruhan perbelanjaan pembangunan pada tahun 2018. Perbelanjaan ini adalah bagi membiayai perbelanjaan Pelbagai Kerja/Perolehan Pembangunan sejumlah RM127.75 juta, Pelbagai Penggalakan Pelancongan sejumlah RM19.48 juta, Pelbagai Program

Perbelanjaan Projek
Pembangunan Tahun 2018

RM349.54 juta

Pembangunan Pengkomputeran sejumlah RM10.81 juta, Pelbagai Kajian dan Penyelidikan sejumlah RM8.03 juta dan Pelbagai Pengambilan Tanah sejumlah RM237,061. Kedudukan perbelanjaan pembangunan pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 28**.

JADUAL 28
KEDUDUKAN PERBELANJAAN PEMBANGUNAN
PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek)	166.31	172.76	-6.45	-3.7
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri (Pelbagai Kerja dan Perkhidmatan Sosial)	65.38	76.50	-11.12	-14.5
3.	Jabatan Kerja Raya	62.42	59.30	3.12	5.3
4.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	12.28	13.42	-1.14	-8.5
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	19.91	18.96	0.95	5.0
6.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	4.49	4.95	-0.46	-9.3
7.	Jabatan Pertanian	6.68	6.55	0.13	2.0
8.	Jabatan Agama Islam	3.89	5.41	-1.52	-28.1
9.	Jabatan Perhutanan	5.80	3.58	2.22	62.0
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	2.26	3.45	-1.19	-34.5
11.	Jabatan Perikanan	0.12	0.86	-0.74	-86.0
JUMLAH		349.54	365.74	-16.20	-4.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

iv. Pada tahun 2018, sejumlah RM421.28 juta telah diperuntukkan dan sejumlah RM349.54 juta atau 83% telah dibelanjakan. Analisis Audit mendapati:

- Sembilan (9) jabatan telah berbelanja melebihi 80%.
- Jabatan Kehakiman Syariah hanya berbelanja sebanyak 36.7% berbanding peruntukan. Peratus perbelanjaan yang rendah ini adalah disebabkan prestasi Projek Pembinaan Mahkamah Rendah Syariah Taiping yang tidak memuaskan. Perkara ini menyebabkan perbelanjaan pembangunan hanya mencapai RM2.26 juta berbanding RM6 juta peruntukan tahun 2018.
- Jabatan Perikanan membelanjakan 12% daripada peruntukan RMKe-11 bagi tahun 2018 iaitu sejumlah RM0.12 juta daripada sejumlah RM1 juta peruntukan tahun 2018. Projek Pembangunan Ikan Hiasan Negeri Perak tidak dapat dijalankan kerana tiada calon yang layak untuk menerima peruntukan daripada kerajaan negeri. Selain itu, Projek Membina Pusat Konservasi Penyu di Pasir Panjang pula ditangguhkan atas sebab perubahan skop kerja. Oleh itu, peruntukan sejumlah RM0.88 juta tidak

dapat dibelanjakan pada tahun 2018. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 29**.

JADUAL 29
KEDUDUKAN PERUNTUKAN DAN PENCAPAIAN
PERBELANJAAN PEMBANGUNAN TAHUN 2018

BIL.	JABATAN/PEJABAT	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	PENCAPAIAN (%)
1.	Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek)*	207.79	166.31	80.0
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri (Pelbagai Kerja dan Perkhidmatan Sosial)*	79.70	65.38	82.0
3.	Jabatan Kerja Raya	70.00	62.42	89.2
4.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	14.75	12.28	83.3
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	20.00	19.91	99.6
6.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	5.00	4.49	89.8
7.	Jabatan Pertanian	7.00	6.68	95.4
8.	Jabatan Perhutanan	6.00	5.80	96.7
9.	Jabatan Agama Islam	3.89	3.89	100.0
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	6.15	2.26	36.7
11.	Jabatan Perikanan	1.00	0.12	12.0
JUMLAH		421.28	349.54	83.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

Nota: Peruntukan bagi jabatan/pejabat bertanda (*) melibatkan projek bukan berbentuk fizikal

b. Prestasi Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-11

i. Peruntukan Perbelanjaan Pembangunan RMKe-11

- Bagi menjayakan RMKe-11, peruntukan sejumlah RM1.760 bilion telah diluluskan oleh kerajaan negeri untuk diagihkan kepada 11 jabatan negeri bagi pelaksanaan 377 projek yang dirancang.
- Sejumlah RM1.008 bilion merupakan peruntukan bagi pelbagai projek kepada Pejabat Kewangan Negeri dan peruntukan bagi pelbagai kerja dan perkhidmatan sosial kepada Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN). Sejumlah RM752.09 juta lagi diperuntukkan kepada sembilan (9) Jabatan bagi tujuan projek pembangunan.
- Tiga (3) jabatan negeri yang menerima peruntukan tertinggi adalah Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek) berjumlah RM610.81 juta, Unit Perancang Ekonomi Negeri (Pelbagai Kerja dan Perkhidmatan Sosial) berjumlah RM397.10 juta dan Jabatan Kerja Raya berjumlah RM363 juta. Peruntukan yang diagihkan di bawah RMKe-11 adalah seperti dalam **Jadual 30**.

JADUAL 30
PERUNTUKAN PERBELANJAAN PEMBANGUNAN DI BAWAH RMKe-11

BIL.	JABATAN/PEJABAT	PERUNTUKAN RMKe-11 (RM Juta)	BIL. PROJEK DIRANCANG
1.	Pejabat Kewangan Negeri (Pelbagai Projek)*	610.81	58
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri (Pelbagai Kerja dan Perkhidmatan Sosial)*	397.10	35
3.	Jabatan Kerja Raya	363.00	117
4.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	88.00	63
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	88.00	18
6.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	50.60	13
7.	Jabatan Pertanian	49.50	35
8.	Jabatan Agama Islam	41.80	9
9.	Jabatan Perhutanan	39.60	22
10.	Jabatan Kehakiman Syariah	22.00	4
11.	Jabatan Perikanan	9.59	3
JUMLAH		1,760.00	377

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

Nota: Peruntukan Bagi Jabatan/Pejabat Bertanda (*) Adalah Bukan Untuk Projek yang Berbentuk Fizikal

- Setakat 31 Disember 2018, perbelanjaan keseluruhan RMKe-11 adalah berjumlah RM1.090 bilion daripada RM1.760 bilion atau 61.9% peruntukan yang diluluskan. Analisis Audit mendapati perbelanjaan mengikut projek bagi tiga (3) jabatan telah melebihi siling peruntukan masing-masing antara RM1.60 juta hingga RM2.78 juta atau 120% hingga 378%. Butiran terperinci mengenai perbelanjaan melebihi siling peruntukan projek adalah seperti dalam **Jadual 31**.

Perbelanjaan pembangunan 3 Jabatan melebihi siling peruntukan

RM8.89 juta

JADUAL 31
PERBELANJAAN MELEBIHI SILING PERUNTUKAN PROJEK SETAKAT 31 DISEMBER 2018

BIL.	JABATAN PELAKSANA	PROJEK	PERUNTUKAN DILULUSKAN BAGI TAHUN 2016-2020	PERBELANJAAN SETAKAT 31.12.2018		PERBELANJAAN MELEBIHI PERUNTUKAN
			(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	(RM Juta)
1.	Jabatan Kerja Raya	Rawatan Kawasan Kemalangan (<i>Blackspot</i>) dan Pencahayaan (01006)	5.0	6.88	137.6	1.88
2.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	Pemuliharaan Ban Pantai dan Struktur Kawalan Hakisan (03004)	8.0	9.60	120.0	1.60
3.	Jabatan Agama Islam	Masjid Utama Negeri Perak (08002)	1.0	3.78	378.0	2.78
		Naik Taraf Pelbagai Bangunan (08004)	1.0	3.63	363.0	2.63
JUMLAH			15.0	23.89	159.3	8.89

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

- Usul Tambahan Siling RMKe-11 Negeri Perak telah dibentang dan diluluskan dalam Mesyuarat Ketiga, Penggal Pertama Dewan Undangan Negeri Perak Darul Ridzuan yang Ke-14 pada 5 Disember 2018.

Kelulusan ini menjadikan siling dipinda kepada RM2.1 bilion, iaitu penambahan sejumlah RM340 juta berbanding siling peruntukan sebelumnya sejumlah RM1.76 bilion. Siling dipinda ini akan berkuatkuasa bermula 1 Januari 2019. Siling tambahan tersebut akan disalurkan kepada Jabatan Kerja Raya, Jabatan Pengairan dan Saliran serta Jabatan Agama Islam bagi menampung lebih perbelanjaan projek pembangunan tahun 2018.

ii. Prestasi Pelaksanaan Projek Bagi Tahun 2018

- Pada tahun 2018, sebanyak 129 projek telah dirancang untuk dilaksanakan merangkumi projek utama dan kerja-kerja kecil yang dilaksanakan di bawah projek utama. Daripada jumlah tersebut, 85 projek atau 65.9% telah disiapkan sepenuhnya dan 32 projek atau 24.8% sedang dilaksanakan. Sebanyak 12 projek atau 9.3% masih belum dimulakan kerana terdapat projek/program ditangguhkan, belum dimulakan dan masih dalam perancangan. Prestasi pelaksanaan projek bagi tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 32** dan **Carta 4**.

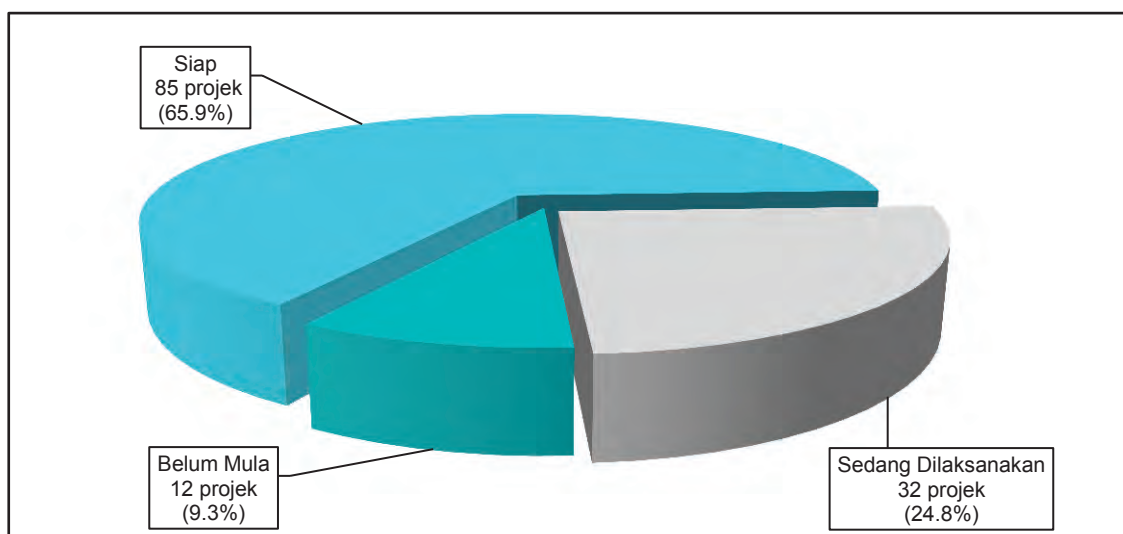
JADUAL 32
PRESTASI PELAKSANAAN PROJEK BAGI TAHUN 2018

BIL.	JABATAN/PEJABAT PELAKSANA	STATUS PROJEK/PROGRAM			JUMLAH
		SIAP	SEDANG DILAKSANAKAN	BELUM MULA	
1.	Jabatan Kerja Raya	6	1	6	13
2.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	4	4	0	8
3.	Jabatan Pengairan dan Saliran	29	0	0	29
4.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	14	1	1	16
5.	Jabatan Pertanian	26	5	1	32
6.	Jabatan Perhutanan	0	20	1	21
7.	Jabatan Agama Islam	4	0	0	4
8.	Jabatan Kehakiman Syariah	1	1	1	3
9.	Jabatan Perikanan	1	0	2	3
JUMLAH		85	32	12	129

Sumber: Jabatan/Pejabat Negeri Tahun 2018

CARTA 4
PRESTASI PELAKSANAAN PROJEK BAGI TAHUN 2018

Sumber: Jabatan/Pejabat Negeri Tahun 2018

- Analisis Audit mendapati sebanyak 12 daripada 129 projek fizikal atau 9.3% belum dimulakan pada tahun 2018 terdiri daripada enam (6) projek di bawah Jabatan Kerja Raya dan dua (2) projek di bawah Jabatan Perikanan. Baki empat (4) projek masing-masing di bawah Jabatan Kehakiman Syariah, Jabatan Perhutanan, Jabatan Pertanian dan Jabatan Perkhidmatan Veterinar. Antara projek yang belum dimulakan pada tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 33**.

JADUAL 33
ANTARA PROJEK YANG BELUM DIMULAKAN PADA TAHUN 2018

BIL.	JABATAN/ PEJABAT PELAKSANA	NAMA PROJEK	KOS PROJEK (RM Juta)	SEBAB BELUM MULA
1.	Jabatan Kerja Raya	Memperelokkan, Melebar Dan Menaiktaraf Jalan Sediada	15.0	Dalam proses penyediaan Dokumen Tawaran oleh perunding dan pelan pengambilan tanah.
		Pembinaan Jalan Baru	14.5	Dalam proses pengambilan balik tanah, perbincangan tanah, proses kelulusan kertas PBT dan proses pelantikan kontraktor.
		Pembinaan Jambatan Baru	2.9	Dalam proses reka bentuk dan penyediaan pelan pengambilan balik tanah.
2.	Jabatan Kehakiman Syariah	Pembinaan Mahkamah Syariah Teluk Intan	2.5	Pembinaan Mahkamah Syariah Teluk Intan telah ditangguhkan bagi menyelesaikan pembinaan Mahkamah Syariah Taiping yang masih belum siap.

Sumber: Rekod Jabatan Negeri

8.1.2. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah

a. Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak (MARRIS)

- i. Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak diwujudkan mengikut Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 dan telah dipinda penubuhannya daripada Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 kepada Seksyen 10 mulai 1 Julai 2013.
- ii. Pada tahun 2018, kerajaan negeri telah menerima pemberian penyelenggaraan jalan raya sejumlah RM486.16 juta bagi menyenggara jalan sepanjang 27,494.71 km daripada Kerajaan Persekutuan. Terimaan ini menunjukkan penambahan sejumlah RM12.83 juta atau 2.7% berbanding sejumlah RM473.33 juta pada tahun 2017. Sejumlah RM452.10 juta atau 93% daripada terimaan tersebut telah dibelanjakan pada tahun 2018.
- iii. Perbelanjaan Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya pula adalah termasuk perbelanjaan pentadbiran sejumlah RM14.38 juta iaitu 1.8% berbanding keseluruhan perbelanjaan. Baki Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya pada akhir tahun 2018 berjumlah RM201.05 juta. Kedudukan akaun Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya bagi tempoh tahun 2014 hingga 2018 adalah seperti dalam **Jadual 34**.

JADUAL 34
KEDUDUKAN AKAUN KUMPULAN WANG PENYELENGGARAAN JALAN RAYA BAGI
TEMPOH TAHUN 2014 HINGGA 2018

TAHUN	BAKI PADA 1 JANUARI (RM Juta)	TERIMAAN (RM Juta)	PERBELANJAAN SEMASA (RM Juta)	BAKI PADA 31 DISEMBER (RM Juta)	PENGUNAAN (%)
2014	133.56	338.26	298.54	173.28	88.3
2015	173.28	432.32	401.97	203.63	93.0
2016	203.63	461.04	460.25	204.42	99.8
2017	204.42	473.33	510.71	167.04	107.9
2018	167.04	837.43	803.42	201.05	95.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2014 hingga 2018

iv. Pemberian Perbelanjaan Mengurus Berkaitan Penyelenggaraan Jalan Negeri

- Perenggan 7.2, Garis Panduan Tatacara Pengurusan Pemberian Penyelenggaraan Jalan Negeri menyatakan peruntukan MARRIS boleh digunakan untuk membiayai perbelanjaan pengurusan berkaitan dengan penyelenggaraan jalan negeri dengan had tidak melebihi 5% daripada

jumlah perbelanjaan sebenar penyenggaraan jalan tahun sebelumnya atau RM5 juta, mana lebih rendah.

- Pada tahun 2018, pemberian perbelanjaan mengurus MARRIS telah diberikan kepada 15 Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan Pejabat Kewangan Negeri berjumlah RM14.38 juta. Pemberian perbelanjaan mengurus tersebut adalah melebihi sejumlah RM9.38 juta daripada kadar yang sepatutnya iaitu RM5 juta. Selain itu,

Pemberian perbelanjaan mengurus MARRIS melebihi kadar

RM9.38 juta

pemberian perbelanjaan mengurus juga telah diberi kepada Pejabat Kewangan Negeri Perak (PKN) sejumlah RM5 juta dan telah dikreditkan ke akaun hasil kerajaan negeri. Pemberian tersebut tidak sepatutnya diterima oleh PKN kerana tidak terlibat dalam penyenggaraan jalan negeri. Selepas mendapat teguran Audit, PKN bersetuju akan mengambil tindakan pelarasan semula bayaran yang telah dikreditkan ke akaun hasil sejumlah RM5 juta kepada Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya secara berperingkat. Tindakan penyelarasan ini dibuat secara berperingkat selama tempoh lima (5) tahun dengan sejumlah RM1 juta setahun. Mulai tahun 2019, penyaluran perbelanjaan mengurus kepada PBT mengikut peraturan yang ditetapkan.

8.2. Kumpulan Wang Amanah Awam

8.2.1. Kumpulan Wang Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957, iaitu terdiri daripada Kumpulan Wang Khas yang dipegang oleh kerajaan negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu. Pengurusan akaun amanah ini perlu dibuat mengikut arahan amanah yang diluluskan oleh Pegawai Kewangan Negeri. Pada tahun 2018, baki Kumpulan Wang Amanah Awam menurun sejumlah RM41.79 juta atau 22.5% kepada RM144.27 juta berbanding RM186.06 juta pada tahun 2017. Kedudukan baki Kumpulan Wang Amanah Awam pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 35**.

JADUAL 35
KEDUDUKAN BAKI KUMPULAN WANG
AMANAH AWAM PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

PERKARA	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	186.06	95.78	90.28	94.3
Penerimaan	334.77	354.88	-20.11	-5.7
Pembayaran	376.56	264.60	111.96	42.3
BAKI PADA 31 DISEMBER	144.27	186.06	-41.79	-22.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

8.2.2. Analisis Audit mendapati akaun amanah yang menunjukkan penurunan ketara antaranya adalah Akaun Amanah Sukan Malaysia (SUKMA) menurun sejumlah RM64.66 juta dan Akaun Amanah Projek Pembangunan Semula Perkampungan Nelayan sejumlah RM14.83 juta. Akaun Amanah yang menunjukkan peningkatan ketara antaranya adalah Akaun Amanah Hartanah Bumiputera Negeri Perak meningkat sejumlah RM16.07 juta dan Akaun Amanah SUKMA XIX 2018 sejumlah RM9.75 juta.

8.2.3. Sebanyak 65 akaun amanah adalah terdiri daripada 64 yang masih aktif dan satu (1) yang telah ditutup. Akaun amanah berkenaan adalah Akaun Amanah Sistem E-Permit2 berjumlah RM7 telah ditutup pada tahun 2018 dan baki akaun amanah tersebut telah dipindah ke Akaun Hasil Disatukan.

8.2.4. Sebanyak 14 akaun amanah baharu diwujudkan pada tahun 2018, iaitu 10 daripadanya adalah Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah yang terdiri daripada Daerah Bagan Datuk, Perak Tengah, Hulu Perak, Kuala Kangsar, Manjung, Kampar, Batang Padang, Hilir Perak, Kerian dan Batu Gajah. Empat (4) lagi adalah Akaun Amanah KAFA, Akaun Amanah Sumbangan Pembinaan Projek, Akaun Amanah Tabung Patriotik dan Akaun Amanah SUKMA XIX 2018. Maklumat 14 akaun amanah tersebut adalah seperti dalam **Jadual 36**.

JADUAL 36
AKAUN AMANAH YANG BAHARU DIWUJUDKAN PADA TAHUN 2018

BIL.	AKAUN AMANAH	PEGAWAI PENGAWAL	PERUNTUKAN 2018	OBJEKTIF PENUBUHAN
			(RM Juta)	
1.	Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah (10 Akaun)	Pegawai Daerah	0.00	Memperakaunkan semua terimaan dan sumbangan daripada Kerajaan Persekutuan dan lain-lain agensi swasta yang berkaitan dengan penganjuran program dan pelaksanaan projek khas di daerah.
2.	Akaun Amanah KAFA	Pengarah Jabatan Agama Islam Perak	1.56	Memperakaun peruntukan dan sumbangan serta terimaan yang dibenarkan untuk akaun ini bagi membiayai pelaksanaan dan program Kelas Al-Quran dan Fardhu Ain (KAFA) yang dianjurkan oleh JAIP dan Jabatan Kemajuan Islam Malaysia.
3.	Akaun Amanah Sumbangan Pembinaan Projek	Pengarah Jabatan Kerja Raya Negeri Perak	0.00	Memperakaun segala sumbangan/terimaan daripada orang ramai, kariah masjid, agensi swasta dan lain-lain agensi luar yang berkaitan dengan sumbangan pembinaan projek. Antaranya meliputi pembinaan masjid, surau, bangunan dan infrastruktur yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya Negeri Perak.
4.	Akaun Amanah Tabung Patriotik	YB Pegawai Kewangan Negeri	0.00	Memperakaun segala terimaan/tajaan dan sumbangan daripada pihak swasta, Kerajaan Persekutuan dan lain-lain sumber kewangan serta perbelanjaan yang berkaitan dengan program/projek sosial untuk kesejahteraan rakyat di Negeri Perak.

BIL.	AKAUN AMANAH	PEGAWAI PENGAWAL	PERUNTUKAN 2018	OBJEKTIF PENUBUHAN
			(RM Juta)	
5.	Akaun Amanah SUKMA XIX 2018	YB Pegawai Kewangan Negeri	0.00	Memperakaun segala terimaan/sumbangan daripada pihak swasta, Kerajaan Persekutuan dan lain-lain sumber kewangan serta perbelanjaan yang berkaitan dengan program dan pengurusan penganjuran Temasya Sukan Malaysia 2018 di Negeri Perak ("Projek").
JUMLAH			1.56	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

8.3. Akaun Deposit

8.3.1. Deposit adalah wang yang diterima oleh jabatan bagi sesuatu maksud mengikut undang-undang tertentu atau perjanjian yang dipegang untuk satu jangka masa tertentu. Wang deposit akan dikembalikan setelah maksudnya tercapai atau dijadikan hasil apabila pendeposit tidak dapat dikenalpasti dan tidak dituntut. Pada akhir tahun 2018, kerajaan negeri mempunyai 82 akaun deposit berjumlah RM136.75 juta yang diselenggarakan oleh 38 jabatan.

8.3.2. Pada tahun 2018, sebanyak 11 akaun deposit telah diwartakan dan sejumlah RM0.92 juta baki deposit telah dikreditkan ke Akaun Hasil Disatukan. Baki deposit pada tahun 2018 adalah berjumlah RM136.75 juta berbanding pada tahun 2017 berjumlah RM118.37 juta, iaitu peningkatan sejumlah RM18.38 juta atau 15.5%. Baki deposit pada tahun 2018 berbanding tahun 2017 adalah seperti dalam **Jadual 37**.

JADUAL 37
BAKI DEPOSIT PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Deposit Am	98.07	85.07	13.00	15.3
2.	Deposit Khusus	33.61	31.31	2.30	7.3
3.	Deposit Pelarasan	3.03	0.00	3.03	100.0
4.	Deposit Perumahan Awam Kos Rendah	2.04	1.99	0.05	2.5
JUMLAH		136.75	118.37	18.38	15.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

8.3.3. Wang Jaminan Pelaksanaan adalah sejumlah wang yang dipegang oleh kerajaan bagi memastikan kontraktor memenuhi dan melaksanakan obligasinya di bawah kontrak yang ditandatangani. Deposit Wang Jaminan Pelaksanaan merupakan salah satu penyumbang tertinggi bagi Deposit Am pada tahun 2018. Analisis Audit mendapati baki deposit Wang Jaminan Pelaksanaan pada tahun 2018 adalah berjumlah RM20.43 juta, iaitu peningkatan sejumlah RM5.22 juta atau 34.3% berbanding sejumlah RM15.21 juta pada tahun 2017. Peningkatan ini

disebabkan oleh projek-projek baharu dilaksanakan dalam tahun 2018. Analisis Audit juga mendapati dua (2) jabatan/pejabat masih tidak mengembalikan Wang Jaminan Pelaksanaan kepada pendeposit walaupun obligasi terhadap kontrak telah dilaksanakan. Jabatan/pejabat yang terlibat adalah Jabatan Kerja Raya Negeri Perak berjumlah RM30,263 melibatkan dua (2) pendeposit dan Bahagian Pengurusan Maklumat, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Perak berjumlah RM14,471 melibatkan empat (4) pendeposit. Baki deposit Wang Jaminan Pelaksanaan pada tahun 2018 berbanding tahun 2017 adalah seperti dalam **Jadual 38**.

JADUAL 38
BAKI DEPOSIT WANG JAMINAN PELAKSANAAN PADA
TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Unit Perancang Ekonomi Negeri Perak	8.68	5.81	2.87	49.4
2.	Jabatan Kerja Raya Negeri Perak	3.81	2.96	0.85	28.7
3.	Lembaga Perumahan Hartanah Perak	2.52	1.34	1.18	88.1
4.	Pejabat Kewangan Negeri (MARRIS)	1.43	1.44	-0.01	-0.7
5.	Jabatan Kerja Raya Manjung	1.09	1.02	0.07	6.9
6.	Pelbagai Jabatan (20)	2.90	2.64	0.26	9.8
JUMLAH		20.43	15.21	5.22	34.3

Sumber: Senarai Baki Pendeposit Tahun 2018

8.3.4. Deposit Pelarasan adalah akaun sementara yang digunakan sebelum bayaran dibuat atau pelarasan kepada akaun tertentu. Arahan Perbendaharaan 118(b) menjelaskan jika sesuatu cek atau pindahan dana elektronik itu dibatalkan dan bayaran ganti akan dikeluarkan maka bayaran tersebut hendaklah didebitkan ke Akaun Tunai dan dikreditkan ke Akaun Deposit Pelarasan. Arahan Perbendaharaan 118(c) menyatakan mana-mana cek yang terbatal yang tidak dituntut selepas enam (6) tahun dari tarikh cek hendaklah dikreditkan kepada Akaun Hasil.

8.3.5. Pada tahun 2018, sejumlah RM3.03 juta merupakan baki Deposit Pelarasan bagi tempoh satu (1) hingga lima (5) tahun melibatkan dua (2) kod deposit, iaitu Deposit Pelarasan Cek Terbatal dan Deposit Pindahan Dana Elektronik Terbatal. Kerajaan negeri akan membuat pelarasan ke Akaun Hasil Disatukan selepas enam (6) tahun dari tarikh cek atau *Electronic Fund Transfer* batal tidak dituntut. Pada tahun 2018, tiada pelarasan dibuat ke Akaun Hasil Disatukan kerana deposit tersebut belum mencapai tempoh enam (6) tahun. Maklumat lengkap mengenai Deposit Pelarasan Cek Terbatal dan Deposit Pindahan Dana Elektronik seperti dalam **Jadual 39**.

JADUAL 39
BAKI DEPOSIT PELARASAN PADA TAHUN 2018

BIL.	KOD DEPOSIT	BUTIRAN	TEMPOH (TAHUN)	BAKI (RM Juta)
1.	70301	Deposit Pelarasan Cek Terbatal	1-5	0.55
2.	70302	Deposit Pindahan Dana Elektronik Terbatal	1-4	2.48
JUMLAH				3.03

Sumber: Senarai Baki Pendeposit Tahun 2018

9. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum menunjukkan baki aset dan tanggungan kerajaan yang boleh dilupuskan atau boleh dilunaskan pada masa akan datang yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Penyata ini terdiri daripada Penyata Akaun Memorandum Aset dan Penyata Akaun Memorandum Liabiliti. Penyata Akaun Memorandum Aset menunjukkan kedudukan pinjaman boleh dituntut dan pelaburan. Penyata Akaun Memorandum Liabiliti pula menunjukkan hutang awam kerajaan negeri.

9.1. Penyata Akaun Memorandum Aset - Pinjaman Boleh Dituntut

9.1.1. Pinjaman Boleh Dituntut merupakan pinjaman yang diberikan oleh kerajaan negeri kepada agensi negeri dengan menggunakan sumber kerajaan negeri atau pinjaman yang diperoleh daripada Kerajaan Persekutuan. Pada tahun 2018, kerajaan negeri mempunyai sebanyak 45 pinjaman boleh dituntut terdiri daripada 16 pinjaman kepada Pihak Berkuasa Tempatan, tiga (3) pinjaman kepada Badan Berkanun Negeri, lima (5) pinjaman Pelbagai dan 21 pinjaman Projek Bekalan Air kepada Lembaga Air Perak.

9.1.2. Analisis Audit mendapati baki pinjaman boleh dituntut pada akhir tahun 2018 telah menurun sejumlah RM25.67 juta atau 7.4%, iaitu daripada sejumlah RM347.49 juta pada tahun 2017 kepada RM321.82 juta pada tahun 2018. Kedudukan pinjaman boleh dituntut pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 40**.

JADUAL 40
KEDUDUKAN PINJAMAN BOLEH DITUNTUT PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Pinjaman Kepada Pihak Berkuasa Tempatan	55.42	53.22	2.20	4.1
2.	Pinjaman Kepada Badan Berkanun Negeri	18.12	20.91	-2.79	-13.3
3.	Pinjaman Pelbagai	36.62	21.19	15.43	72.8
4.	Pinjaman Kepada Lembaga Air Perak	211.66	252.17	-40.51	-16.1
JUMLAH		321.82	347.49	-25.67	-7.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

9.1.3. Baki pinjaman boleh dituntut menurun sejumlah RM25.67 juta pada tahun 2018 berbanding tahun 2017. Hal ini disebabkan oleh penyaluran pembiayaan pinjaman berjumlah RM27.11 juta serta faedah pinjaman yang diselaraskan semula sebagai prinsipal selepas penjadualan semula sejumlah RM400,000. Penyaluran pinjaman ini adalah lebih rendah berbanding penerimaan bayaran balik pinjaman (prinsipal) berjumlah RM53.18 juta. Kedudukan baki pinjaman boleh dituntut pada tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 41**.

JADUAL 41
KEDUDUKAN BAKI PINJAMAN BOLEH DITUNTUT PADA TAHUN 2018

	AGENS NGERI	BAKI PINJAMAN 1.1.2018 (RM Juta)	PENJADUALAN SEMULA (FAEDAH DIMASUKKAN SEBAGAI PRINSIPAL) (RM Juta)	PENYALURAN PINJAMAN BAHARU/ LAMA (RM Juta)	BAYARAN BALIK PINJAMAN (PRINSIPAL) (RM Juta)	BAKI PINJAMAN 31.12.2018 (RM Juta)
PINJAMAN KEPADA PIHAK BERKUASA TEMPATAN						
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	35.88	0.00	6.12	1.80	40.20
2.	Majlis Daerah Perak Tengah	6.08	0.00	0.00	0.32	5.76
3.	Majlis Perbandaran Manjung	2.98	0.00	0.99	0.96	3.01
4.	Majlis Daerah Tanjong Malim	2.74	0.00	0.00	0.60	2.14
5.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	1.93	0.00	0.00	0.61	1.32
6.	Majlis Perbandaran Taiping	1.42	0.00	0.00	0.22	1.20
7.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	1.46	0.00	0.00	0.34	1.12
8.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.73	0.00	0.00	0.06	0.67
JUMLAH		53.22	0.00	7.11	4.91	55.42
PINJAMAN KEPADA BADAN BERKANUN NEGERI						
1.	Yayasan Perak	18.15	0.40	0.00	0.43	18.12
2.	Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan	2.76	0.00	0.00	2.76	0.00
JUMLAH		20.91	0.40	0.00	3.19	18.12
PINJAMAN PELBAGAI						
1.	Majlis Agama Islam Dan 'Adat Melayu Perak	18.19	0.00	0.00	1.57	16.62
2.	Universiti Sultan Azlan Shah (Kolej Islam Darul Ridzuan)	3.00	0.00	20.00	3.00	20.00
JUMLAH		21.19	0.00	20.00	4.57	36.62
PINJAMAN KEPADA LEMBAGA AIR PERAK						
1.	Lembaga Air Perak	252.17	0.00	0.00	40.51	211.66
JUMLAH		252.17	0.00	0.00	40.51	211.66
JUMLAH KESELURUHAN		347.49	0.40	27.11	53.18	321.82

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

9.1.4. Pada tahun 2018, kerajaan negeri telah menyalurkan pembiayaan bagi tiga (3) pinjaman berjumlah RM27.11 juta yang terdiri daripada dua (2) pinjaman baharu kepada Universiti Sultan Azlan Shah dan Majlis Perbandaran Manjung berjumlah RM20.99 juta serta satu (1) pinjaman lama kepada Majlis Bandaraya Ipoh

sejumlah RM6.12 juta. Butiran lanjut mengenai penyaluran pinjaman bagi tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 42**.

JADUAL 42
PENYALURAN PINJAMAN BAGI TAHUN 2018

BIL.	AGENSI NEGERI	TUJUAN PINJAMAN	JUMLAH (RM Juta)
1.	Universiti Sultan Azlan Shah (Kolej Islam Darul Ridzuan)	Pembelian dua (2) buah blok bangunan dan dua (2) unit kedai pejabat untuk penginapan pelajar dan klinik Universiti Sultan Azlan Shah.	20.00
2.	Majlis Bandaraya Ipoh	Membiayai pembinaan Pusat Konvensyen Ipoh di Taman Bouganvillea, Greentown, Ipoh.	6.12
3.	Majlis Perbandaran Manjung	Membiayai pembelian kenderaan untuk Majlis Perbandaran Manjung.	0.99
JUMLAH			27.11

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

9.1.5. Sejumlah RM46.79 juta atau 88% daripada RM53.18 juta bayaran balik pinjaman (prinsipal) yang diterima oleh kerajaan negeri pada tahun 2018 merupakan bayaran penyelesaian keseluruhan bagi tujuh (7) pinjaman berjumlah RM66.73 juta. Kedudukan penyelesaian pinjaman pada tahun 2018 seperti dalam **Jadual 43**.

JADUAL 43
KEDUDUKAN PENYELESAIAN PINJAMAN PADA TAHUN 2018

BIL.	AGENSI NEGERI	TUJUAN PINJAMAN	JUMLAH PINJAMAN (RM Juta)
1.	Lembaga Air Perak	Membiayai Projek Bina/Pasang – Loji/Kolam dan Paip Utama Daerah Manjung Fasa III, Perak.	20.02
2.	Lembaga Air Perak	Membiayai Projek Rancangan Bekalan Air Sungai Siput, Daerah Manong, Kuala Kangsar.	19.30
3.	Universiti Sultan Azlan Shah (Kolej Islam Darul Ridzuan)	Menaiktaraf Kolej Islam Darul Ridzuan Kepada Kolej Universiti Islam Sultan Azlan Shah.	15.00
4.	Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan	Membiayai Program Pusat Ar-Rahnu.	5.00
5.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	Membiayai Belanja Pengurusan Majlis Perbandaran Kuala Kangsar.	3.00
6.	Lembaga Air Perak	Membiayai Program Mengurangkan Kadar Kehilangan Air Tidak Berhasil (NRW) Negeri Perak – Wilayah Tengah 1 Dan Wilayah Utara.	2.80
7.	Lembaga Air Perak	Program Mengurangkan Kadar Kehilangan Air Tidak Berhasil (NRW) Negeri Perak – Wilayah Tengah 2 (Manjung Dan Perak Tengah).	1.61
JUMLAH			66.73

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

9.1.6. Tunggakan Pinjaman Boleh Dituntut

- a. Tunggakan pinjaman boleh dituntut (prinsipal dan faedah) daripada agensi negeri pada 1 Januari 2018 adalah berjumlah RM19.78 juta. Tunggakan ini terdiri daripada tunggakan bayaran balik pinjaman bagi tiga (3) Pihak Berkuasa Tempatan berjumlah RM1.91 juta dan tunggakan bayaran balik pinjaman

Yayasan Perak sejumlah RM17.87 juta. Bagaimanapun, baki tunggakan Yayasan Perak menjadi sifar setelah penjadualan semula (kedua) Pinjaman Bagi Membiayai Projek Perladangan Kelapa Sawit di Ladang Sungai Pandan, Bahagian Bintulu, Sarawak dibuat pada 2 April 2018. Oleh itu, baki tunggakan pinjaman tahun sebelum yang perlu dilunaskan oleh agensi negeri pada tahun 2018 adalah berjumlah RM1.91 juta.

- b. Mengikut Jadual Bayaran Balik Pinjaman, agensi negeri sepatutnya membayar anuiti tahun 2018 berjumlah RM20.76 juta. Bagaimanapun, berdasarkan Minit Mesyuarat Berhubung Royalti Air Kepada Kerajaan Negeri Perak dan Isu-Isu Berkaitan pada 19 November 2018, Lembaga Air Perak tidak perlu membuat bayaran anuiti sejumlah RM9.20 juta pada tahun 2018. Selain itu, kerajaan negeri telah menerima sebahagian daripada bayaran anuiti tahun 2018 secara kontra berjumlah RM318,702 melalui pelarasan jurnal pengeluaran sumbangan kepada Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan pada 29 Disember 2017. Kerajaan negeri telah memutuskan anuiti tahun 2018 yang perlu dilunaskan oleh agensi negeri adalah berjumlah RM11.24 juta.
- c. Oleh itu, agensi negeri perlu menjelaskan bayaran balik pinjaman sejumlah RM13.15 juta pada tahun 2018. Bayaran balik pinjaman ini terdiri daripada tunggakan bayaran balik pinjaman tahun sebelumnya berjumlah RM1.91 juta dan anuiti tahun 2018 berjumlah RM11.24 juta.
- d. Pada tahun 2018, kerajaan negeri telah menerima bayaran balik pinjaman berjumlah RM12.23 juta yang terdiri daripada tunggakan bayaran balik pinjaman tahun sebelumnya berjumlah RM1.76 juta dan anuiti tahun 2018 berjumlah RM10.47 juta. Kerajaan negeri juga menerima bayaran penyelesaian awal baki Pinjaman Bagi Program Pusat Ar-Rahnu YBU-YaPIEM sejumlah RM2.58 juta serta lebihan hasil Royalti Air berjumlah RM40.51 juta yang ditukar kepada bayaran balik bagi lima (5) pinjaman Lembaga Air Perak. Keseluruhan bayaran balik pinjaman yang telah dijelaskan pada tahun 2018 adalah berjumlah RM55.32 juta.
- e. Bagaimanapun, agensi negeri masih mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman berjumlah RM0.92 juta pada akhir tahun 2018. Perkara ini disebabkan bayaran yang dijelaskan oleh agensi negeri berjumlah RM12.23 juta (tunggakan bayaran balik pinjaman tahun sebelumnya dan anuiti tahun 2018) adalah kurang daripada bayaran balik pinjaman yang sepatutnya dijelaskan pada tahun 2018, iaitu berjumlah RM13.15 juta. Tunggakan ini terdiri daripada tunggakan anuiti tahun 2018 bagi dua (2) pinjaman Majlis Daerah Tanjong Malim berjumlah

RM0.62 juta serta tunggakan anuiti tahun 2017 dan 2018 bagi satu (1) pinjaman Majlis Perbandaran Kuala Kangsar berjumlah RM0.30 juta. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman agensi negeri pada tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 44**.

JADUAL 44
KEDUDUKAN TUNGGAKAN
BAYARAN BALIK PINJAMAN AGENSI NEGERI PADA TAHUN 2018

BIL.	AGENSİ NEGERİ	TUNGGAKAN PADA 1.1.2018 (RM Juta) (a)	ANUITI TAHUN 2018 (RM Juta) (b)	JUMLAH PATUT DIJELASKAN TAHUN 2018 (RM Juta) (c)	JUMLAH TELAH DIJELASKAN TAHUN 2018 (RM Juta) (d)	TUNGGAKAN PADA 31.12.2018 (RM Juta) (e)
PINJAMAN KEPADA PIHAK BERKUASA TEMPATAN						
1.	Majlis Daerah Tanjong Malim	0.62	0.65	1.27	0.65	0.62
2.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	0.76	0.15	0.91	0.61	0.30
3.	Majlis Bandaraya Ipoh	0.00	2.57	2.57	2.57	0.00
4.	Majlis Daerah Perak Tengah	0.00	0.52	0.52	0.52	0.00
5.	Majlis Perbandaran Manjung	0.53*	0.53	1.06	1.06	0.00
6.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	0.00	0.40	0.40	0.40	0.00
7.	Majlis Perbandaran Taiping	0.00	0.27	0.27	0.27	0.00
8.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.00	0.09	0.09	0.09	0.00
JUMLAH		1.91	5.18	7.09	6.17	0.92
PINJAMAN KEPADA BADAN BERKANUN NEGERİ						
1.	Yayasan Perak	17.87**	0.54	0.54	0.54	0.00
2.	Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan	0.00	0.53	0.21***	2.79****	0.00
JUMLAH		17.87	1.07	0.75	3.33	0.00
PINJAMAN PELBAGAI						
1.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	0.00	2.31	2.31	2.31	0.00
2.	Universiti Sultan Azlan Shah	0.00	3.00	3.00	3.00	0.00
JUMLAH		0.00	5.31	5.31	5.31	0.00
PINJAMAN KEPADA LEMBAGA AIR PERAK						
1.	Lembaga Air Perak	0.00	9.20	0.00*****	40.51*****	0.00
JUMLAH		0.00	9.20	0.00	40.51	0.00
JUMLAH KESELURUHAN		19.78	20.76	13.15	55.32	0.92

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Tahun 2018

Nota: (*) Bayaran balik anuiti tahun 2017 telah dibuat pada 30 Disember 2017 tetapi diakaunkan pada tahun kewangan 2018.

(**) Tunggakan pada 1 Januari 2018 berbaki sifar setelah Penjadualan Semula (Kedua) baki (prinsipal & faedah) Pinjaman Bagi Membiayai Projek Perladangan Kelapa Sawit di Ladang Sungai Pandan, Daerah Bintulu, Sarawak pada 2 April 2018.

(***) Sejumlah RM318,702 daripada anuiti tahun 2018 telah dijelaskan secara kontra melalui pelarasan jurnal pengeluaran sumbangan kepada Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan pada 29 Disember 2017 menjadikan baki anuiti tahun 2018 berjumlah RM212,595.

(****) Termasuk penyelesaian awal baki (prinsipal) Pinjaman Bagi Program Pusat Ar-Rahnu YBU-YaPEIM berjumlah RM2.58 juta.

(*****) LAP tidak perlu membuat bayaran anuiti tahun 2018 berdasarkan keputusan Mesyuarat Berhubung Royalti Air Kepada Kerajaan Negeri Perak dan Isu-Isu Berkaitan pada 19 November 2018.

(*****) Pengelasan semula lebih hasil Royalti Air Mentah sejumlah RM40.51 juta yang diterima daripada LAP sebagai bayaran balik bagi lima (5) pinjaman Projek Bekalan Air.

- f. Analisis Audit mendapati sebanyak tiga (3) daripada 45 pinjaman atau 6.7% mempunyai tunggakan bayaran balik bagi tempoh satu (1) hingga dua (2) tahun melibatkan empat (4) ansuran tertunggak. Tunggakan bayaran balik pinjaman pada akhir tahun 2018 menurun sejumlah RM18.86 juta atau 95.3% menjadi RM0.92 juta berbanding RM19.78 juta pada akhir tahun 2017. Penjadualan semula (kedua) baki Pinjaman Membiayai Projek Perladangan Kelapa Sawit di Ladang Sungai Pandan, Bahagian Bintulu, Sarawak (Yayasan Perak) berjumlah RM17.87 juta pada 2 April 2018 merupakan penyumbang terbesar kepada penurunan ini. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman agensi negeri pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 45**.

Penurunan tunggakan bayaran balik pinjaman tahun 2018

RM18.86 juta

JADUAL 45
KEDUDUKAN TUNGGAKAN BAYARAN BALIK
PINJAMAN AGENSI NEGERI PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK					
		BIL.	TUNGGAKAN		31.12.2018	31.12.2017	PERUBAHAN		ANSURAN	TEMPOH
			BIL.	(%)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	BIL.	(Tahun)
1.	Pinjaman Kepada Pihak Berkuasa Tempatan	16	3	18.8	0.92	1.91	-0.99	-51.8	4	1-2
2.	Pinjaman Kepada Badan Berkanun Negeri	3	0	0.0	0.00	17.87	-17.87	-100.0	0	0
3.	Pinjaman Pelbagai	5	0	0.0	0.00	0.00	0.00	0.0	0	0
4.	Pinjaman Kepada Lembaga Air Perak	21	0	0.0	0.00	0.00	0.00	0.0	0	0
JUMLAH		45	3	6.7	0.92	19.78	-18.86	-95.3	4	1-2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

- g. Analisis perbandingan baki tunggakan bayaran balik pinjaman agensi negeri bagi tempoh lima (5) tahun menunjukkan peningkatan baki tunggakan bayaran balik pinjaman mulai tahun 2015 sehingga tahun 2017 dan kembali menurun pada tahun 2018. Baki tunggakan bayaran balik pinjaman agensi negeri yang terendah bagi tempoh tersebut adalah pada tahun 2018. Kedudukan baki tunggakan bayaran balik pinjaman agensi negeri bagi tempoh tahun 2014 hingga 2018 adalah seperti dalam **Jadual 46**.

JADUAL 46
KEDUDUKAN TUNGGAKAN BAYARAN BALIK
PINJAMAN AGENSI NEGERI BAGI TEMPOH TAHUN 2014 HINGGA 2018

BIL.	AGENCI NEGERI	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	2018 (RM Juta)
PINJAMAN KEPADA PIHAK BERKUASA TEMPATAN						
1.	Majlis Daerah Tanjong Malim	0.39	0.33	0.34	0.62	0.62
2.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	0.35	1.33	0.96	0.76	0.30
3.	Majlis Perbandaran Manjung	0.00	0.00	0.00	0.53	0.00
JUMLAH		0.74	1.66	1.30	1.91	0.92
PINJAMAN KEPADA BADAN BERKANUN NEGERI						
1.	Yayasan Perak	4.00	9.00	13.74	17.87	0.00
2.	Yayasan Bina Upaya Darul Ridzuan	0.53	0.53	0.53	0.00	0.00
JUMLAH		4.53	9.53	14.27	17.87	0.00
JUMLAH KESELURUHAN		5.27	11.19	15.57	19.78	0.92

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

9.2. Penyata Akaun Memorandum Aset – Pelaburan

9.2.1. Pelaburan kerajaan negeri dari Kumpulan Wang Amanah Pelaburan Negeri terdiri daripada pelaburan melalui Pengurus Dana Pelaburan dan pegangan Saham Syarikat. Pada tahun 2018, kerajaan negeri memiliki saham dalam lima (5) syarikat berjumlah RM10.45 juta dan sejumlah RM70 juta dilaburkan melalui Pengurus Dana Pelaburan.

9.2.2. Pada akhir tahun 2018, kedudukan pelaburan kerajaan negeri menunjukkan penurunan sejumlah RM1.47 juta atau 1.8% kepada RM80.45 juta berbanding RM81.92 juta pada tahun 2017. Penurunan ini adalah disebabkan oleh penjualan keseluruhan 308,000 unit saham Malaysia Airport Holdings Berhad pada tahun 2018 menjadikan nilai buku pelaburan saham syarikat menurun sejumlah RM1.47 juta kepada RM10.45 juta berbanding RM11.92 juta pada tahun 2017. Kedudukan baki pelaburan pada tahun 2018 berbanding tahun 2017 adalah seperti dalam **Jadual 47**.

Penurunan pelaburan
tahun 2018

RM1.47 juta

JADUAL 47
BAKI PELABURAN PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
PENGURUS DANA PELABURAN					
1.	Asian Islamic Investment Management Sdn. Bhd.	25.00	25.00	0.00	0.0
2.	Maybank Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	0.00	0.0
3.	RHB Islamic International Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	0.00	0.0

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
4.	CIMB-Principal Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	0.00	0.0
JUMLAH		70.00	70.00	0.00	0.0
SAHAM SYARIKAT					
1.	Gas Malaysia Berhad	0.44	0.44	0.00	0.0
2.	Felda Global Ventures Holdings Berhad	9.10	9.10	0.00	0.0
3.	Telekom Malaysia Berhad	0.28	0.28	0.00	0.0
4.	Malaysia Aiports Holdings Berhad	0.00	1.47	-1.47	-100.0
5.	Axiata Group Berhad	0.63	0.63	0.00	0.0
JUMLAH		10.45	11.92	-1.47	-12.3
JUMLAH KESELURUHAN		80.45	81.92	-1.47	-1.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

9.2.3. Sehingga akhir tahun 2018, keuntungan pelaburan yang diterima daripada pengurus dana adalah sejumlah RM3.60 juta, iaitu meningkat sejumlah RM1.03 juta atau 39.8% berbanding RM2.57 juta pada tahun 2017. Pulangan pelaburan saham adalah berjumlah RM54,598 iaitu menurun sejumlah RM180,985 atau 76.8% berbanding RM235,583 pada tahun 2017. Kerajaan negeri tidak menerima pembayaran dividen daripada Felda Global Ventures Holdings Berhad pada tahun 2018. Selain itu, kerajaan negeri turut menerima keuntungan atas jualan saham Malaysia Airports Holdings Berhad berjumlah RM1.39 juta dan jualan stok tidak patuh syariah Maybank Islamic Asset Management Sdn. Bhd. berjumlah RM4,894. Analisis perbandingan pulangan pelaburan saham pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 48**.

JADUAL 48
PULANGAN PELABURAN SAHAM PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM)	2017 (RM)	PERUBAHAN	
				(RM)	(%)
PENGURUS DANA PELABURAN					
1.	Asian Islamic Investment Management Sdn. Bhd.	1,600,000	1,674,920	-74,920	-4.5
2.	Maybank Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	600,000	0	600,000	100.0
3.	RHB Islamic International Asset Management Sdn. Bhd.	600,000	300,000	300,000	100.0
4.	CIMB-Principal Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	800,000	600,000	200,000	33.3
JUMLAH		3,600,000	2,574,920	1,025,080	39.8
SAHAM SYARIKAT					
1.	Gas Malaysia Berhad	27,000	25,720	1,280	5.0
2.	Felda Global Ventures Holdings Berhad	0	120,000	-120,000	-100.0
3.	Telekom Malaysia Berhad	6,050	10,800	-4,750	-44.0
4.	Malaysia Aiports Holdings Berhad	11,991	50,600	-38,609	-76.3
5.	Axiata Group Berhad	9,557	28,463	-18,906	-66.4
JUMLAH		54,598	235,583	-180,985	-76.8

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM)	2017 (RM)	PERUBAHAN	
				(RM)	(%)
KEUNTUNGAN JUALAN SAHAM					
1.	Malaysia Airports Holdings Berhad	1,390,441	570,025	820,416	143.9
2.	Maybank Islamic Asset Management Sdn. Bhd. (MIAM)	4,894	0	4,894	100.0
3.	Axiata Group Berhad	0	139,113	-139,113	-100.0
JUMLAH		1,395,335	709,138	686,197	96.8
JUMLAH KESELURUHAN		5,049,933	3,519,641	1,530,292	43.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

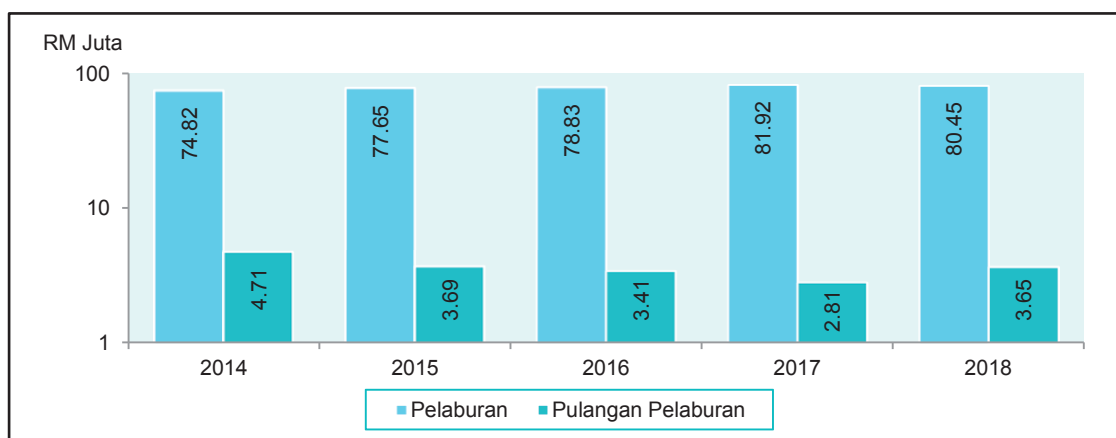
9.2.4. Analisis perbandingan pulangan pelaburan bagi tempoh lima (5) tahun menunjukkan kadar keuntungan pelaburan/dividen yang diperoleh adalah antara 3.4% hingga 6.3%. Dividen tertinggi yang diterima oleh kerajaan negeri bagi tempoh tersebut adalah pada tahun 2014, iaitu sejumlah RM4.71 juta. Kedudukan pulangan pelaburan bagi tempoh tahun 2014 hingga 2018 adalah seperti dalam **Jadual 49** dan **Carta 5**.

JADUAL 49
KEDUDUKAN PULANGAN PELABURAN BAGI TEMPOH TAHUN 2014 HINGGA 2018

TAHUN	PELABURAN			KEUNTUNGAN PELABURAN/ DIVIDEN	
	PENGURUS DANA (RM Juta)	SAHAM SYARIKAT (RM Juta)	JUMLAH (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
2014	65.00	9.82	74.82	4.71	6.3
2015	65.00	12.65	77.65	3.69	4.8
2016	65.00	13.83	78.83	3.41	4.3
2017	70.00	11.92	81.92	2.81	3.4
2018	70.00	10.45	80.45	3.65	4.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

CARTA 5
KEDUDUKAN PULANGAN PELABURAN
BERBANDING PELABURAN BAGI TEMPOH TAHUN 2014 HINGGA 2018

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2014 hingga 2018

9.2.5. Analisis perbandingan nilai kos dan nilai pasaran pelaburan saham menunjukkan tiga (3) daripada empat (4) pelaburan saham mencatatkan rosot nilai antara 30.2% hingga 84.2% pada tahun 2018. Bagaimanapun, kerajaan negeri masih menerima dividen daripada pelaburan tersebut pada tahun 2018 kecuali Felda Global Ventures Holding Berhad. Kerajaan negeri mengambil tindakan untuk mengekalkan pegangan saham tersebut sehingga nilai pasaran kembali stabil dan berada pada nilai par bagi mengelakkan kerugian. Kedudukan nilai kos dan nilai pasaran pelaburan saham syarikat pada 31 Disember 2018 adalah seperti dalam **Jadual 50**.

JADUAL 50
KEDUDUKAN NILAI KOS DAN NILAI PASARAN
PELABURAN SAHAM SYARIKAT PADA 31 DISEMBER 2018

BIL.	BUTIRAN	UNIT SAHAM	NILAI KOS (RM Juta)	NILAI PASARAN (RM Juta)	ROSOT NILAI	
					(RM Juta)	(%)
1.	Gas Malaysia Berhad	200,000	0.44	0.57	0.13	29.5
2.	Felda Global Ventures Holdings Berhad	2,000,000	9.10	1.44	-7.66	-84.2
3.	Telekom Malaysia Berhad	50,000	0.28	0.13	-0.15	-53.6
4.	Axiata Group Berhad	112,435	0.63	0.44	-0.19	-30.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

9.3. Penyata Akaun Memorandum Liabiliti - Hutang Awam

9.3.1. Kerajaan negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunannya. Bagaimanapun, kerajaan negeri tidak menerima pinjaman baharu daripada Kerajaan Persekutuan sejak tahun 2016. Pada tahun 2018, kerajaan negeri berhutang dengan Kerajaan Persekutuan melalui 26 pinjaman yang terdiri daripada pinjaman Projek Perumahan Awam Kos Rendah, pinjaman Projek Kompleks Dewan Undangan Kerajaan Negeri Perak, pinjaman Projek Ladang Hutan Kompensatori Kedua dan 23 pinjaman Projek Bekalan Air.

9.3.2. Pada akhir tahun 2018, baki hutang kerajaan negeri kepada Kerajaan Persekutuan menurun sejumlah RM8 juta atau 2.5% menjadi RM313.29 juta berbanding RM321.29 juta pada tahun 2017. Penurunan ini disebabkan bayaran balik pinjaman yang dibuat kepada Kerajaan Persekutuan bagi Projek Bekalan Air berjumlah

Penurunan Baki hutang kerajaan negeri Tahun 2018

RM8 juta

RM3.58 juta, Projek Perumahan Awam Kos Rendah sejumlah RM2.10 juta, Projek Kompleks Dewan Undangan Kerajaan Negeri Perak sejumlah RM2 juta dan Projek Ladang Hutan Kompensatori Kedua sejumlah RM320,638 (termasuk faedah) pada

tahun 2018. Kedudukan hutang awam kerajaan negeri pada tahun 2018 berbanding tahun 2017 adalah seperti dalam **Jadual 51**.

JADUAL 51
KEDUDUKAN HUTANG AWAM
KERAJAAN NEGERI PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	BAKI PINJAMAN		PERUBAHAN	
		2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Rancangan Perumahan Awam	35.66	37.76	-2.10	-5.6
2.	Rancangan Pembangunan Perusahaan	0.00	0.32	-0.32	-100.0
3.	Pelbagai Projek	0.00	2.00	-2.00	-100.0
4.	Projek Bekalan Air	277.63	281.21	-3.58	-1.3
JUMLAH		313.29	321.29	-8.00	-2.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

9.3.3. Sejumlah RM2.32 juta atau 29% daripada RM8 juta bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan merupakan bayaran penyelesaian baki akhir pinjaman bagi Projek Kompleks Dewan Undangan Kerajaan Negeri dan Projek Ladang Hutan Kompensatori Kedua.

9.3.4. Tunggakan Bayaran Balik Hutang Awam

- a. Pada tahun 2018, kerajaan negeri sepatutnya membayar ansuran pinjaman berjumlah RM32.23 juta yang terdiri daripada bayaran anuiti tahun semasa berjumlah RM14.37 juta dan tunggakan tahun sebelumnya berjumlah RM17.86 juta. Bagaimanapun, kerajaan negeri hanya membuat bayaran balik pinjaman berjumlah RM8 juta atau 24.8% daripada jumlah bayaran yang sepatutnya dijelaskan pada tahun 2018. Justeru, tunggakan pada akhir tahun 2018 adalah berjumlah RM24.23 juta. Kedudukan tunggakan bayaran balik hutang awam pada tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 52**.

JADUAL 52
KEDUDUKAN TUNGGAKAN BAYARAN BALIK HUTANG AWAM PADA TAHUN 2018

BIL.	BUTIRAN	TUNGGAKAN PADA 1.1.2018	ANUITI 2018	JUMLAH PATUT DIJELASKAN TAHUN 2018	JUMLAH TELAH DIJELASKAN TAHUN 2018	TUNGGAKAN PADA 31.12.2018
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Rancangan Perumahan Awam	0.00	2.10	2.10	2.10	0.00
2.	Rancangan Pembangunan Perusahaan	0.00	0.32	0.32	0.32	0.00
3.	Pelbagai Projek	0.00	2.00	2.00	2.00	0.00
4.	Projek Bekalan Air	17.86	9.95	27.81	3.58	24.23
JUMLAH KESELURUHAN		17.86	14.37	32.23	8.00	24.23

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018

- b. Analisis Audit mendapati sebanyak 13 daripada 26 pinjaman atau 50% mempunyai tunggakan bayaran balik bagi tempoh satu (1) hingga lapan (8) tahun melibatkan 42 ansuran tertunggak. Tunggakan ini merupakan tunggakan bayaran balik bagi Projek Bekalan Air yang masih dalam proses penstrukturan semula hutang untuk dipindahkan secara berperingkat kepada Pengurusan Aset Air Berhad (PAAB).
- c. Tunggakan bayaran balik hutang awam pada akhir tahun 2018 meningkat sejumlah RM6.37 juta atau 35.7% menjadi RM24.23 juta berbanding RM17.86 juta pada akhir tahun 2017. Peningkatan ini disebabkan jumlah tunggakan tahun sebelum dan anuiti tahun semasa yang perlu dibayar oleh kerajaan negeri berjumlah RM32.23 juta adalah lebih tinggi daripada bayaran balik kepada Kerajaan Persekutuan sejumlah RM8 juta pada tahun 2018. Kedudukan tunggakan bayaran balik hutang awam pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 53**.

JADUAL 53
KEDUDUKAN TUNGGAKAN BAYARAN BALIK
HUTANG AWAM PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	PINJAMAN			TUNGGAKAN BAYARAN BALIK					
		BIL.	TUNGGAKAN		31.12.2018	31.12.2017	PERUBAHAN		ANSURAN	TEMPOH
			BIL.	(%)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	BIL.	(Tahun)
1.	Rancangan Perumahan Awam/ Rancangan Pembangunan Perusahaan/ Pelbagai Projek	3	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Projek Bekalan Air	23	13	56.5	24.23	17.86	6.37	35.7	42	1-8
JUMLAH		26	13	50.0	24.23	17.86	6.37	35.7	42	1-8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

9.4. Pelbagai Liabiliti

9.4.1. Lebihan Bayaran Balik Pinjaman daripada Lembaga Air Perak

- a. Lembaga Air Perak (LAP) melalui surat bertarikh 11 Ogos 2017 telah memohon untuk membuat kontra anuiti terlebih bayar bagi 18 pinjaman Projek Bekalan Air yang telah dipindahkan ke Perbadanan Aset Air Berhad (PAAB) pada tahun 2016 berjumlah RM21.95 juta dengan anuiti tahun 2017 dan tahun-tahun berikutnya. Anuiti terlebih bayar ini merupakan perbezaan antara baki 18 pinjaman belum selesai kerajaan negeri kepada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM258.81 juta dengan baki 18 pinjaman belum selesai LAP kepada kerajaan negeri berjumlah RM236.86 juta pada akhir tahun 2016. Amaun RM21.95 juta ini telah dinyatakan sebagai lebihan bayaran balik pinjaman kerajaan negeri di Penyata Kewangan

Lembaga Air Perak Tahun 2017. Perbezaan baki pinjaman secara terperinci adalah seperti dalam **Jadual 54**.

JADUAL 54
PERBEZAAN BAKI PINJAMAN KERAJAAN NEGERI KEPADA KERAJAAN PERSEKUTUAN
DAN BAKI PINJAMAN LEMBAGA AIR PERAK KEPADA KERAJAAN NEGERI
BAGI PINJAMAN YANG TELAH DIPINDAHKAN KE PAAB

BAKI BELUM SELESAI PADA 31.12.2016		PERBEZAAN BAKI PINJAMAN PADA 31.12.2016	BIL. PINJAMAN YANG TELAH DIPINDAHKAN KE PAAB
KERAJAAN PERSEKUTUAN	LEMBAGA AIR PERAK		
(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	
258.81	236.86	21.95	18

Sumber: Lejar Pinjaman LAP sehingga 31 Disember 2016, Penyata Memorandum Hutang Awam (Terperinci) seperti pada 31 Disember 2016 dan Penyata Kewangan LAP Tahun 2017

- b. Perbezaan sejumlah RM21.95 juta tersebut belum diselaraskan dalam Penyata Kewangan Tahun 2018. Minit Mesyuarat Teknikal Berhubung Bayaran Pendahuluan Royalti Air Kepada Kerajaan Negeri dan Proses Pemindahan Keseluruhan Pinjaman Kepada PAAB pada 8 Januari 2019 telah memutuskan supaya Pejabat Kewangan Negeri menyemak semula dokumentasi yang berkaitan bagi tujuan pengesahan perbezaan baki pinjaman antara LAP dengan kerajaan negeri.

9.4.2. Pendahuluan Royalti Air Mentah daripada Lembaga Air Perak Sebelum Tahun 2018

Bermula tahun 2008, LAP telah mengakaunkan lebihan pembayaran Royalti Air Mentah kepada kerajaan negeri di bawah Pendahuluan Royalti Air. Sehingga 31 Disember 2017, jumlah terkumpul pendahuluan Royalti Air Mentah kepada kerajaan negeri berjumlah RM342.22 juta dan jumlah ini merupakan tanggungan kerajaan negeri. Berdasarkan keputusan Mesyuarat MMKN pada 8 Mei 2019, jumlah terkumpul pendahuluan Royalti Air Mentah ini akan diselesaikan dengan menaikkan kadar royalti air daripada RM0.04 per m³ kepada RM0.06 per m³ pengambilan air. Daripada pecahan kepada kadar ini, kerajaan negeri akan mendapat bayaran royalti air mentah tahunan sejumlah RM0.05 setiap m³ dan RM0.01 setiap m³ akan digunakan untuk *offset* pendahuluan royalti air terkumpul selama 70 tahun. Butiran terperinci mengenai jumlah terkumpul pendahuluan Royalti Air Mentah adalah seperti dalam **Jadual 55**.

JADUAL 55
PENDAHULUAN ROYALTI AIR MENTAH

BIL.	BAYARAN ROYALTI AIR MENTAH				
	TAHUN	BUTIRAN	SEPATUTNYA (RM Juta)	SEBENAR (RM Juta)	LEBIHAN (RM Juta)
1.	2008	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2014 (371,141,126 m ³ x RM0.01)	3.71	33.00	29.29
2.	2009	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2014 (378,832,257 m ³ x RM0.02)	7.58	30.00	22.42
3.	2010	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2014 (394,379,700 m ³ x RM0.02)	7.89	15.00	7.11
4.	2011	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2014 (404,560,950 m ³ x RM0.02)	8.09	30.00	21.91
5.	2012	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2014 (422,726,669 m ³ x RM0.02)	8.45	60.00	51.55
6.	2013	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2014 (437,950,450 m ³ x RM0.02)	8.76	50.00	41.24
7.	2014	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2014 (450,426,200 m ³ x RM0.04)	18.02	50.00	31.98
8.	2015	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2015 (459,806,175 m ³ x RM0.04)	18.39	71.54	53.15
9.	2016	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2016 (483,502,817 m ³ x RM0.04)	19.34	62.22	42.88
10.	2017	Caj Royalti Air Mentah Tahun 2017 (482,737,696 m ³ x RM0.04)	19.31	60.00	40.69
JUMLAH			119.54	461.76	342.22

Sumber: Penyata Bayaran Pendahuluan Royalti Air Mentah Lembaga Air Perak Bagi Tahun 2008 hingga 2017

10. NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

10.1. Nota Kepada Penyata Kewangan adalah sebahagian daripada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak. Nota Kepada Penyata Kewangan memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan maklumat tambahan lain seperti Akaun Belum Terima, peristiwa yang berlaku selepas tarikh Penyata Kedudukan Kewangan dan angka perbandingan. Pada tahun kewangan 2018, pendedahan telah dibuat terhadap tiga (3) perkara di Nota Kepada Penyata Kewangan atas teguran Audit iaitu:

10.1.1. Nota 5 - Akaun Hasil Disatukan

Pendedahan mengenai pengelasan semula jumlah Hasil Cukai dan Terimaan Bukan Hasil mengenai Bayaran Royalti Hasil Air Lembaga Air Perak sejumlah RM60 juta.

10.1.2. Nota 7 - Akaun Amanah Disatukan

- a. Bayaran Balik Hasil sejumlah RM5 juta kepada Akaun Amanah Kumpulan Wang Penyelenggaran Jalan Raya Negeri Perak.

- b. Tuntutan Sivil kepada Kerajaan Negeri Perak oleh Perak Intergrated Networking Services (PINS).

10.1.3. Nota 8 - Memorandum Aset – Pinjaman Boleh Dituntut

- a. Pendedahan terhadap bayaran balik pinjaman yang terlebih dibayar oleh Lembaga Air Perak kepada kerajaan negeri sejumlah RM21.95 juta.
- b. Pendedahan terhadap bayaran secara berperingkat oleh kerajaan negeri kepada Lembaga Air Perak mengenai pinjaman yang belum dipindahkan kepada PAAB sejumlah RM19.56 juta.

10.2. Akaun Belum Terima

10.2.1. Peraturan mengenai Akaun Belum Terima (ABT) dinyatakan dalam Arahan Perbendaharaan 89A, yang menghendaki setiap Pegawai Pengawal menghantar suatu penyata mengenai apa-apa hasil yang sepatutnya diterima pada 31 Disember kepada Perbendaharaan Negeri dengan salinannya dihantar ke Jabatan Audit Negara. Pekeliling Perbendaharaan Malaysia WP 10.6 turut menjelaskan dasar dan tatacara Akaun Belum Terima, iaitu tunggakan hasil adalah sebahagian daripadanya. Selain itu, Garis Panduan dan Peraturan Penutupan Akaun Bagi Tahun Kewangan 2018 melalui Surat Pekeliling Kewangan Negeri Bilangan 2 Tahun 2018 telah menetapkan kewajipan Ketua Jabatan/PTJ untuk mengemukakan Penyata Akaun Belum Terima 2 (ABT-2) kepada Pejabat Kewangan Negeri pada 4 Januari 2019. Analisis Audit mendapati tunggakan hasil Negeri Perak telah menurun, iaitu sejumlah RM4.98 juta atau 5.7% menjadi RM82.87 juta berbanding RM87.85 juta pada tahun 2017. Akaun Belum Terima pada tahun 2018 dan 2017 adalah seperti dalam **Jadual 56**.

JADUAL 56
AKAUN BELUM TERIMA PADA TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	77.47	82.14	-4.67	-5.7
2.	Ansuran Sewa Beli Rancangan Perumahan Awam Dan Program Perumahan Rakyat	5.27	5.52	-0.25	-4.5
3.	Lain-lain Hasil	0.13	0.19	-0.06	-31.6
JUMLAH		82.87	87.85	-4.98	-5.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

10.2.2. Analisis Audit selanjutnya mendapati perkara seperti berikut:

- a. Cukai Tanah mencatatkan tunggakan hasil tertinggi, iaitu sejumlah RM77.47 juta atau 93.5% daripada keseluruhan baki Akaun Belum Terima pada tahun 2018 berjumlah RM82.87 juta. Tunggakan cukai tanah menurun sejumlah RM4.67 juta atau 5.7% pada tahun 2018 kepada RM77.47 juta berbanding RM82.14 juta pada tahun 2017. Analisis seterusnya mengenai tunggakan cukai tanah mendapati perkara seperti berikut:
  - i. Pejabat Daerah dan Tanah Ipoh mencatatkan tunggakan cukai tanah tertinggi bagi tahun 2018, iaitu sejumlah RM31.70 juta. Bagaimanapun, tunggakan ini mengalami penurunan sejumlah RM153,126 atau 0.5% berbanding sejumlah RM31.85 juta pada tahun 2017. Penurunan ini antaranya disebabkan oleh tindakan rampasan tanah di bawah Seksyen 97 dan 100 Akta Kanun Tanah Negara serta kelulusan remisyen oleh MMKN bagi permohonan dari pemilik tanah untuk mengurangkan bayaran tunggakan cukai tanah.
  - ii. Pejabat Daerah dan Tanah Manjung mencatatkan tunggakan cukai tanah kedua tertinggi dengan peningkatan sejumlah RM325,084 atau 4.7% kepada RM7.11 juta pada tahun 2018 berbanding sejumlah RM6.79 juta pada tahun 2017. Peningkatan ini disebabkan terdapat cukai tanah bernilai tinggi yang tidak dijelaskan oleh pemilik tanah pada tahun 2018.
  - iii. Pejabat Daerah dan Tanah Taiping mencatatkan ketiga tertinggi bagi tahun 2018. Bagaimanapun, tunggakan ini mengalami penurunan sejumlah RM243,370 atau 3.7% kepada RM6.26 juta pada tahun 2018 berbanding sejumlah RM6.50 juta pada tahun 2017. Penurunan ini disebabkan oleh tindakan rampasan tanah di bawah Seksyen 97 dan 100 Akta Kanun Tanah Negara 1965 serta pembersihan data di Sistem Pungutan Hasil Tanah (SPHT) bagi hakmilik yang telah batal, tidak wujud dan telah tamat tempoh pajakan di Sistem Pendaftaran Tanah Berkomputer (SPTB).
  - iv. Penurunan tunggakan cukai tanah yang disebabkan oleh kelulusan remisyen, pembersihan data dan juga rampasan tanah ini memberi kesan kepada penurunan hasil kerana ia akan mengurangkan jumlah kutipan hasil cukai yang sepatutnya diterima oleh kerajaan negeri pada tahun 2018. Kedudukan tunggakan cukai tanah bagi Pejabat Daerah dan Tanah pada tahun 2018 berbanding 2017 adalah seperti dalam **Jadual 57**.

JADUAL 57
KEDUDUKAN TUNGGAKAN CUKAI TANAH PADA
TAHUN 2018 BERBANDING 2017

BIL.	PEJABAT	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Daerah Dan Tanah Ipoh	31.70	31.85	-0.15	-0.5
2.	Pejabat Daerah Dan Tanah Manjung	7.11	6.79	0.32	4.7
3.	Pejabat Daerah Dan Tanah Taiping	6.26	6.50	-0.24	-3.7
4.	Pejabat Daerah Dan Tanah Batu Gajah	5.68	6.95	-1.27	-18.3
5.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kampar	3.73	4.19	-0.46	-11.0
6.	Pejabat Daerah Dan Tanah Tapah	3.42	4.82	-1.40	-29.0
7.	Pejabat Daerah Dan Tanah Teluk Intan	3.07	4.20	-1.13	-26.9
8.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bagan Datuk	3.02	2.43	0.59	24.3
9.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kerian	2.42	2.79	-0.37	-13.3
10.	Pejabat Daerah Dan Tanah Muallim	2.36	2.05	0.31	15.1
11.	Pejabat Daerah Dan Tanah Sungai Siput	2.09	2.17	-0.08	-3.7
12.	Pejabat Daerah Dan Tanah Seri Iskandar	1.85	2.14	-0.29	-13.6
13.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Kangsar	1.60	2.40	-0.80	-33.3
14.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kampong Gajah	0.82	0.68	0.14	20.6
15.	Pejabat Daerah Dan Tanah Selama	0.80	0.93	-0.13	-14.0
16.	Pejabat Daerah Dan Tanah Pengkalan Hulu	0.57	0.54	0.03	5.6
17.	Pejabat Daerah Dan Tanah Gerik	0.54	0.44	0.10	22.7
18.	Pejabat Daerah Dan Tanah Lenggong	0.43	0.27	0.16	59.3
JUMLAH		77.47	82.14	-4.67	-5.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 dan 2017

- b. Tunggakan ansuran sewa beli Rancangan Perumahan Awam (RPA) dan Program Perumahan Rakyat (PPR) menurun sejumlah RM247,886 atau 4.5% kepada RM5.27 juta pada tahun 2018 berbanding sejumlah RM5.52 juta pada tahun 2017. Penurunan ini disebabkan oleh tindakan penguatkuasaan yang telah diambil oleh Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak (LPHP) seperti mengadakan sesi perundingan bersama pembeli, mengeluarkan Notis Tuntutan Tunggakan, Notis Penamatan Perjanjian, Notis Arahan Mengosongkan Premis dan Notis Tindakan Mahkamah, menjalankan penguatkuasaan serta menjalankan Program Bancian PPR. Jumlah Notis bagi RPA yang telah dikeluarkan bagi tahun 2018 adalah sebanyak 1,101 yang terdiri daripada 367 Notis Tuntutan Tunggakan Sewa Beli Rumah, 367 Notis Penamatan Perjanjian dan 367 Notis Arahan Mengosongkan Premis. Sebanyak 2,947 Notis bagi PPR yang terdiri daripada 2,081 Notis Tuntutan Tunggakan Sewa Beli Rumah, 499 Notis Penamatan Perjanjian dan 367 Notis Arahan Mengosongkan Premis.
- c. Tunggakan lain-lain hasil menurun sejumlah RM64,777 atau 33.5% pada tahun 2018 menjadi RM128,735 berbanding RM193,512 pada tahun 2017. Penurunan ini antaranya disebabkan Pejabat Daerah Larut Matang, Selama dan Taiping

telah membuat pemutihan dan pengemaskinian data penyewa kuarters Jabatan Kerja Raya, Assam Kumbang di samping penyewa kuarters telah menjelaskan bayaran sewa tertunggak. Selain itu, Ladang Infoternak Sungai Siput (U) telah mengutip pelbagai tunggakan hasil dari tahun 1997 hingga 2012 sejumlah RM9,567 pada tahun 2018.

11. RUMUSAN AUDIT

11.1. Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan kerajaan negeri bagi tahun 2018 adalah kukuh berdasarkan perkara seperti berikut:

- a. kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2018 berjumlah RM1.077 bilion meningkat sejumlah RM31.95 juta berbanding RM1.045 bilion pada tahun 2017;
- b. kutipan hasil pada tahun 2018 menurun sejumlah RM1.17 juta manakala pelaburan pada tahun 2018 meningkat sejumlah RM11.97 juta atau 1.4% kepada RM896.97 juta;
- c. prestasi Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2018 mengalami lebih RM9.92 juta berbanding lebih RM3.67 juta pada tahun 2017;
- d. baki defisit terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan menurun sejumlah RM40.19 juta atau 29.4% menjadi RM96.39 juta pada tahun 2018 berbanding RM136.58 juta pada tahun 2017;
- e. perbelanjaan keseluruhan RMKe-11 adalah berjumlah RM1.090 bilion atau 61.9% daripada RM1.760 bilion peruntukan yang diluluskan;
- f. Pinjaman Boleh Dituntut menurun sejumlah RM25.67 juta pada tahun 2018 menjadi RM321.82 juta berbanding RM347.49 juta pada tahun 2017;
- g. Hutang Awam pada tahun 2018 menurun sejumlah RM8 juta menjadi RM313.29 juta berbanding RM321.29 juta pada tahun 2017; dan
- h. Akaun Belum Terima pada tahun 2018 menurun sejumlah RM4.98 juta atau 5.7% menjadi RM82.87 juta berbanding RM87.85 juta pada tahun 2017.

12. SYOR AUDIT

Kerajaan negeri perlu mengekalkan prestasi pengurusan kewangan yang baik di samping perbelanjaan secara berhemat tanpa menjejaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri. Tindakan lebih berkesan hendaklah diambil untuk mengutip tunggakan pinjaman daripada agensi negeri yang berkaitan.

BAHAGIAN III

PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN
PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN
AGENSI NEGERI

BAHAGIAN III

PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

FAKTA UTAMA PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI TAHUN 2018	Bilangan agensi negeri	21 penyata kewangan yang telah disahkan
	14 Badan Berkanun Negeri	19 Pendapat Tanpa Teguran
	15 Pihak Berkuasa Tempatan	1 Pendapat Tanpa Teguran dengan <i>Emphasis of Matters</i>
	1 Majlis Agama Islam	1 Pendapat Berteguran
Badan Berkanun Negeri	Pihak Berkuasa Tempatan	Cukai Taksiran
↓ Lebihan Semasa RM15.74 juta	↑ Lebihan Semasa RM22.52 juta	↑ Semasa RM4.68 juta
↓ Aset Semasa Bersih RM47.07 juta	↑ Aset Semasa Bersih RM25.67 juta	↑ Tunggakan RM2.59 juta

1. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara mempunyai kuasa untuk mengaudit penyata kewangan agensi negeri iaitu Badan Berkanun Negeri (BBN), Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan Majlis Agama Islam (MAI). Objektif pengauditan adalah untuk memberikan pendapat terhadap penyata kewangan agensi negeri sama ada penyata ini menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2. PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

2.1. Pada tahun 2019, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan terhadap **28** penyata kewangan bagi tahun 2018 untuk 12 BBN, 15 PBT dan satu (1) MAI. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 12 merupakan penyata kewangan BBN yang ditubuhkan mengikut Akta Tubuh Badan Berkanun Negeri, 15 penyata kewangan PBT ditubuhkan di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171) dan satu (1) MAI ditubuhkan di bawah Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Perak) 2004.

2.2. Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan terhadap empat (4) penyata kewangan, iaitu bagi Majlis Agama Islam dan 'Adat Melayu Perak, Lembaga Muzium Negeri Perak, Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar serta

Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak. Baki 24 penyata kewangan dilaksanakan oleh firma audit swasta yang dilantik. Pelantikan firma audit swasta ini adalah selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 7(3), Akta Audit 1957 yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau.

3. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

3.1. Setakat 30 Ogos 2019, sebanyak 12 BBN dan 15 PBT serta MAI telah mengemukakan penyata kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 untuk diaudit. Daripada 28 agensi terlibat, sebanyak 17 agensi mengemukakan penyata kewangan dalam tempoh yang ditetapkan mengikut surat daripada Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Perak Darul Ridzuan bertarikh 19 Februari 2009 mengenai Penyerahan Penyata Kewangan Tahunan. Surat ini telah menetapkan Agensi Kerajaan Negeri Perak hendaklah mengemukakan penyata kewangan kepada Jabatan Audit Negara sebelum 30 April setiap tahun. Sebanyak 11 agensi pula telah mengemukakan penyata kewangan selepas tempoh ditetapkan. Dua (2) BBN masih belum mengemukakan penyata kewangan, iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Perak dan Tabung Kumpulan Wang Kebajikan dan Pendidikan Yayasan Perak. Kedudukan penyerahan penyata kewangan tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 1**.

Kemuka dalam tempoh ditetapkan

17 Agensi

Kemuka **selepas** tempoh ditetapkan

11 Agensi

JADUAL 1
PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN
BADAN BERKANUN NEGERI, MAJLIS AGAMA ISLAM DAN
PIHAK BERKUASA TEMPATAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

BIL.	AGENSI	TARIKH PENYERAHAN
BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	26.04.2019
2.	Lembaga Air Perak	29.04.2019
3.	Perbadanan Taman Negeri Perak	30.04.2019
4.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	30.04.2019
5.	Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak	30.04.2019
6.	Lembaga Muzium Negeri Perak	03.05.2019
7.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	17.05.2019
8.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu)	17.05.2019
9.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	17.05.2019
10.	Yayasan Perak	17.05.2019
11.	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar	16.07.2019
12.	Majlis Sukan Negeri Perak	16.07.2019
13.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	Belum terima

BIL.	AGENSI	TARIKH PENYERAHAN
14.	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan dan Pendidikan Yayasan Perak	Belum terima
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
1.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	11.03.2019
2.	Majlis Daerah Gerik	18.03.2019
3.	Majlis Daerah Tanjong Malim	12.04.2019
4.	Majlis Daerah Kampar	17.04.2019
5.	Majlis Daerah Kerian	25.04.2019
6.	Majlis Daerah Tapah	26.04.2019
7.	Majlis Daerah Selama	29.04.2019
8.	Majlis Perbandaran Manjung	30.04.2019
9.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	30.04.2019
10.	Majlis Daerah Lenggong	30.04.2019
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	30.04.2019
12.	Majlis Perbandaran Taiping	10.05.2019
13.	Majlis Daerah Batu Gajah	21.05.2019
14.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	30.05.2019
15.	Majlis Bandaraya Ipoh	15.07.2019
MAJLIS AGAMA ISLAM		
1.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	26.04.2019

Sumber: Jabatan Audit Negara

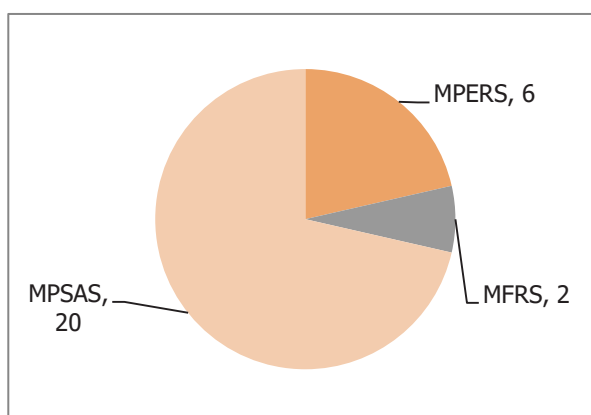
3.2. Ketua Audit Negara telah mengeluarkan arahan melalui surat bertarikh 11 Julai 2018 yang menetapkan supaya semua penyata kewangan yang dikemukakan oleh agensi mulai tahun 2019 mestilah lengkap dan *auditable*. Penyata kewangan yang lengkap perlu mengandungi penyata yang ditandatangani oleh Pengerusi dan seorang Ahli Lembaga Pengarah (Akaun Induk dan Akaun Kumpulan), pengakuan oleh Pegawai Utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan dokumen sokongan. Kegagalan agensi untuk mengemukakan penyata kewangan yang lengkap dan *auditable* akan menyebabkan Laporan Ketua Audit Negara tidak dapat dikeluarkan terhadap penyata kewangan berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

4. PEMAKAIAN PIAWAIAN PERAKAUNAN

4.1. *Malaysian Accounting Standards Board* (MASB) atau Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia merupakan badan yang bertanggungjawab menerbitkan piawaian perakaunan untuk diguna pakai oleh syarikat bermotifkan keuntungan dan BBN seperti digariskan di bawah PA 3.1. Pekeliling Perbendaharaan. Setakat 1 Januari 2017, piawaian perakaunan yang diluluskan oleh MASB untuk diterima pakai di Malaysia adalah *Financial Reporting Standards* (FRS)/*Malaysian Financial Reporting Standards* (MFRS) dan *Malaysian Private Entity Reporting Standards* (MPERS).

4.2. Jabatan Akauntan Negara Malaysia (JANM) pula telah mengeluarkan *Malaysian Public Sector Accounting Standards* (MPSAS) melalui proses tadbir urus seperti yang dinyatakan dalam *Ministerial Function Acts 1969* yang mana salah satu fungsi JANM adalah menentukan polisi, sistem dan kawalan perakaunan awam selaras dengan Akta Tatacara Kewangan 1957. Status

pemakaian piawaian perakaunan oleh agensi bagi tahun kewangan 2018 adalah seperti dalam **Jadual 2**.

JADUAL 2
PEMAKAIAN PIAWAIAN PERAKAUNAN OLEH AGENSI
BAGI TAHUN KEWANGAN 2018

BIL.	PIAWAIAN PERAKAUNAN	BIL. AGENSI
1.	<i>Malaysian Private Entities Reporting Standards</i> (MPERS)	6
2.	<i>Malaysian Financial Reporting Standards</i> (MFRS)	2
3.	<i>Malaysian Public Sector Accounting Standards</i> (MPSAS)	20
JUMLAH		28

Sumber: Penyata Kewangan Agensi

5. LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN

5.1. Laporan Ketua Audit Negara mengenai penyata kewangan telah disediakan berdasarkan keperluan *The International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI). *ISSAI* menetapkan sebanyak dua (2) jenis pendapat audit, iaitu Pendapat Tanpa Teguran dan Pendapat Boleh Ubah.

5.1.1. Pendapat Tanpa Teguran

Pendapat yang dinyatakan oleh Juruaudit apabila membuat kesimpulan bahawa penyata kewangan telah disediakan secara saksama dan memberi gambaran yang benar dalam semua aspek penting selaras dengan standard perakaunan yang berkenaan.

5.1.2. Pendapat Boleh Ubah

Pendapat Berteguran, Bertentangan atau Penafian hendaklah digunakan mengikut kesesuaian apabila Juruaudit ingin menyatakan pendapat boleh ubah seperti berikut:

a. Perkara yang Tidak Menjejaskan Pendapat Juruaudit

i. Perenggan *Emphasis of Matter*

Perenggan yang dimasukkan ke dalam Laporan Audit yang merujuk kepada perkara yang sesuai dikemukakan atau dinyatakan dalam penyata kewangan, di atas pertimbangan Juruaudit mentafsirkan ianya amat penting dan asas kepada pemahaman pengguna penyata kewangan.

ii. Perenggan Perkara Lain

Perenggan yang dimasukkan ke dalam Laporan Audit yang merujuk kepada perkara selain daripada yang dikemukakan atau dinyatakan di dalam penyata kewangan pada pertimbangan Juruaudit, berkaitan dengan pemahaman pengguna mengenai Audit, tanggungjawab Juruaudit atau Laporan Audit.

b. Perkara yang Menjejaskan Pendapat Juruaudit

i. Pendapat Berteguran

Pendapat yang dinyatakan oleh Juruaudit apabila membuat kesimpulan bahawa salah nyata, secara individu/agregat adalah material tetapi tidak menyeluruh kepada penyata kewangan. Pendapat ini dikeluarkan setelah mendapat bukti Audit yang mencukupi dan bersesuaian atau tiada bukti Audit yang mencukupi untuk dijadikan asas pendapat, tetapi Juruaudit membuat kesimpulan bahawa kemungkinan kesan daripada salah nyata ke atas penyata kewangan tidak dapat dikenalpasti, berkemungkinan boleh menjadi material tetapi tidak pervasif.

ii. Pendapat Bertentangan

Pendapat yang dinyatakan oleh Juruaudit apabila membuat kesimpulan bahawa salah nyata, secara individu/agregat adalah material dan pervasif

kepada penyata kewangan setelah mendapat bukti Audit yang mencukupi dan bersesuaian.

iii. Penafian Pendapat

Pendapat ini dinyatakan oleh Juruaudit apabila kesan yang mungkin timbul daripada kekangan skop adalah material dan pervasif di mana bukti Audit tidak mencukupi untuk memberi pendapat terhadap penyata kewangan. Juruaudit tidak dapat memberi pendapat sama ada penyata kewangan menunjukkan gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan. Selain itu, Pendapat Penafian turut diberi dalam situasi di mana walaupun Juruaudit telah memperoleh bukti Audit yang mencukupi mengenai setiap ketidaktentuan tetapi tidak dapat memberi pendapat terhadap penyata kewangan disebabkan oleh potensi ketidaktentuan berinteraksi dan berkemungkinan kesan kumulatif ke atas penyata kewangan.

5.1.3. Setakat 30 Ogos 2019, Jabatan Audit Negara telah mengesahkan 21 penyata kewangan tahun 2018. Bilangan penyata kewangan mengikut jenis pendapat Audit yang diberikan bagi tahun 2015 sehingga 2018 adalah seperti dalam **Jadual 3**.

JADUAL 3
KEDUDUKAN PENDAPAT AUDIT YANG DIBERIKAN TERHADAP
PENYATA KEWANGAN AGENSI BAGI TAHUN 2015 SEHINGGA 2018

BIL.	JENIS PENDAPAT AUDIT	TAHUN KEWANGAN			
		2015	2016	2017	2018
1.	Pendapat Tanpa Teguran	28	29	29	19
2.	Pendapat Tanpa Teguran dengan <i>Emphasis of Matter</i>	0	0	0	1
3.	Pendapat Berteguran	1	0	1	1
JUMLAH		29	29	30	21

Sumber: Penyata Kewangan Agensi Tahun 2015 - 2018

5.1.4. Bagi tahun kewangan 2018, sebanyak tujuh (7) penyata kewangan BBN, 12 penyata kewangan PBT telah diberikan Pendapat Tanpa Teguran. Penyata kewangan MAI telah diberikan Pendapat Tanpa Teguran dengan *Emphasis of Matter* seperti dalam **Jadual 4**.

JADUAL 4
PENYATA KEWANGAN AGENSI YANG DIBERIKAN PENDAPAT TANPA TEGURAN
DENGAN *EMPHASIS OF MATTER* BAGI TAHUN BERAKHIR 2018

BIL.	AGENSI	ASAS KEPADA PENDAPAT TANPA TEGURAN DENGAN <i>EMPHASIS OF MATTER</i>
1.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	Hartanah Pelaburan - Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak (MAIPk) telah merekodkan nilai bawaan yang berjumlah RM563,822 bagi 29 premis Baitulmal yang bertujuan untuk sewaan sebagai Hartanah Pelaburan. Nilai pasaran premis tersebut sebenarnya adalah RM17.47 juta. - MAIPk melalui Nota 2(h) telah menyatakan bahawa Hartanah Pelaburan tidak termasuk hartanah yang disewakan untuk tujuan sosial. Bagaimanapun, MAIPk dalam proses mengenal pasti tanah dan bangunan yang disewakan untuk tujuan perkhidmatan sosial menyebabkan bangunan dan tanah yang disewakan tidak diiktiraf sebagai Hartanah, Loji dan Peralatan. - Selaras dengan MPSAS 33 - Pembentangan penyata kewangan, pendedahan dalam nota hendaklah dilakukan apabila terdapat kebarangkalian ketidakpastian anggaran yang mempunyai risiko signifikan dan menyebabkan pelarasan material dalam tahun kewangan akan datang. MAIPk perlu memastikan pengklasifikasian dan penilaian diselesaikan sebelum tempoh pelepasan peralihan 3 tahun yang dibenarkan di bawah MPSAS 33 berakhir, iaitu pada tahun 2020.

Sumber: Penyata Kewangan Agensi Tahun 2018

5.1.5. Selain itu, penyata kewangan MAI juga mempunyai perenggan Hal-hal Lain seperti dalam **Jadual 5**.

JADUAL 5
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DENGAN PERENGKAN HAL-HAL LAIN BAGI
TAHUN BERAKHIR 2018

BIL.	AGENSI	ASAS KEPADA PENDAPAT TANPA TEGURAN DENGAN HAL-HAL LAIN
1.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	Hal-hal Lain Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak (MAIPk) perlu mempertingkatkan kawalan kualiti dan membuat semakan dengan lebih teliti terhadap penyata kewangan yang akan dikemukakan untuk diaudit terutamanya mengenai pengesahan baki akaun, sijil pelaburan, pemiutang dan penghutang yang telah dibenarkan untuk dipinda sewajarnya.

Sumber: Penyata Kewangan Agensi Tahun 2018

5.1.6. Bagi tahun 2018, satu (1) penyata kewangan BBN telah diberikan Pendapat Berteguran seperti dalam **Jadual 6**.

JADUAL 6
PENYATA KEWANGAN AGENSI YANG DIBERIKAN PENDAPAT BERTEGURAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 2018

BIL.	AGENSI	ASAS KEPADA PENDAPAT BERTEGURAN
1.	Lembaga Muzium Negeri Perak	- Sejumlah RM1.59 juta telah terlebih nyata sebagai Geran Tahunan. Amaun tersebut adalah berkaitan dengan sumbangan yang telah diterima daripada Jabatan Muzium Malaysia berjumlah RM1.56 juta dan bayaran balik untuk Pameran Laterasi Kewangan di Muzium Darul Ridzuan berjumlah RM34,450 oleh Muzium, Galeri Seni dan KMC Bank Negara Malaysia. - Bayaran balik untuk Pameran Laterasi Kewangan di Muzium Darul Ridzuan berjumlah RM34,450 oleh Muzium, Galeri Seni dan KMC Bank Negara Malaysia sepatutnya diklasifikasikan sebagai lain-lain pendapatan oleh pihak Lembaga. Penyaluran sumbangan berperingkat daripada Jabatan Muzium Malaysia sepatutnya diklasifikasikan sebagai sumbangan, bukan geran.

BIL.	AGENSI	ASAS KEPADA PENDAPAT BERTEGURAN
		Sejumlah RM1 juta telah diterima daripada Pejabat Kewangan Negeri bagi tujuan perkhidmatan kerja-kerja konservasi iaitu membaik pulih Bangunan Muzium Diraja (Istana Kenangan), Bukit Chandan, Kuala Kangsar. Pihak Lembaga telah membuat bayaran sejumlah RM724,700 bagi tujuan kerja-kerja konservasi dalam tahun semasa. Sejumlah RM275,300 telah terlebih nyata sebagai hasil di dalam Penyata Prestasi Kewangan Bagi Tahun Kewangan Berakhir 31 Disember 2018 menyebabkan lebih bersih telah terlebih catat dengan jumlah yang sama. Penerimaan Geran Bersyarat seharusnya diiktiraf sebagai Liabiliti Bukan Semasa dan dilunaskan mengikut penggunaan. Pengiktirafan Geran Bersyarat sebagai Hasil telah menyebabkan Liabiliti Bukan Semasa berkurang nyata sejumlah RM275,300.

Sumber: Penyata Kewangan Agensi Tahun 2018

6. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

6.1. Akta Badan Berkanun 1980 dan Enakmen penubuhan BBN telah menetapkan bahawa penyata kewangan agensi yang telah diaudit beserta pendapat Ketua Audit Negara hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Hanya lapan (8) daripada 14 BBN perlu dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Manakala bagi PBT, Akta Kerajaan Tempatan 1976 menghendaki satu (1) salinan penyata kewangan dan pendapat yang dikeluarkan oleh Ketua Audit Negara dikemukakan kepada Pihak Berkuasa Negeri dan seterusnya dibentangkan di Dewan Undangan Negeri.

6.2. Satu (1) penyata kewangan tahun 2015 dan 20 penyata kewangan tahun 2017 yang telah disahkan oleh Ketua Audit Negara telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Perak manakala tiga (3) masih belum dibentangkan. Penyata

23 Penyata Kewangan Tahun 2017	Telah Bentang 20 Penyata Kewangan
Perlu bentang di DUN	Belum Bentang 3 Penyata kewangan

Kewangan Agensi yang masih belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri ialah Lembaga Air Perak, Yayasan Perak dan Perbadanan Taman Negeri Perak. Penyata kewangan yang telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri adalah seperti dalam **Jadual 7**.

JADUAL 7
PENYATA KEWANGAN YANG TELAH
DIBENTANGKAN DI DEWAN UNDANGAN NEGERI
SETAKAT 30 OGOS 2019

BIL.	AGENSI	TARIKH PEMBENTANGAN DUN
PENYATA KEWANGAN 2015		
1.	Lembaga Muzium Negeri Perak	23.07.2019
PENYATA KEWANGAN 2017		
1.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	27.11.2018

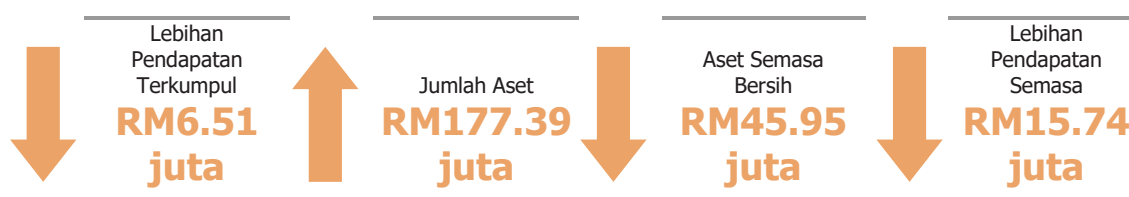
BIL.	AGENSI	TARIKH PEMBENTANGAN DUN
2.	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak	27.11.2018
3.	Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak	27.11.2018
4.	Majlis Bandaraya Ipoh	27.11.2018
5.	Majlis Perbandaran Taiping	27.11.2018
6.	Majlis Perbandaran Manjung	27.11.2018
7.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	27.11.2018
8.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	27.11.2018
9.	Majlis Daerah Kerian	27.11.2018
10.	Majlis Daerah Tanjong Malim	27.11.2018
11.	Majlis Daerah Tapah	27.11.2018
12.	Majlis Daerah Gerik	27.11.2018
13.	Majlis Daerah Selama	27.11.2018
14.	Majlis Daerah Perak Tengah	27.11.2018
15.	Majlis Daerah Lenggong	27.11.2018
16.	Majlis Daerah Kampar	27.11.2018
17.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	27.11.2018
18.	Majlis Daerah Batu Gajah	27.11.2018
19.	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak	23.07.2019
20.	Lembaga Muzium Negeri Perak	23.07.2019

Sumber: Kertas Minit Persidangan Dewan Negeri pada 27 November 2018 dan 23 Julai 2019

7. ANALISIS PRESTASI KEWANGAN

Analisis prestasi kewangan hanya merangkumi prestasi berkaitan pendapatan, lebihan/defisit, aset dan liabiliti bagi agensi. Analisis prestasi kewangan agensi disediakan berdasarkan enam (6) daripada tujuh (7) penyata kewangan agensi bagi tahun 2018 yang memperoleh Pendapat Tanpa Teguran. Satu (1) agensi yang memperoleh Pendapat Tanpa Teguran, iaitu Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak tidak boleh dibuat perbandingan analisis. Hal ini kerana tahun pertama penyata kewangan tersebut disediakan adalah untuk tempoh 15 bulan berbanding 12 bulan pada tahun kedua yang merupakan tahun kewangan semasa. Baki sebanyak lima (5) Agensi tidak diambil kira prestasi kewangannya kerana empat (4) penyata kewangan masih belum dimuktamadkan manakala satu (1) penyata kewangan memperoleh Pendapat Berteguran.

7.1. Analisis Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri

7.1.1. Pada keseluruhannya, kedudukan kewangan tahun 2018 bagi enam (6) BBN adalah kurang memuaskan berbanding tahun 2017. Pada tahun berakhir 31 Disember 2018, lebih pendapatan terkumpul menurun sejumlah RM6.51 juta atau 0.9% dan jumlah aset meningkat sejumlah RM177.39 juta atau 3.8%. Aset semasa bersih menurun sejumlah RM45.95 juta atau 4.0% berbanding tahun 2017. Selain itu, lebih pendapatan semasa atau keuntungan tahun semasa telah menurun sejumlah RM15.74 juta atau 20.8% berbanding tahun 2017. Prestasi kewangan enam (6) BBN bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 adalah seperti dalam **Jadual 8**.

JADUAL 8
PRESTASI KEWANGAN BADAN BERKANUN NEGERI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018 DAN 31 DISEMBER 2017

BIL.	PERKARA	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Lebih Pendapatan Berkumpul	753.87	760.38	-6.51	-0.9
2.	Jumlah Aset	4,907.68	4,730.29	177.39	3.8
3.	Aset Semasa Bersih	1,092.15	1,138.10	-45.95	-4.0
4.	Lebih Pendapatan Semasa	59.94	75.68	-15.74	-20.8

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018 dan 2017

7.1.2. Pada tahun berakhir 31 Disember 2018, lima (5) BBN mencatatkan lebih manakala satu (1) BBN, iaitu Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak mencatatkan defisit bagi tahun semasa. Lembaga Air Perak memperoleh lebih pendapatan tertinggi bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 yang berjumlah RM64.13 juta. Perbadanan Pembangunan

Pertanian Negeri Perak merupakan satu-satunya BBN yang mengalami liabiliti semasa bersih berjumlah RM70.20 juta. Butiran terperinci prestasi kewangan BBN bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 adalah seperti dalam **Jadual 9**.

\$\$\$\$	Aset Semasa Bersih
	5 BBN
	RM1.162 bilion
	Lebih
	5 BBN
	RM74.18 juta
	Defisit
	1 BBN
	RM14.24 juta
	Liabiliti Semasa Bersih
	1 BBN
	RM70.20 juta

JADUAL 9
PRESTASI KEWANGAN BADAN BERKANUN NEGERI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

BIL.	AGENSI	PENYATA PENDAPATAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018			PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2018		
		PENDAPATAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	LEBIHAN/DEFISIT (RM Juta)	ASET SEMASA (RM Juta)	LIABILITI SEMASA (RM Juta)	ASET/LIABILITI SEMASA BERSIH (RM Juta)
1.	Lembaga Air Perak	381.93	317.80	64.13	1,206.40	211.64	994.76
2.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	24.80	18.72	6.08	92.58	5.90	86.68
3.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	4.03	1.11	2.92	67.05	0.08	66.97
4.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu)	1.00	0.40	0.60	13.39	0.02	13.37
5.	Perbadanan Taman Negeri Perak	3.83	3.38	0.45	0.59	0.02	0.57
6.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	71.88	86.12	-14.24	143.89	214.09	-70.22
JUMLAH		487.47	427.53	59.94	1,523.90	431.75	1,092.15

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018

7.1.3. Analisis Aset

- a. Aset BBN merupakan aset semasa dan aset bukan semasa yang terdiri daripada komponen utama seperti hartanah, loji dan peralatan, pelaburan,

Jumlah Aset
RM4.730 bilion (2017)
menjadi
RM4.907 bilion (2018)

penghutang dan wang tunai. Pada 31 Disember 2018, jumlah aset yang dimiliki oleh enam (6) BBN adalah bernilai RM4.907 bilion berbanding RM4.730 bilion pada 31 Disember 2017, iaitu peningkatan sejumlah RM177.39 juta atau 3.8%. Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak mencatatkan peningkatan nilai aset yang ketara pada 31 Disember 2018 berbanding 31 Disember 2017, iaitu sejumlah RM161.17 juta. Kedudukan aset pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 adalah seperti dalam **Jadual 10**.

JADUAL 10
KEDUDUKAN ASET BADAN BERKANUN NEGERI
PADA 31 DISEMBER 2018 DAN 31 DISEMBER 2017

BIL.	AGENSI	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	648.72	487.55	161.17	33.1
2.	Lembaga Air Perak	2,347.58	2,294.23	53.35	2.3
3.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	67.05	64.20	2.85	4.4
4.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu)	13.39	12.80	0.59	4.6
5.	Perbadanan Taman Negeri Perak	5.03	4.47	0.56	12.5
6.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	1,825.91	1,867.04	-41.13	-2.2
JUMLAH		4,907.68	4,730.29	177.39	3.8

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018 dan 2017

- b. Analisa Audit mendapati pada keseluruhannya, jumlah aset semasa bersih menurun sejumlah RM45.95 juta atau 4.0%, iaitu daripada **RM1.138 bilion (2017)** menjadi **RM1.092 bilion (2018)** Aset/Liabiliti Semasa Bersih
- RM1.138 bilion pada 31 Disember 2017 kepada RM1.092 bilion pada 31 Disember 2018. Satu (1) BBN mencatatkan liabiliti semasa bersih iaitu Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak berjumlah RM70.20 juta. Kedudukan aset/liabiliti semasa bersih pada 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 adalah seperti dalam **Jadual 11**.

JADUAL 11
KEDUDUKAN ASET/LIABILITI SEMASA BERSIH
PADA 31 DISEMBER 2018 DAN 31 DISEMBER 2017

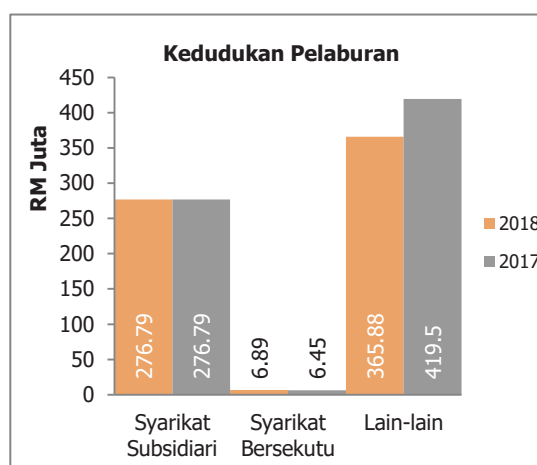
BIL.	AGENSI	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	86.68	78.67	8.01	10.2
2.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	66.97	64.05	2.92	4.6
3.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu)	13.37	12.77	0.60	4.7
4.	Perbadanan Taman Negeri Perak	0.57	0.02	0.55	2,750.0
5.	Lembaga Air Perak	994.76	1,021.35	-26.59	-2.6
6.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	-71.20	-38.76	-31.44	-81.1
JUMLAH		1,092.15	1,138.10	-45.96	-4.0

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018 dan 2017

7.1.4. Analisis Pelaburan

Pada 31 Disember 2018, jumlah pelaburan bagi tiga (3) BBN adalah sejumlah RM649.56 juta. Pelaburan ini terdiri daripada pelaburan dalam syarikat subsidiari, pelaburan dalam syarikat bersekutu, pelaburan saham tersiar harga dan lain-lain. Analisis Audit mendapati secara keseluruhannya, jumlah pelaburan telah menurun sejumlah RM53.18 juta atau 7.6%, iaitu

daripada RM702.74 juta pada 31 Disember 2017 kepada RM649.56 juta pada 31 Disember 2018 seperti dalam **Jadual 12**.

JADUAL 12
KEDUDUKAN PELABURAN BADAN BERKANUN NEGERI
PADA 31 DISEMBER 2018 DAN 31 DISEMBER 2017

BIL.	AGENSI	SYARIKAT SUBSIDIARI (RM Juta)		SYARIKAT BERSEKUTU (RM Juta)		LAIN-LAIN (RM Juta)		JUMLAH (RM Juta)	
		2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
1.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	253.01	253.01	1.89	1.45	358.72	411.60	613.62	666.06
2.	Lembaga Air Perak	2.00	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00	2.00
3.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	21.78	21.78	5.00	5.00	7.16	7.90	33.94	34.68
JUMLAH		276.79	276.79	6.89	6.45	365.88	419.50	649.56	702.74

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018 dan 2017

7.1.5. Analisis Liabiliti

Liabiliti terdiri daripada tanggungan semasa dan jangka panjang dengan komponen utama seperti pinjaman, pemiutang, deposit dan pendahuluan. Jumlah liabiliti bagi enam

Jumlah Liabiliti
RM812.84 juta (2017)
menjadi
RM840.95 juta (2018)

(6) BBN meningkat sejumlah RM28.11 juta atau 3.5%, iaitu daripada RM812.84 juta pada 31 Disember 2017 kepada RM840.95 juta pada 31 Disember 2018. Tiga (3) BBN mencatatkan peningkatan liabiliti iaitu Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak, Perbadanan Taman Negeri

Perak dan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak. Analisis Audit mendapati Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak mencatatkan peningkatan nilai liabiliti yang ketara, iaitu RM15.97 juta disebabkan oleh peningkatan jumlah terhutang dalam syarikat subsidiari, iaitu Ladang Lekir Sdn. Bhd. dan Perak Agro Oil Palm Sdn. Bhd.. Kedudukan liabiliti BBN adalah seperti dalam **Jadual 13**.

JADUAL 13
KEDUDUKAN LIABILITI BADAN BERKANUN NEGERI
PADA 31 DISEMBER 2017 DAN 31 DISEMBER 2018

BIL.	AGENSI	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	253.50	237.53	15.97	6.7
2.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	51.81	37.98	13.83	36.4
3.	Perbadanan Taman Negeri Perak	3.57	3.46	0.11	3.2
4.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu)	0.02	0.03	-0.01	-33.3
5.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	0.08	0.15	-0.07	-46.7
6.	Lembaga Air Perak	531.97	533.69	-1.72	-0.3
JUMLAH		840.95	812.84	28.11	3.5

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018 dan 2017

7.1.6. Analisis Nisbah

- a. Nisbah semasa digunakan untuk menentukan sejauh mana agensi mampu membayar hutang jangka pendek sekiranya aset semasa dicairkan. Pada umumnya, semakin tinggi nisbah semakin baik kecairan sesebuah agensi. Analisis Audit mendapati nisbah semasa bagi Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak adalah kurang daripada satu (1) disebabkan liabiliti semasa yang tinggi dicatatkan bagi agensi tersebut. Sebahagian besar daripada liabiliti semasa Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak adalah amaun pendahuluan yang dibayar oleh Ladang Lekir Sdn. Bhd. kepada Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak.
- b. Nisbah hutang mengukur peratus dana yang dibiayai oleh sumber selain ekuiti. Nisbah hutang juga digunakan untuk mengukur kemampuan agensi memenuhi obligasi kepada pemiutang. Analisis Audit mendapati nisbah hutang bagi BBN adalah memuaskan kerana nisbah berkenaan kurang daripada 100% bagi kesemua Agensi. Analisis kecairan dan kestabilan enam (6) BBN bagi tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 14**.

JADUAL 14
ANALISIS KECAIRAN DAN KESTABILAN
BADAN BERKANUN NEGERI BAGI TAHUN 2018

BIL.	AGENSI	NISBAH SEMASA	NISBAH CEPAT	MODAL KERJA (RM Juta)	ALIRAN TUNAI BERSIH (RM Juta)	NISBAH HUTANG (%)
1.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	0.67	0.66	-70.20	-4.17	13.9
2.	Lembaga Air Perak	5.70	5.67	994.76	-8.55	22.7
3.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	838.13	838.13	66.97	0.84	0.1
4.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu)	669.50	669.50	13.37	-0.25	0.1
5.	Perbadanan Taman Negeri Perak	29.50	29.50	0.57	0.49	71.0
6.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	15.69	15.69	86.68	0.73	8.0

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018

7.1.7. Prestasi Syarikat Subsidiari dan Syarikat Bersekutu Badan Berkanun Negeri

a. Analisis Pelaburan Dalam Syarikat

Pada tahun 2018, Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak (PPNP) melabur sejumlah RM254.90 juta dalam satu (1) syarikat subsidiari dan dua (2) syarikat bersekutu, Lembaga Air Perak (LAP) melabur sejumlah RM2 juta dalam satu (1) syarikat subsidiari dan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak (SSI) melabur sejumlah RM26.78 juta dalam dua (2) syarikat subsidiari dan satu (1) syarikat bersekutu. Analisis pelaburan pada kos dalam syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu oleh BBN adalah seperti dalam **Jadual 15**.

Jumlah Pelaburan
PPNP

RM254.90 juta

LAP

RM2 juta

SSI

RM26.78 juta

JADUAL 15
ANALISIS PELABURAN PADA KOS
DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI DAN SYARIKAT BERSEKUTU PADA 31 DISEMBER 2018

PERKARA	BADAN BERKANUN			JUMLAH
	PPNP	LAP	SSI	
Syarikat Subsidiari (100%)	1	1	2	4
Syarikat Subsidiari (>50%)	-	-	-	-
Syarikat Bersekutu (<50%)	2	-	1	3
JUMLAH SYARIKAT	3	1	3	7
PELABURAN (RM Juta)	254.90	2.00	26.78	283.68

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018

b. Status Syarikat Subsidiari

Analisis Audit mendapati tiga (3) BBN memiliki ekuiti 100% dalam empat (4) syarikat subsidiari yang berstatus aktif kesemuanya. Daripada tiga (3) BBN, SSI mempunyai bilangan syarikat subsidiari terbanyak iaitu dua (2) syarikat subsidiari. Status syarikat subsidiari BBN yang aktif dan dormant adalah seperti dalam **Jadual 16**.

JADUAL 16
STATUS SYARIKAT SUBSIDIARI YANG
AKTIF DAN DORMAN BAGI TAHUN 2018

BIL.	AGENSI	BILANGAN SYARIKAT SUBSIDIARI (Ekuiti Lebih Daripada 50%)		
		STATUS AKTIF	STATUS DORMAN	JUMLAH SYARIKAT
1.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	1	0	1
2.	Lembaga Air Perak	1	0	1
3.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	2	0	2
JUMLAH		4	0	4

Sumber: Penyata Kewangan BBN Tahun 2018

c. Analisis Lebihan/Defisit Terkumpul Syarikat

Pada 31 Disember 2018, sebanyak tiga (3) syarikat subsidiari yang aktif di bawah tiga (3) BBN mempunyai lebihan terkumpul secara keseluruhannya berjumlah RM19.94 juta. Manakala satu (1)

Leihan Terkumpul	Defisit Terkumpul
3 Syarikat subsidiari	1 Syarikat subsidiari
RM19.94 juta	RM0.40 juta

syarikat subsidiari BBN mempunyai defisit terkumpul secara keseluruhan berjumlah RM0.40 juta. Syarikat subsidiari yang mencatatkan lebihan terkumpul tertinggi ialah syarikat subsidiari kepada LAP iaitu Millenia Aqua Services Sdn. Bhd. sejumlah RM10.34 juta. Analisis lebihan/defisit terkumpul syarikat subsidiari BBN pada tahun 2018 seperti dalam **Jadual 17**.

JADUAL 17
ANALISIS LEBIHAN/DEFISIT TERKUMPUL
SYARIKAT SUBSIDIARI BADAN BERKANUN NEGERI PADA TAHUN 2018

BIL.	AGENSI	LEBIHAN TERKUMPUL		DEFISIT TERKUMPUL		KEUNTUNGAN BERSIH (RM Juta)
		BIL. SYARIKAT SUBSIDIARI	JUMLAH (RM Juta)	BIL. SYARIKAT SUBSIDIARI	JUMLAH (RM Juta)	
1.	Lembaga Air Perak	1	10.34	0	0.00	10.34
2.	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak	1	6.93	0	0.00	6.93
3.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	1	2.67	1	0.40	2.27
JUMLAH		3	19.94	1	0.40	19.54

Sumber: Penyata Kewangan Syarikat Subsidiari Tahun 2018

7.2. Analisis Prestasi Kewangan Majlis Agama Islam

7.2.1. Pada tahun 2018, Kumpulan Wang Baitulmal Majlis Agama Islam Dan 'Adat Melayu Perak (MAIPK) meningkat sejumlah RM4.03 juta atau 2.1%. Kumpulan Wang Baitulmal ini terdiri daripada Dana Zakat, Dana Sumber Am, Dana

Kumpulan Wang Baitulmal	Jumlah Aset ↑ RM10.36 juta
↑ RM4.03 juta	Aset Semasa Bersih ↑ RM1.53 juta

Wakaf dan Dana Akaun Pelbagai. Jumlah aset meningkat sejumlah RM10.36 juta atau 3.7%. Bagaimanapun, aset semasa bersih meningkat sejumlah RM1.53 juta atau 1.0% berbanding tahun 2017. Lebihan pendapatan (Sumber Am Baitulmal) meningkat sejumlah RM5.67 juta atau 130% manakala lebihan dana zakat telah berkurang sejumlah RM3.31 juta atau 98.1%.

7.2.2. Kutipan zakat MAIPK meningkat sejumlah RM5.44 juta, iaitu daripada RM170.80 juta pada tahun 2017 kepada RM176.24 juta berbanding

KUTIPAN ZAKAT	AGIHAN Asnaf RM157.71 juta
↑ RM5.44 juta	Waqalah RM18.47 juta

tahun 2018. Pada tahun 2018, sejumlah RM18.47 juta telah diagihkan secara wakalah dan RM157.71 juta telah diagihkan mengikut asnaf. Agihan zakat secara waqalah terdiri daripada upahan langsung kepada amil lantikan/ejen lantikan dan agihan sendiri pembayar zakat kepada asnaf.

7.2.3. MAIPK mempunyai satu (1) syarikat subsidiari milikan penuh (100%) iaitu PKEINPk Sdn. Bhd. dengan kos pelaburan berjumlah RM20 juta. Syarikat ini telah memperoleh lebihan pendapatan sebelum cukai berjumlah RM10.04 juta. Pada tahun 2018, syarikat ini telah membayar dividen sejumlah RM6.75 juta kepada MAIPK.

7.3. Analisis Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

Bagi tahun berakhir 31 Disember 2018, secara keseluruhannya prestasi kewangan PBT mencatatkan peningkatan lebihan sejumlah RM22.52 juta atau 137.6% berbanding tahun 2017 yang mencatatkan lebihan

↑	Lebihan RM22.52 juta	Tahun 2018 Lebihan 9 PBT RM39.60 juta
2018 RM38.89 juta 2017 RM16.37 juta		Defisit 3 PBT RM0.71 juta

RM16.37 juta. Lebihan keseluruhan PBT pada tahun 2018 adalah sejumlah RM38.89 juta. Sebanyak sembilan (9) PBT mencatatkan lebihan manakala tiga (3)

PBT mencatatkan defisit bagi tahun 2018. Majlis Perbandaran Manjung (MPM) telah mencatatkan lebih tertinggi berjumlah RM20.38 juta. Lebihan ini adalah disebabkan peningkatan pendapatan cukai taksiran dan sumbangan daripada agensi kerajaan dan swasta serta penurunan perbelanjaan bagi alat-alat ganti. Kedudukan prestasi kewangan PBT bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 adalah seperti dalam **Jadual 18** dan kedudukan perubahan lebihan/defisit PBT bagi tahun 2018 dan 2017 adalah seperti dalam **Jadual 19**.

JADUAL 18
KEDUDUKAN PRESTASI KEWANGAN PIHAK BERKUASA TEMPATAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018

BIL.	AGENSI	PENYATA PRESTASI KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31.12.2018			PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31.12.2018		
		PENDAPATAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	LEBIHAN/DEFISIT (RM Juta)	ASET SEMASA (RM Juta)	LIABILITI SEMASA (RM Juta)	ASET/LIABILITI SEMASA BERSIH (RM Juta)
1.	Majlis Perbandaran Manjung	81.40	61.02	20.38	28.23	22.24	5.99
2.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	33.35	28.62	4.73	9.86	9.15	0.71
3.	Majlis Daerah Kerian	20.03	18.06	1.97	17.10	1.35	15.75
4.	Majlis Daerah Tanjong Malim	22.32	16.43	5.89	3.47	6.38	-2.91
5.	Majlis Daerah Tapah	13.32	13.16	0.16	12.15	6.50	5.65
6.	Majlis Daerah Gerik	7.65	7.35	0.30	5.82	44.76	-38.94
7.	Majlis Daerah Selama	5.75	5.06	0.69	3.07	2.17	0.90
8.	Majlis Daerah Perak Tengah	13.01	13.12	-0.11	21.95	2.78	19.17
9.	Majlis Daerah Lenggong	4.65	4.87	-0.22	2.72	2.08	0.64
10.	Majlis Daerah Kampar	24.63	19.83	4.80	12.15	5.92	6.23
11.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	5.17	4.49	0.68	3.45	15.67	-12.22
12.	Majlis Daerah Batu Gajah	20.81	21.19	-0.38	32.71	3.49	29.22
JUMLAH		252.09	213.20	38.89	152.68	122.49	30.19

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2018

JADUAL 19
KEDUDUKAN PERUBAHAN LEBIHAN/DEFISIT
PIHAK BERKUASA TEMPATAN BAGI TAHUN 2018 DAN 2017

BIL.	AGENSI	2018 LEBIHAN/DEFISIT (RM Juta)	2017 LEBIHAN/DEFISIT (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Manjung	20.38	17.90	2.48	13.9
2.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	4.73	-1.09	5.82	533.9
3.	Majlis Daerah Kerian	1.97	3.53	-1.56	-44.2
4.	Majlis Daerah Tanjong Malim	5.89	-1.23	7.12	578.9

BIL.	AGENSI	2018 LEBIHAN/ DEFISIT (RM Juta)	2017 LEBIHAN/ DEFISIT (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
5.	Majlis Daerah Tapah	0.16	1.91	-1.75	-91.6
6.	Majlis Daerah Gerik	0.30	-0.06	0.36	600.0
7.	Majlis Daerah Selama	0.69	0.13	0.56	430.8
8.	Majlis Daerah Perak Tengah	-0.11	-1.08	0.97	89.8
9.	Majlis Daerah Lenggong	-0.22	-0.52	0.30	57.7
10.	Majlis Daerah Kampar	4.80	-1.46	6.26	428.8
11.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.68	-0.42	1.10	261.9
12.	Majlis Daerah Batu Gajah	-0.38	-1.24	0.86	69.4
JUMLAH		38.89	16.37	22.52	137.6

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2018 dan 2017

7.3.1. Aset/Liabiliti Semasa Bersih

Pada 31 Disember 2018, aset semasa bersih bagi 12 PBT adalah berjumlah RM30.19 juta, iaitu peningkatan sejumlah RM25.67 juta, atau 567.9% berbanding RM4.52 juta pada 31 Disember 2017. Sebanyak sembilan (9) PBT mencatatkan aset semasa bersih yang mana lapan (8) daripadanya telah mencatatkan peningkatan dan satu (1) PBT lagi telah mencatatkan penurunan dalam aset semasa bersih pada tahun 2018 berbanding tahun sebelumnya. Selain itu, sebanyak tiga (3) PBT yang lain mencatatkan penurunan dalam liabiliti semasa bersih pada tahun 2018 berbanding tahun sebelumnya. Kedudukan aset/liabiliti semasa bersih PBT pada tahun berakhir 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2017 adalah seperti dalam **Jadual 20**.

Aset/Liabiliti
Semasa Bersih
RM4.52 juta (2017)
menjadi
RM30.19 juta (2018)

JADUAL 20
KEDUDUKAN ASET/LIABILITI SEMASA BERSIH
PIHAK BERKUASA TEMPATAN PADA 31 DISEMBER 2018 DAN 2017

BIL.	AGENSI	TAHUN 2018			TAHUN 2017		
		ASET SEMASA (RM Juta)	LIABILITI SEMASA (RM Juta)	ASET/LIABILITI SEMASA BERSIH (RM Juta)	ASET SEMASA (RM Juta)	LIABILITI SEMASA (RM Juta)	ASET/LIABILITI SEMASA BERSIH (RM Juta)
1.	Majlis Perbandaran Manjung	28.23	22.24	5.99	32.07	30.49	1.58
2.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	9.86	9.15	0.71	9.22	7.25	1.97
3.	Majlis Daerah Kerian	17.10	1.35	15.75	14.85	1.64	13.21
4.	Majlis Daerah Tanjong Malim	3.47	6.38	-2.91	2.91	6.11	-3.20
5.	Majlis Daerah Tapah	12.15	6.50	5.65	10.36	5.21	5.15

BIL.	AGENSI	TAHUN 2018			TAHUN 2017		
		ASET SEMASA (RM Juta)	LIABILITI SEMASA (RM Juta)	ASET/LIABILITI SEMASA BERSIH (RM Juta)	ASET SEMASA (RM Juta)	LIABILITI SEMASA (RM Juta)	ASET/LIABILITI SEMASA BERSIH (RM Juta)
6.	Majlis Daerah Gerik	5.82	44.76	-38.94	5.37	45.32	-39.95
7.	Majlis Daerah Selama	3.07	2.17	0.90	1.71	17.1	-15.39
8.	Majlis Daerah Perak Tengah	21.95	2.78	19.17	22.26	3.17	19.09
9.	Majlis Daerah Lenggong	2.72	2.08	0.64	1.68	1.24	0.44
10.	Majlis Daerah Kampar	12.15	5.92	6.23	10.18	4.76	5.42
11.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	3.45	15.67	-12.22	2.88	15.67	-12.79
12.	Majlis Daerah Batu Gajah	32.71	3.49	29.22	34.16	5.17	28.99
JUMLAH		152.68	122.49	30.19	147.65	143.13	4.52

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2018 dan 2017

7.3.2. Hasil Cukai Taksiran dan Tunggakan Hasil Taksiran

- a. Cukai taksiran adalah cukai tahunan yang dikenakan terhadap harta pegangan di bawah kawasan pentadbiran PBT mengikut Akta Kerajaan Tempatan 1976. Cukai taksiran adalah merupakan

Cukai Taksiran
RM97.17 juta (2017)
 menjadi
RM101.85 juta (2018)

penyumbang utama kepada pendapatan PBT. Cukai taksiran dikenakan terhadap pegangan seperti rumah kediaman, harta perdagangan (kedai, kilang, hotel dan sebagainya), harta industri (kilang, pelabuhan dan sebagainya) dan tanah. Sehingga akhir tahun 2018, sejumlah RM101.85 juta cukai taksiran telah diiktiraf oleh 12 PBT Negeri Perak. Hasil cukai taksiran tahun 2018 meningkat sejumlah RM4.68 juta atau 4.8% berbanding hasil cukai taksiran pada tahun 2017 berjumlah RM97.17 juta. Hasil cukai taksiran PBT bagi tahun 2018 dan 2017 adalah seperti dalam **Jadual 21**.

JADUAL 21
HASIL CUKAI TAKSIRAN PIHAK BERKUASA
TEMPATAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN 2018 DAN 2017

BIL.	AGENSI	HASIL CUKAI TAKSIRAN			
		2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Manjung	38.81	36.56	2.25	6.2
2.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	11.60	11.26	0.34	3.0
3.	Majlis Daerah Kampar	10.87	10.52	0.35	3.3
4.	Majlis Daerah Batu Gajah	10.38	9.87	0.51	5.2
5.	Majlis Daerah Tanjong Malim	8.79	8.60	0.19	2.2

BIL.	AGENSI	HASIL CUKAI TAKSIRAN			
		2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
6.	Majlis Daerah Kerian	8.15	7.68	0.47	6.1
7.	Majlis Daerah Tapah	5.18	5.19	-0.01	-0.2
8.	Majlis Daerah Perak Tengah	4.19	4.06	0.13	3.2
9.	Majlis Daerah Gerik	1.91	1.74	0.17	9.8
10.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	1.09	0.85	0.24	28.2
11.	Majlis Daerah Selama	0.61	0.58	0.03	5.2
12.	Majlis Daerah Lenggong	0.27	0.26	0.01	3.8
JUMLAH		101.85	97.17	4.68	4.8

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2018 dan 2017

- b. Penyata kewangan bagi 12 PBT menunjukkan tunggakan hasil cukai taksiran pada tahun 2018 berjumlah RM39.22 juta, iaitu peningkatan sejumlah RM2.59 juta atau 7.1% berbanding tahun sebelumnya. Analisis terhadap tunggakan hasil cukai taksiran mendapati 11 PBT telah mencatatkan peningkatan tunggakan hasil cukai taksiran pada tahun 2018 berbanding tahun sebelumnya. Satu (1) PBT pula mencatatkan penurunan tunggakan hasil cukai taksiran pada tahun 2018 berbanding tahun 2017. Antara sebab penurunan tunggakan hasil cukai taksiran ialah kejayaan operasi PBT dalam membuat kutipan tunggakan cukai taksiran. Kedudukan tunggakan hasil cukai taksiran PBT bagi tahun 2018 dan 2017 adalah seperti dalam **Jadual 22**.

Tunggakan Cukai Taksiran
RM36.63 juta (2017)
menjadi
RM39.22 juta (2018)

JADUAL 22
KEDUDUKAN TUNGGAKAN HASIL CUKAI TAKSIRAN PIHAK BERKUASA
TEMPATAN NEGERI PERAK BAGI TAHUN 2018 DAN 2017

BIL.	AGENSI	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Manjung	8.15	8.06	0.09	1.1
2.	Majlis Daerah Kampar	5.97	5.49	0.48	8.7
3.	Majlis Daerah Batu Gajah	5.76	5.40	0.36	6.7
4.	Majlis Daerah Kerian	5.64	5.36	0.28	5.2
5.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	3.35	2.98	0.37	12.4
6.	Majlis Daerah Tapah	3.25	3.37	-0.12	-3.6
7.	Majlis Daerah Perak Tengah	3.24	3.04	0.20	6.6
8.	Majlis Daerah Tanjong Malim	2.16	1.50	0.66	44.0
9.	Majlis Daerah Gerik	0.66	0.63	0.03	4.8
10.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.47	0.30	0.17	56.7
11.	Majlis Daerah Selama	0.40	0.34	0.06	17.6

BIL.	AGENSI	2018 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
12.	Majlis Daerah Lenggong	0.17	0.16	0.01	6.3
JUMLAH		39.22	36.63	2.59	7.1

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2018 dan 2017

7.3.3. Tunggakan Cukai Taksiran Berbanding Jumlah Pendapatan

Berdasarkan penyata kewangan bagi tahun 2018, jumlah pendapatan bagi 12 PBT adalah RM252.09 juta manakala tunggakan cukai taksiran adalah berjumlah RM39.22 juta. Terdapat lima (5) PBT yang mempunyai tunggakan cukai taksiran melebihi 15.6% daripada pendapatan tahunan. Analisis tunggakan cukai taksiran berbanding pendapatan bagi tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 23**.

Pendapatan RM252.09 juta	Tunggakan Cukai Taksiran RM39.22 juta

JADUAL 23
ANALISIS TUNGGAKAN CUKAI TAKSIRAN BERBANDING
JUMLAH PENDAPATAN BAGI TAHUN 2018

BIL.	AGENSI	TUNGGAKAN	PENDAPATAN	TUNGGAKAN BERBANDING PENDAPATAN
		(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Daerah Selama	0.40	5.75	7.0
2.	Majlis Daerah Kampar	5.97	24.63	24.2
3.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	3.35	33.35	10.0
4.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.47	5.17	9.1
5.	Majlis Daerah Tapah	3.25	13.32	24.4
6.	Majlis Daerah Lenggong	0.17	4.65	3.7
7.	Majlis Perbandaran Manjung	8.15	81.40	10.0
8.	Majlis Daerah Batu Gajah	5.76	20.81	27.7
9.	Majlis Daerah Gerik	0.66	7.65	8.6
10.	Majlis Daerah Kerian	5.64	20.03	28.2
11.	Majlis Daerah Perak Tengah	3.24	13.01	24.9
12.	Majlis Daerah Tanjong Malim	2.16	22.32	9.7
JUMLAH		39.22	252.09	15.6

Sumber: Penyata Kewangan PBT Tahun 2018

8. BIDANG UTAMA AUDIT (*KEY AUDIT AREAS*)

Mulai tahun 2019, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan Bidang Utama Audit [*Key Audit Areas* (KAA)] melibatkan lima (5) aspek utama iaitu penyaluran dan penggunaan geran pembangunan, pinjaman diterima, cukai

taksiran/agihan zakat, perolehan artifak/karya/seni dan pelaburan/pinjaman diberi. Tujuan pengauditan ini dijalankan adalah untuk memastikan KAA yang terlibat dinyatakan dengan teratur di dalam penyata kewangan. Setakat 30 Ogos 2019, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan pengauditan KAA penyata kewangan di sembilan (9) BBN, 13 PBT dan satu (1) MAI. Antara kelemahan yang dikenal pasti adalah seperti berikut:

8.1. Penyaluran dan Penggunaan Geran Pembangunan

Geran Pembangunan merupakan pemberian yang disediakan kepada entiti bagi tujuan pembangunan, pelaburan atau pendidikan. Sebanyak dua (2) BBN, 12 PBT dan MAI telah menerima Geran Pembangunan. Isu yang berkaitan dengan Geran Pembangunan adalah seperti dalam **Jadual 24**.

JADUAL 24
PENEMUAN AUDIT TERHADAP GERAN PEMBANGUNAN

BIL.	AGENSI	PENEMUAN AUDIT
1.	Majlis Agama Islam dan 'Adat Melayu Perak	Majlis Agama Islam dan 'Adat Melayu Perak (MAIPk) ada menerima sumbangan daripada kerajaan negeri pada tahun 1985. Sumbangan ini telah direkodkan sebagai Rizab Lain berjumlah RM1.93 juta pada 31 Disember 2018. Sumbangan ini telah dilunaskan sejumlah RM0.76 juta setahun. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan jenis akaun Sumbangan Kerajaan Negeri Perak yang diterima sejak tahun 1985 sama ada ia merupakan Geran Pembangunan kerana tiada dokumen yang dikemukakan kecuali jadual yang diselenggara oleh Bahagian Kewangan MAIPk.
2.	Lembaga Muzium Negeri Perak	Lembaga Muzium Negeri Perak (LMNP) ada menerima geran bersyarat pada tahun 2018. Geran bersyarat ini adalah untuk kerja-kerja konservasi ke atas Bangunan Muzium Diraja (Istana Kenangan) dan berjumlah RM1 juta. Pihak LMNP telah melunaskan keseluruhan geran tersebut, walaupun hanya menggunakan RM0.72 juta. Perlunasan geran bersyarat hanya boleh dibuat apabila berlakunya pembayaran atau secara susut nilai mengikut jangka hayat aset berkenaan. Geran tersebut telah melebihi nyata sebagai hasil sebanyak RM275,300 dan telah terkurang nyata sebagai Liabiliti Bukan Semasa sebanyak RM275,300.
3.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar (MPKK) telah menerima geran berjumlah RM59,000 pada 31 Julai 2017 bagi tujuan pembinaan Krematorium di Tanah Perkuburan Hindu Sg. Siput Utara. Pada tahun yang sama, MPKK juga telah menerima geran berjumlah RM50,000 bagi tujuan pembinaan Hentian Bas di kawasan MPKK. Bagaimanapun, kedua-dua geran ini masih belum digunakan setakat 31 Disember 2018.

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.2. Pinjaman Diterima

8.2.1. Agensi boleh menerima pinjaman sekiranya mempunyai kuasa untuk membuat pinjaman seperti yang ditetapkan mengikut Akta/Enakmen. Sebanyak tiga (3) agensi iaitu Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak, Lembaga Air Perak, Yayasan Perak dan MAI ada menerima pinjaman. Bagaimanapun, tiada isu berbangkit daripada pengauditan KAA ini.

8.2.2. Sebanyak empat (4) PBT iaitu Majlis Perbandaran Teluk Intan, Majlis Perbandaran Manjung, Majlis Daerah Tanjong Malim dan Majlis Daerah Perak Tengah telah menerima 10 pinjaman berjumlah RM22.97 juta daripada Kerajaan Negeri Perak. Kesemua PBT tersebut telah diberi kuasa meminjam selaras dengan Akta 171, Akta Kerajaan Tempatan 1976 dan diluluskan oleh Pihak Berkuasa Negeri. Tujuan pinjaman dibuat adalah dibenarkan mengikut Akta yang sama, perjanjian antara PBT dan kerajaan negeri disediakan, bayaran balik telah dibuat mengikut perjanjian dan faedah yang dikenakan kepada PBT telah diperakau dengan tepat. Bagaimanapun, pengukuran nilai pinjaman yang dibuat oleh empat (4) PBT seperti yang dinyatakan di atas adalah mengikut kaedah garis lurus dan tidak selaras dengan kehendak MPSAS 29, Para AG82 yang menetapkan pinjaman dinyatakan pada nilai saksama.

8.3. Cukai Taksiran Am

Cukai taksiran adalah hasil cukai yang dikenakan terhadap pegangan harta berkadar yang terletak dalam kawasan sesebuah Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan ianya diiktiraf sebagai hasil dalam Penyata Prestasi Kewangan. Bil cukai taksiran semasa dikeluarkan dua (2) kali setahun, iaitu pada setiap 1hb Januari dan 1hb Julai setiap tahun. Cukai taksiran merupakan komponen utama hasil kepada sesebuah PBT dan kawalan dalaman ke atas pengendalian cukai taksiran perlu diberi penekanan. Kesemua 12 PBT telah menggunakan kadar cukai taksiran yang diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Negeri. Selain itu, tunggakan cukai taksiran yang dinyatakan telah mengikut tempoh *cut-off* yang ditetapkan dan baki akhir tunggakan cukai taksiran telah direkodkan dengan tepat dan sempurna di dalam penyata kewangan. Bagaimanapun, perkara yang perlu diberi perhatian adalah seperti dalam **Jadual 25**.

JADUAL 25
PENEMUAN AUDIT TERHADAP CUKAI TAKSIRAN AM

BIL.	PENEMUAN AUDIT	AGENSI
1.	Kutipan cukai taksiran melebihi 90% daripada sasaran yang telah ditetapkan.	i. Majlis Perbandaran Teluk Intan ii. Majlis Perbandaran Manjung
2.	Kutipan cukai taksiran mencapai 80% hingga 90% daripada sasaran yang telah ditetapkan.	i. Majlis Daerah Batu Gajah ii. Majlis Daerah Tanjong Malim iii. Majlis Daerah Tapah iv. Majlis Daerah Kerian v. Majlis Daerah Pengkalan Hulu vi. Majlis Daerah Perak Tengah
3.	Kutipan cukai taksiran mencapai 70% hingga 79% daripada sasaran yang telah ditetapkan.	i. Majlis Daerah Kampar ii. Majlis Daerah Selama iii. Majlis Daerah Lenggong iv. Majlis Daerah Gerik
4.	Laporan pengumuman cukai taksiran tidak menggambarkan baki akhir tunggakan.	i. Majlis Perbandaran Manjung ii. Majlis Daerah Kerian iii. Majlis Daerah Tapah iv. Majlis Daerah Selama v. Majlis Daerah Perak Tengah vi. Majlis Daerah Kampar

BIL.	PENEMUAN AUDIT	AGENSI
5.	Tunggakan cukai taksiran menunjukkan peningkatan ketara melebihi RM0.50 juta.	i. Majlis Daerah Kampar ii. Majlis Daerah Tanjong Malim

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.4. Agihan Zakat

8.4.1. MAIPk merupakan agensi yang bertanggungjawab untuk mengagihkan zakat di Negeri Perak. Peruntukan agihan telah dibajetkan dan diperakukan Mesyuarat

Pengagihan Zakat

Asnaf
RM157.71 juta

Waqalah
RM18.47 juta

Persidangan Majlis Agama Islam dan 'Adat Melayu Perak Kali ke-200 yang bersidang pada 19 September 2018. Bajet ini telah diperkenankan oleh Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan. Pada tahun 2018, sejumlah RM157.71 juta telah diagihkan kepada asnaf di seluruh Negeri Perak oleh MAIPk manakala sejumlah RM18.47 juta telah diagihkan secara waqalah. Penambahan/pengurangan agihan sebenar berbanding peruntukan telah mendapat kelulusan Ketua Pegawai Eksekutif yang diperkenankan sebagai Pegawai Pengawal Bajet 2018 oleh Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan. Agihan sebenar berbanding peruntukan zakat tahun 2018 adalah seperti dalam **Jadual 26**.

JADUAL 26
AGIHAN SEBENAR BERBANDING PERUNTUKAN ZAKAT TAHUN 2018

BIL.	JENIS ASNAF	PERUNTUKAN (RM Juta)	JUMLAH AGIHAN SEBENAR (RM Juta)	AGIHAN SEBENAR BERBANDING PERUNTUKAN (%)
1.	Amil	21.50	19.81	92.1
2.	Fakir dan Miskin	100.04	96.29	96.3
3.	Muallaf	7.44	7.35	98.8
4.	Ghorimin	0.90	1.02	113.3
5.	Ibnu Sabil	0.95	0.42	44.2
6.	Fisabillah	38.68	32.82	84.9
JUMLAH		169.51	157.71	93.0

Sumber: Buku Belanjawan dan Penyata Kewangan MAIPk tahun 2018

8.4.2. Asnaf Fakir dan Miskin mencatatkan pengagihan asnaf tertinggi. Dua (2) agihan yang tertinggi dalam asnaf ini adalah agihan bulanan dan agihan hemodialisis. Pembayaran zakat bagi asnaf ini diluluskan melalui Mesyuarat Jawatankuasa Baitulmal Daerah dan Jawatankuasa Baitulmal Tertinggi bergantung kepada kuasa dan jumlah had kifayah yang telah ditetapkan melalui Sistem i-Syura. Pada tahun 2018, pembayaran agihan zakat telah dibuat mengikut kelulusan dan semua agihan zakat telah direkodkan dengan tepat dan sempurna di dalam Penyata Kewangan. Bagaimanapun, Laporan Pengagihan Zakat oleh syarikat/organisasi tidak

dikemukakan kepada MAIPk dalam tempoh tiga (3) bulan dari tarikh penerimaan wang agihan zakat daripada MAIPk selaras dengan Dasar Pengembalian.

8.5. Perolehan Artifak/Karya/Seni

Artifak adalah peralatan atau barang-barang buatan manusia dan peninggalan sesuatu zaman dahulu manakala Karya Seni ialah hasil kesenian ciptaan seni lukis. Perolehan artifak/karya/seni hanya dilaksanakan oleh Lembaga Muzium Negeri Perak (LMNP). Isu yang berkaitan dengan perolehan artifak/karya/seni adalah seperti dalam **Jadual 27**.

JADUAL 27
PENEMUAN AUDIT TERHADAP PEROLEHAN ARTIFAK/KARYA/SENI

AGENSI	PENEMUAN AUDIT
Lembaga Muzium Negeri Perak	• Garis panduan khusus tidak disediakan oleh LMNP untuk membuat perolehan artifak/karya/seni. • Perancangan untuk mengenal pasti keperluan perolehan artifak/karya/seni tidak disediakan. • Senarai artifak/karya/seni yang dipamerkan berserta tempoh masa pameran tidak disediakan oleh pihak LMNP. • Daftar Artifak/Karya/Seni tidak diselenggara dengan lengkap dan teratur. Artifak/Karya/Seni yang diperolehi tidak didaftar dan direkodkan di Daftar Harta Modal atau inventori mengikut klasifikasi. • Artifak/Karya/Seni yang tidak dipamerkan, tidak disimpan dengan kemas dan tersusun mengikut kategori atau jenis artifak/karya/ seni. Rekod pergerakan artifak/karya/seni juga tidak diselenggara secara berterusan. • Alat <i>dehumidifier</i> tidak dipasang untuk mengawal suhu dan kelembapan di dalam bilik simpanan artifak/karya/seni. • Kamera litar tertutup juga tidak dipasang untuk tindakan pengawalan dan pengawasan bilik simpanan artifak/karya/seni. • Program pemuliharaan terhadap artifak/karya/seni tidak dibuat. Tiada peruntukan dibuat untuk aktiviti pemuliharaan artifak/karya/seni. Jika kerosakan atau pemuliharaan diperlukan, peruntukan pembaikan akan digunakan bagi tujuan-tujuan pemuliharaan. • Artifak/karya/seni yang dibeli/dipinjam tidak diinsuranskan kerana nilai premium adalah tinggi. LMNP tidak mampu menampung kos insurans tersebut. • Verifikasi tidak dijalankan ke atas semua artifak/karya/seni.

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.6. Pelaburan/Pinjaman Diberi

Sesebuah Agensi boleh membuat pelaburan dan memberi pinjaman sekiranya diperuntukkan di dalam Akta Tubuh/Perlembagaan Agensi. Penilaian KAA ini telah dijalankan terhadap enam (6) aspek utama, iaitu Pinjaman atau Pendahuluan Kepada Syarikat Subsidiari, Pelaburan dalam Syarikat Subsidiari, Aset Sedia Dijual, Saham Tersiar dan Saham Tidak Tersiar, Pinjaman Diberi, Pelaburan Melalui Pengurus Dana dan Pelaburan Unit Amanah seperti berikut:

8.6.1. Pinjaman Atau Pendahuluan Kepada Syarikat Subsidiari

Sebanyak tiga (3) agensi, iaitu Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak, Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak dan Yayasan Perak telah memberi pinjaman/pendahuluan kepada syarikat subsidiari. Bagaimanapun, tiada isu berbangkit daripada KAA ini.

8.6.2. Pelaburan Dalam Syarikat Subsidiari

Sebanyak empat (4) agensi, iaitu Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak, Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak, Yayasan Perak, Lembaga Air Perak dan MAI mempunyai pelaburan dalam syarikat subsidiari. Bagaimanapun, tiada isu berbangkit daripada KAA ini.

8.6.3. Aset Sedia Dijual, Saham Tersiar Dan Saham Tidak Tersiar

Sebanyak empat (4) agensi, iaitu Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak, Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak, Yayasan Perak dan Lembaga Air Perak yang diaudit mempunyai Aset Sedia Dijual, Saham Tersiar dan Saham Tidak Tersiar. Bagaimanapun, tiada isu berbangkit daripada KAA ini.

8.6.4. Pinjaman Diberi

Sebanyak tiga (3) agensi, iaitu Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Melayu Perak, Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu) dan Yayasan Perak mempunyai pinjaman diberi. Penemuan Audit adalah seperti dalam **Jadual 28**.

JADUAL 28
PENEMUAN AUDIT TERHADAP PINJAMAN DIBERI

BIL.	AGENSI	PENEMUAN AUDIT
1.	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak	• Sejumlah RM4.45 juta atau 37% baki pinjaman telah tertunggak dari keseluruhan pinjaman yang diberi iaitu RM12.19 juta. • Pencapaian sebenar kutipan tidak mencapai sasaran, iaitu RM3.45 juta berbanding RM4 juta. • Tiada peruntukan hutang ragu atau rosot nilai kerana Agensi tidak mempunyai polisi tersebut.
2.	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu)	• Sejumlah RM26.76 juta atau 45% baki pinjaman telah tertunggak dari keseluruhan pinjaman yang diberi, iaitu RM60.14 juta. • Pencapaian sebenar kutipan tidak mencapai sasaran, iaitu RM3.45 juta berbanding RM4 juta. • Tiada peruntukan hutang ragu atau rosot nilai kerana Agensi tidak mempunyai polisi tersebut.

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.6.5. Pelaburan Melalui Pengurus Dana

Lembaga Air Perak dan MAI telah membuat pelaburan melalui Pengurus Dana. Bagaimanapun, maklumat yang dipersembahkan bagi pelaburan pengurus dana adalah mencukupi dan bersesuaian seperti yang dinyatakan di dalam penyata kewangan.

8.6.6. Pelaburan Unit Amanah

Hanya Lembaga Air Perak telah membuat pelaburan dalam unit amanah. Bagaimanapun, maklumat yang dipersembahkan bagi pelaburan unit amanah adalah mencukupi dan bersesuaian seperti yang dinyatakan di dalam penyata kewangan.

9. RUMUSAN AUDIT

9.1. Secara keseluruhannya, sebanyak 19 penyata kewangan agensi telah diberi Pendapat Tanpa Teguran. Satu (1) penyata kewangan agensi telah diberikan Pendapat Tanpa Teguran dengan *Emphasis Of Matter* dan satu (1) kewangan agensi telah diberikan Pendapat Berteguran. Dua (2) Agensi masih belum mengemukakan penyata kewangan setakat 30 Ogos 2019.

9.2. Kedudukan kewangan bagi tahun 2018 berdasarkan prestasi enam (6) BBN adalah kurang memuaskan manakala 12 PBT adalah memuaskan seperti berikut:

- a. Lebihan Pendapatan Terkumpul BBN pada tahun 2018 berjumlah RM753.87 juta menurun sejumlah RM6.51 juta atau 0.9% berbanding RM760.38 juta pada tahun 2017;
- b. Aset Semasa Bersih BBN pada tahun 2018 berjumlah RM1.090 bilion menurun sejumlah RM45.95 juta atau 4.0% berbanding RM1.138 bilion pada tahun 2017;
- c. Lebihan Pendapatan Semasa BBN pada tahun 2018 berjumlah RM59.94 juta menurun sejumlah RM15.74 juta atau 20.8% berbanding RM75.68 juta pada tahun 2017;
- d. Pelaburan BBN pada tahun 2018 berjumlah RM649.56 juta menurun sejumlah RM53.18 atau 7.6% berbanding RM702.74 juta pada tahun 2017;

- e. Liabiliti BBN pada tahun 2018 berjumlah RM840.95 juta meningkat sejumlah RM28.11 juta atau 3.5% berbanding RM812.84 juta pada tahun 2017;
- f. Lebihan Tahun Semasa PBT pada tahun 2018 berjumlah RM38.89 juta meningkat sejumlah RM22.52 juta atau 137.6% berbanding RM16.37 juta pada tahun 2017;
- g. Aset Semasa Bersih PBT pada tahun 2018 berjumlah RM30.19 juta meningkat sejumlah RM25.67 juta atau 567.9% berbanding RM4.52 juta pada tahun 2017; dan
- h. Tunggakan Cukai Taksiran PBT pada tahun 2018 berjumlah RM39.22 juta meningkat sejumlah RM2.59 juta atau 7.1% berbanding RM36.63 juta pada tahun 2017.

9.3. Secara keseluruhannya, didapati KAA terhadap penyata kewangan lapan (8) BBN, 12 PBT dan satu (1) MAI tidak mengandungi salah nyata yang material yang boleh menjejaskan penyata kewangan.

10. SYOR AUDIT

Kerjasama semua peringkat di agensi negeri termasuk pemantauan yang efektif di peringkat Pejabat Kewangan Negeri akan memastikan penyediaan penyata kewangan memenuhi piawaian perakaunan. Sehubungan itu, pihak Audit mengesyorkan perkara seperti berikut:

- 10.1. agensi memastikan penyata kewangan dikemukakan dengan lengkap dan *auditable* mengikut tempoh ditetapkan. Penyata kewangan yang lengkap perlu mengandungi penyata yang ditandatangani oleh pengerusi dan seorang Ahli Lembaga Pengarah (Akaun Induk dan Akaun Kumpulan), pengakuan oleh pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan dokumen sokongan;
- 10.2. agensi memastikan penyediaan penyata kewangan selaras dengan piawaian perakaunan yang berkuat kuasa;
- 10.3. agensi yang berprestasi rendah hendaklah mengambil tindakan proaktif dalam meningkatkan pendapatan melalui janaan sendiri dan mengurangkan kebergantungan kepada kerajaan;

10.4. agensi yang mengalami defisit dan kekurangan aset semasa bersih perlu mempertingkatkan prestasi kewangannya supaya pendapatan yang diperoleh dapat menampung perbelanjaan mengurus dan menanggung liabiliti semasa;

10.5. Lembaga Pengarah Agensi Negeri hendaklah sentiasa memantau prestasi kewangan syarikat subsidiari dan mengkaji semula pelaburan dalam syarikat subsidiari yang berstatus dormant. Tindakan ini adalah untuk memastikan syarikat subsidiari berdaya maju secara berterusan dan pelaburan dalam syarikat subsidiari dapat memberi pulangan yang menguntungkan; dan

10.6. PBT perlu memastikan tunggakan cukai taksiran dapat dikurangkan dengan mengambil tindakan lebih tegas terhadap mereka yang gagal membayar cukai taksiran dalam tempoh masa yang ditetapkan seperti mengambil tindakan penguatkuasaan dan undang-undang.

BAHAGIAN IV

**PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT
NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG NEGERI**

BAHAGIAN IV

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI

1. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN AKTIVITI JABATAN/AGENSI SERTA PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN NEGERI

Mengikut Perkara 107(2), Perlembagaan Persekutuan, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang telah diaudit hendaklah dibentangkan seberapa segera di Dewan Undangan Negeri (DUN). Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri Perak Tahun 2016 dan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Perak Tahun 2016 Siri 2 telah dibentangkan pada 7 Ogos 2018. Setakat 30 Ogos 2019, Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri Perak Tahun 2017, Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Pengurusan Aktiviti/Kewangan Jabatan/Agensi dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Perak Tahun 2017 Siri 1, Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Pengurusan Aktiviti Jabatan/Agensi dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Perak Tahun 2017 Siri 2 dan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Perak Tahun 2018 Siri 1 masih belum dibentangkan di DUN.

2. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG NEGERI

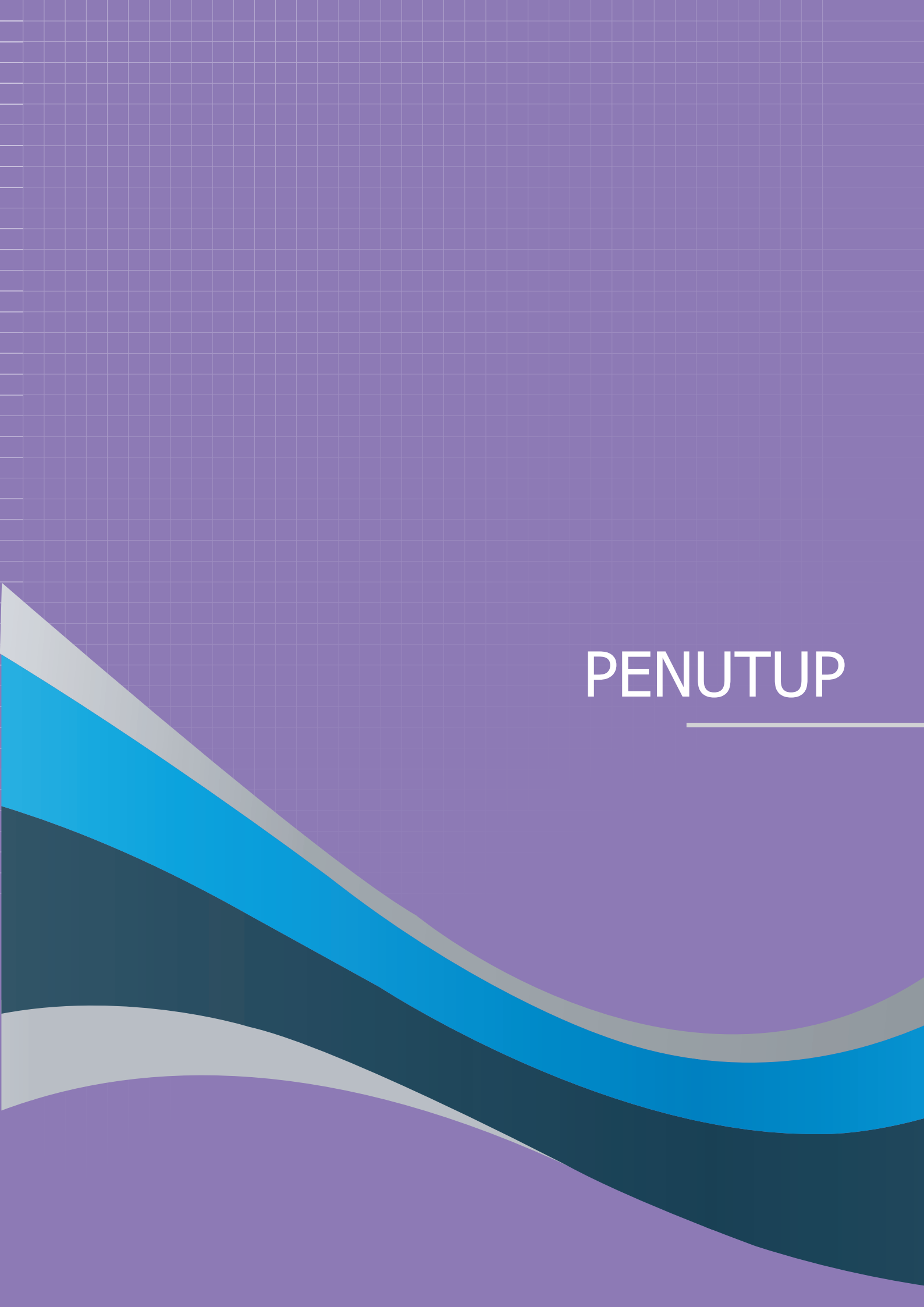
Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak telah bersidang sebanyak 13 kali bagi tempoh bulan Ogos 2018 hingga 30 Ogos 2019. Bagaimanapun, hanya tiga (3) mesyuarat yang membincangkan isu-isu berbangkit dalam Laporan Ketua Audit Negara. Butiran ringkas perkara yang dibincangkan oleh jawatankuasa semasa mesyuarat adalah seperti dalam **Jadual 1**.

JADUAL 1
MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG NEGERI PERAK SEHINGGA 30 OGOS 2019

BIL.	BIL. MESYUARAT/ TARIKH	JABATAN/AGENSI	PERKARA
1.	Bil. 1 Tahun 2018 5 Oktober 2018	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak	Taklimat fungsi dan peranan Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak.
			Taklimat Pengarah Audit Negeri Perak mengenai Laporan Ketua Audit Negara Negeri Perak Tahun 2016 Siri 1.

BIL.	BIL. MESYUARAT/ TARIKH	JABATAN/AGENSI	PERKARA
2.	Bil. 2 Tahun 2018 15 November 2018	Lembaga Air Perak	Pembentangan Pengurus Besar Lembaga Air Perak mengenai Pengurusan Air Tidak Berhasil.
3.	Bil. 3 Tahun 2018 23 November 2018	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia	Perbincangan berkaitan sesi pendengaran awam.
4.	Bil. 1 Tahun 2019 18 Januari 2019	Jabatan Audit Negara Negeri Perak Urusetia Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak	Taklimat Pengarah Audit Negeri Perak mengenai Laporan Ketua Audit Negara Negeri Perak Tahun 2016 Siri 2. Pembentangan Laporan Pejabat Daerah dan Tanah dan Pihak Berkuasa Tempatan mengenai Pengurusan Kawalan Papan Iklan Luar di Atas Tanah Kerajaan dan Rizab Kerajaan.
5.	Bil. 2 Tahun 2019 21 Februari 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak	Penetapan Yang Dipertua Dewan berkaitan amalan pendengaran awam. Perbincangan mengenai kes Simfoni Maya Sdn. Bhd. dan <i>KPerak Implementation and Coordination Corporation</i> .
6.	Bil. 3 tahun 2019 5 Mac 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak	Sesi pendengaran tertutup terhadap Pembentangan Laporan oleh Ketua Pegawai Eksekutif Menteri Besar Incorporated. Sesi pendengaran tertutup terhadap mantan YAB Menteri Besar Dato' Seri Diraja Dr. Zambry bin Abdul Kadir berkaitan Menteri Besar Incorporated.
7.	Bil. 4 tahun 2019 14 Mac 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak	Sesi pendengaran tertutup terhadap mantan Ketua Pegawai Eksekutif Menteri Besar Incorporated YBhg. Datuk Aminudin bin Hashim.
8.	Bil. 5 tahun 2019 26 Mac 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak	Sesi pendengaran tertutup terhadap: i. Akauntan Menteri Besar Incorporated ii. Jeffrey & Co.
9.	Bil. 6 Tahun 2019 28 Mac 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia	Sesi pendengaran tertutup terhadap Jasbeer, Nur & Lee & Co. berkaitan Menteri Besar Incorporated.
10.	Bil. 7 Tahun 2019 9 April 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia	Sesi pendengaran tertutup terhadap Rajindar Singh Veriah & Co. berkaitan Menteri Besar Incorporated.
11.	Bil. 8 Tahun 2019 29 Mei 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak	Perbincangan mengenai pengaduan oleh Perak Corporation Berhad terhadap yuran arkitek. Perbincangan susulan mengenai Menteri Besar Incorporated dan <i>Movie Animation Park Studios</i> .
12.	Bil. 9 Tahun 2019 21 Jun 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak Pejabat Tanah dan Galian	Sesi pendengaran tertutup terhadap Perak Corporation Berhad berkaitan yuran guaman terlalu tinggi. Perbincangan berkaitan tanah bagi pembinaan lapangan terbang di Sri Iskandar.
13.	Bil. 10 Tahun 2019 9 Julai 2019	Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negeri Perak	Perbincangan Laporan Jawatankuasa Kira-kira Wang Negeri Perak berkaitan penambahbaikan urusan pentadbiran dan pengurusan Menteri Besar Incorporated.

Sumber: Jabatan Audit Negara

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, pencapaian penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak dan Penyata Kewangan Agensi Negeri adalah memuaskan berbanding tahun 2017. Kedudukan kewangan kerajaan negeri pada 31 Disember 2018 adalah kukuh. Prestasi perbelanjaan dan pelaksanaan projek pembangunan RMKe-11 (2016 hingga 2020) pada akhir tahun 2018 adalah baik kerana peratus projek siap dan sedang dilaksanakan adalah 90.7%. Bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan, adalah disyorkan perkara seperti berikut:

- a. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan bagi menentukan sama ada kelemahan yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara juga berlaku di bahagian lain. Seterusnya, Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mengambil tindakan pembetulan sewajarnya memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan kepada sampel dan skop tertentu.
- b. Jabatan/Agensi Negeri perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya adalah dengan memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya serta perancangan audit tahunan disediakan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan. UAD juga perlu membuat penilaian dibuat secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.
- c. Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara *hands on* dalam urusan tersebut.

**Ketua Audit Negara
Malaysia**

**Putrajaya
21 Oktober 2019**

LAMPIRAN

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PERAK
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2018**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Saya telah mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2018, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, dasar dan kaedah perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 2 hingga 22.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak pada 31 Disember 2018 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Akta Tatacara Kewangan 1957, Piawaian Perakaunan Kerajaan Malaysia dan *International Public Sector Accounting Standard (Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting)*.

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya diuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Kerajaan Negeri Perak dan telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Pendapat saya terhadap penyata kewangan Kerajaan Negeri Perak tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Pegawai Kewangan Negeri Terhadap Penyata Kewangan

Pegawai Kewangan Negeri bertanggungjawab terhadap penyediaan penyata kewangan Kerajaan Negeri Perak yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan Akta Tatacara Kewangan 1957, Piawaian Perakaunan Kerajaan Malaysia dan *International Public Sector Accounting Standard (Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting)*. Pegawai Kewangan Negeri juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan penyata kewangan Kerajaan Negeri Perak adalah bebas daripada salah nyata yang ketara sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan penyata kewangan Kerajaan Negeri Perak, Pegawai Kewangan Negeri bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Kerajaan Negeri Perak untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan Kerajaan Negeri Perak secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam penyata kewangan Kerajaan Negeri Perak, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan, kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Kerajaan Negeri Perak.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai, kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Pegawai Kewangan Negeri.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Pegawai Kewangan Negeri dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Kerajaan Negeri Perak sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam penyata kewangan Kerajaan Negeri Perak atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Laporan Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan penyata kewangan Kerajaan Negeri Perak memberi gambaran yang saksama.

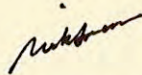
Saya telah berkomunikasi dengan Pegawai Kewangan Negeri, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Akta Tatacara Kewangan 1957, saya juga melaporkan bahawa pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang dikehendaki Akta untuk disimpan oleh Kerajaan Negeri Perak telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta.

Hal-hal Lain

Laporan ini diangkat untuk perkenan Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong dan Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Sultan Perak Darul Ridzuan dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

(DATO' NIK AZMAN NIK ABDUL MAJID)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
14 JUN 2019

**PERNYATAAN PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
DAN BENDAHARI NEGERI**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak dan Nota Kepada Penyata Kewangan disediakan:

- (a) mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan (PPK) dan *International Public Sector Accounting Standard - Financial Reporting Under The Cash Basis of Accounting*; dan
- (b) dengan menyatukan maklumat kewangan daripada semua Jabatan Kerajaan Negeri Perak.

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan dan Penyata Akaun Memorandum berserta Nota Kepada Penyata Kewangan menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama pada 31 Disember 2018.

Pada masa pernyataan ini ditandatangani, mengikut sebaik-baik pengetahuan kami, tidak wujud apa-apa keadaan yang boleh menjejaskan ketepatan dan kesahihan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri 2018.

DATO' ABU BAKAR BIN HAJI SAID
Pegawai Kewangan Negeri Perak

29 Januari 2019

FUZIAH BINTI DERASA
Bendahari Negeri Perak

29 Januari 2019

Lampiran III

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN pada 31 Disember 2018

		<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<u>Nota</u>	RM	RM
WANG AWAM			
WANG TUNAI	3	179,646,402.73	159,663,320.81
PELABURAN	4	896,968,947.57	884,999,947.57
		1,076,615,350.30	1,044,663,268.38
DIPEGANG BAGI:			
KUMPULAN WANG DISATUKAN			
AKAUN HASIL DISATUKAN	5	612,451,359.27	602,534,655.94
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	6	0.00	0.00
AKAUN AMANAH DISATUKAN	7	464,163,991.03	442,128,612.44
		1,076,615,350.30	1,044,663,268.38

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan ini.

Lampiran IV

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI bagi tahun berakhir 31 Disember 2018

		2018	2017
	<u>Nota</u>	RM	RM
TERIMAAN			
HASIL	5		
* Hasil Cukai		434,664,070.62	479,555,231.19
Hasil Bukan Cukai		420,840,562.82	405,634,471.80
* Terimaan Bukan Hasil		<u>213,657,370.88</u>	<u>185,143,734.03</u>
		1,069,162,004.32	1,070,333,437.02
PINJAMAN	6		
Dalam Negeri		<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
		0.00	0.00
TERIMAAN MODAL	4,7		
Jualan Instrumen Kewangan		1,031,000.00	2,824,250.00
Pelbagai Terimaan Modal		<u>45,733,236.50</u>	<u>66,112,217.69</u>
		46,764,236.50	68,936,467.69
TERIMAAN LAIN	7		
Terimaan Amanah		<u>0.00</u>	<u>87,884,733.72</u>
		0.00	87,884,733.72
JUMLAH TERIMAAN		<u>1,115,926,240.82</u>	<u>1,227,154,638.43</u>
BAYARAN			
PERBELANJAAN MENGRUS	5		
Emolumen		(341,388,929.80)	(330,422,673.85)
Perkhidmatan dan Bekalan		(240,529,126.29)	(234,695,826.30)
Aset		(12,434,486.22)	(11,875,066.05)
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap		(111,525,757.55)	(178,489,170.02)
Perbelanjaan Lain		<u>(1,367,001.13)</u>	<u>(1,600,661.05)</u>
		(707,245,300.99)	(757,083,397.27)
PERBELANJAAN PEMBANGUNAN	7		
Langsung		<u>(349,543,986.67)</u>	<u>(365,739,254.39)</u>
		(349,543,986.67)	(365,739,254.39)
PERBELANJAAN MODAL	4		
Pembelian Instrumen Kewangan		<u>(13,000,000.00)</u>	<u>(24,000,000.00)</u>
		(13,000,000.00)	(24,000,000.00)
BAYARAN BALIK PINJAMAN	6		
Pinjaman Dalam Negeri		(8,000,000.00)	(7,977,295.58)
Pinjaman Kepada Agensi /			
Pindahan Kepada Akaun Amanah		<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
		(8,000,000.00)	(7,977,295.58)
BAYARAN LAIN	7		
Bayaran Amanah		<u>(18,153,871.24)</u>	<u>0.00</u>
		(18,153,871.24)	0.00
JUMLAH BAYARAN		<u>(1,095,943,158.90)</u>	<u>(1,154,799,947.24)</u>
Tambahan / (Kurangan) Wang Tunai		19,983,081.92	72,354,691.19
Wang Tunai Pada 31 Disember 2017		159,663,320.81	87,308,629.62
Wang Tunai Pada 31 Disember 2018		<u>179,646,402.73</u>	<u>159,663,320.81</u>

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan ini.

Nota :

- * Hasil Cukai bagi Royalti Air dari Lembaga Air Perak yang berjumlah RM60.00 juta dikelaskan semula mengikut pecahan seperti berikut:
- (i) Hasil Cukai - Royalti Air - dari RM60.00 juta menjadi RM19,488,127.68
  - (ii) Terimaan Bukan Hasil - Bayaran Balik Pinjaman - RM40,511,872.32

Lampiran V

PENYATA PRESTASI KEWANGAN bagi tahun berakhir 31 Disember 2018

		<u>2018</u>		<u>2017</u>
	<u>Nota</u>	<u>Anggaran</u>	<u>Sebenar</u>	<u>Sebenar</u>
		RM	RM	RM
HASIL	5	1,046,142,015.00	1,069,162,004.32	1,070,333,437.02
<u>Tolak:</u>				
Belanja Mengurus	5	755,597,393.00	715,245,300.99	765,060,692.85
LEBIHAN / (KURANGAN) HASIL		290,544,622.00	353,916,703.33	305,272,744.17
<u>Tolak:</u>				
Belanja Pembangunan	7	421,280,000.00	349,543,986.67	365,739,254.39
LEBIHAN / (KURANGAN) KESELURUHAN		(130,735,378.00)	4,372,716.66	(60,466,510.22)
KURANGAN DIBIYAI OLEH:				
Pinjaman	6		0.00	0.00
Pelbagai Terimaan Modal	4,7		45,733,236.50	66,112,217.69
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	3,4,7		(50,105,953.16)	(5,645,707.47)
JUMLAH PEMBIAYAAN			(4,372,716.66)	60,466,510.22

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan ini.

Lampiran VI

PENYATA AKAUN MEMORANDUM pada 31 Disember 2018

		<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<u>Nota</u>	RM	RM
MEMORANDUM ASET			
Pinjaman Boleh Dituntut	8	321,823,940.29	347,485,555.65
Pelaburan	8	80,447,514.25	81,919,754.25
MEMORANDUM LIABILITI			
Hutang Awam	9	313,292,798.90	321,286,497.99

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan ini.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN bagi tahun berakhir 31 Disember 2018

DASAR DAN KAEDAH PERAKAUNAN YANG SIGNIFIKAN

1. DASAR DAN PRINSIP PERAKAUNAN

Dasar dan prinsip perakaunan diguna secara konsisten dalam penyediaan Penyata Kewangan kecuali dinyatakan sebaliknya.

- a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Negeri.
- b) Perakaunan Kerajaan Negeri adalah berasaskan Kumpulan Wang Disatukan selaras dengan:
  - i) Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa segala hasil diterima kecuali Zakat, Fitrah, dan Baitulmal atau lain-lain hasil agama Islam seumpamanya, dikumpulkan menjadi satu kumpulan wang.
  - ii) Perkara LV11 Undang-Undang Tubuh Kerajaan Negeri Perak memperuntukkan mengenai pengeluaran wang daripada Kumpulan Wang Disatukan Negeri.
  - iii) Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] memperuntukkan Kumpulan Wang Disatukan dibahagi kepada Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.
- c) Kerajaan Negeri mengamalkan asas Perakaunan Tunai Ubahsuai. Semua urusan bayaran dan terimaan diakaunkan apabila bayaran dibuat dan terimaan diperolehi dengan pengubahsuaian seperti berikut:
  - i) Bayaran bagi kerja yang telah dijalankan, bekalan dan perkhidmatan yang telah diterima sehingga 31 Disember tahun kewangan semasa boleh dibayar dalam bulan Januari tahun berikutnya dan dikenakan kepada peruntukan tahun kewangan semasa.
  - ii) Terimaan Wang Tunai yang belum dibankkan dan Wang Tunai Dalam Bank yang belum diambil kira dalam buku tunai pejabat perakaunan pada 31 Disember tahun kewangan semasa merupakan Wang Tunai Dalam Perjalanan dan diakaunkan sebagai hasil tahun kewangan semasa.
  - iii) Mengakaunkan urusan bukan tunai tertentu seperti pindahan peruntukan daripada Akaun Hasil Disatukan ke Akaun Amanah Disatukan, Untung Rugi Pelaburan, Hapuskira Pinjaman Amanah, Penukaran Pinjaman Kepada Ekuiti dan seumpamanya.
- d) Entiti perakaunan terdiri daripada semua Jabatan Kerajaan Negeri.
- e) Tahun kewangan sebagaimana yang telah ditetapkan di bawah Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] adalah satu tempoh 12 bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.
- f) Mata wang yang digunakan dalam penyata kewangan ini adalah Ringgit Malaysia (RM). Urusniaga yang melibatkan mata wang asing telah ditukar kepada nilai setara RM berdasarkan kadar pertukaran Bank Negara Malaysia atau Jabatan Akauntan Negara Malaysia mengikut polisi yang ditetapkan.
- g) Penyata Kewangan disediakan mengikut asas yang sama dengan Anggaran Perbelanjaan bagi membolehkan perbandingan dibuat.
- h) Apabila berlaku perubahan ke atas persembahan atau klasifikasi butiran, angka perbandingan telah dinyatakan semula kecuali dinyatakan sebaliknya.

2. PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disedia mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *International Public Sector Accounting Standard (IPSAS) - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting* mengandungi komponen berikut:

- a) Penyata Kedudukan Kewangan
- b) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai
- c) Penyata Prestasi Kewangan
- d) Penyata Akaun Memorandum
- e) Nota Kepada Penyata Kewangan

3. WANG TUNAI

Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan.

Wang Tunai Dalam Perjalanan menunjukkan Wang Tunai yang belum dibankkan dan Wang Tunai Dalam Bank yang belum diambil kira dalam buku tunai Perbendaharaan Negeri pada akhir tahun kewangan.

Wang Tunai Dalam Tangan merupakan Panjar Wang Runcit dan Panjar Khas.

Wang Tunai pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018 RM	2017 RM
Wang Tunai Dalam Bank	178,874,302.73	158,887,220.81
Wang Tunai Dalam Perjalanan	0.00	0.00
Wang Tunai Dalam Tangan	772,100.00	776,100.00
JUMLAH WANG TUNAI	179,646,402.73	159,663,320.81

4. PELABURAN

Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am dan dinyatakan pada nilai buku.

Pelaburan pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018 Nilai Buku RM	2017 Nilai Buku RM
Saham	36,668,947.57	37,699,947.57
Deposit Dalam Negeri	860,300,000.00	847,300,000.00
Jumlah	896,968,947.57	884,999,947.57
JUMLAH PELABURAN	896,968,947.57	884,999,947.57

5. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengaakunkan urusniaga terimaan Hasil dan Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri selaras dengan Perkara 97 dan 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Lebih dari Akaun Hasil Disatukan, RM344,000,000.00 telah dipindahkan ke Kumpulan Wang Pembangunan.

Akaun Hasil Disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018			2017	
	Anggaran	Sebenar		Sebenar	
		RM	% Anggaran	RM	% Anggaran
BAKI PADA 1 JANUARI		602,534,655.94		598,861,911.77	
HASIL					
* Hasil Cukai	566,282,386.00	434,664,070.62	76.76	479,555,231.19	90.54
Hasil Bukan Cukai	296,154,070.00	420,840,562.82	142.10	405,634,471.80	142.45
* Terimaan Bukan Hasil	183,705,559.00	213,657,370.88	116.30	185,143,734.03	81.21
Jumlah Hasil	1,046,142,015.00	1,069,162,004.32	102.20	1,070,333,437.02	102.68
PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	358,530,000.00	341,388,929.80	95.22	330,422,673.85	95.17
Perkhidmatan dan Bekalan	259,500,000.00	240,529,126.29	92.69	234,695,826.30	95.19
Aset	14,500,000.00	12,434,486.22	85.76	11,875,066.05	94.78
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	120,664,393.00	119,525,757.55	99.06	186,466,465.60	94.35
Perbelanjaan-Perbelanjaan Lain	2,403,000.00	1,367,001.13	56.89	1,600,661.05	66.59
Perbelanjaan Mengurus (sebelum pindahan)	755,597,393.00	715,245,300.99	94.66	765,060,692.85	94.88
Pindahan Lebihan Hasil ke Kumpulan Wang Pembangunan	385,280,000.00	344,000,000.00	89.29	301,600,000.00	82.46
Jumlah Perbelanjaan Mengurus (selepas pindahan)	1,140,877,393.00	1,059,245,300.99	92.84	1,066,660,692.85	91.01
Lebihan / (Kurangan) Bagi Tahun	(94,735,378.00)	9,916,703.33		3,672,744.17	
BAKI PADA 31 DISEMBER		612,451,359.27		602,534,655.94	

Nota :

(1) Anggaran dan Sebenar Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap tidak termasuk caruman ke Kumpulan Wang Pembangunan.

* (2) Hasil Cukai bagi Royalti Air dari Lembaga Air Perak yang berjumlah RM60.00 juta dikelaskan semula mengikut pecahan seperti berikut:

- (i) Hasil Cukai - Royalti Air - dari RM60.00 juta menjadi RM19,488,127.68
- (ii) Terimaan Bukan Hasil - Bayaran Balik Pinjaman - RM40,511,872.32

(a) Hasil

Hasil diakaunkan secara jumlah kasar ke dalam Akaun Hasil Disatukan kecuali diperuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang.

Penjenisan hasil dikelaskan semula di Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 kerana mengambilkira RM40,511,872.32 juta seperti nota di setiap penyata yang berkaitan. Hasil mengikut penjenisannya adalah seperti berikut:

Perihal	2018				2017	
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar		Sebenar	
	RM	RM	RM	% Anggaran	RM	% Anggaran
HASIL CUKAI						
Cukai Tanah	385,961,400.00	385,961,400.00	298,282,677.32	77.28	305,726,685.07	83.91
Cukai Parit dan Tali Air	361,986.00	361,986.00	463,409.15	128.02	455,771.75	50.74
Cukai Keluaran Hutan	22,363,000.00	22,363,000.00	20,801,171.22	93.02	20,183,486.16	83.96
* Royalti	143,896,000.00	143,896,000.00	99,745,746.62	69.32	138,886,109.27	109.36
Levi dan Duti	700,000.00	700,000.00	1,133,698.81	161.96	962,009.18	0.00
Cukai Hiburan	13,000,000.00	13,000,000.00	14,237,367.50	109.52	13,341,169.76	100.16
Jumlah Hasil Cukai	566,282,386.00	566,282,386.00	434,664,070.62	76.76	479,555,231.19	90.54
HASIL BUKAN CUKAI						
Lesen, Bayaran Pendaftaran dan Permit Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan Perolehan daripada Jualan Barang-barang Sewaan	33,139,280.00	33,139,280.00	54,756,631.98	165.23	57,179,916.12	127.76
Keuntungan Pembiayaan dan Perolehan Pelaburan Denda, Rampasan dan Hukuman	44,262,543.00	44,262,543.00	50,609,958.02	114.34	68,291,305.63	163.84
Sumbangan	156,394,466.00	156,394,466.00	243,093,934.74	155.44	203,252,275.18	143.61
	3,915,434.00	3,915,434.00	5,245,591.61	133.97	7,049,221.69	418.01
	49,610,186.00	49,610,186.00	58,655,308.63	118.23	59,635,005.73	134.53
	8,832,161.00	8,832,161.00	8,379,137.84	94.87	10,226,747.45	94.87
	0.00	0.00	100,000.00	0.00	0.00	0.00
Jumlah Hasil Bukan Cuka	296,154,070.00	296,154,070.00	420,840,562.82	142.10	405,634,471.80	142.45
TERIMAAN BUKAN HASIL						
Pulangan Balik Perbelanjaan	9,766,365.00	9,766,365.00	10,072,950.84	103.14	39,801,545.36	90.52
* Terimaan daripada Agensi Kerajaan yang Lain	152,939,194.00	152,939,194.00	195,465,595.38	127.81	145,342,188.67	78.99
Lain-Lain Terimaan atau Sumbangan	21,000,000.00	21,000,000.00	8,118,824.66	38.66	0.00	0.00
Jumlah Terimaan Bukan Hasil	183,705,559.00	183,705,559.00	213,657,370.88	116.30	185,143,734.03	81.21
JUMLAH HASIL	1,046,142,015.00	1,046,142,015.00	1,069,162,004.32	102.20	1,070,333,437.02	102.68

Nota :

* Hasil Cukai bagi Royalti Air dari Lembaga Air Perak yang berjumlah RM60.00 juta dikelaskan semula mengikut pecahan seperti berikut:

(i) Hasil Cukai - Royalti Air - dari RM60.00 juta menjadi RM19,488,127.68

(ii) Terimaan Bukan Hasil - Bayaran Balik Pinjaman - RM40,511,872.32

(b) Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan dan Bekalan seperti Emolumen, Perkhidmatan dan Bekalan, Aset, Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap dan Perbelanjaan-Perbelanjaan Lain.

Perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan mengikut undang-undang Persekutuan selaras dengan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan bagi Maksud Bekalan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan berdasarkan kelulusan Dewan Undangan Negeri selaras dengan Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Maksud Perbelanjaan	2018			
	Anggaran Asal	Anggaran Dipinda	Sebenar	%
	RM	RM	RM	Anggaran
PERBELANJAAN TANGGUNGAN				
T. 01 Peruntukan Diraja Bagi DYMM Sultan	11,885,913.00	11,885,913.00	11,885,913.00	100.00
T. 02 Speaker	327,000.00	327,000.00	308,741.94	94.42
T. 03 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Negeri	265,700.00	265,700.00	193,280.27	72.74
T. 04 Pejabat Kewangan Negeri	8,000,000.00	8,000,000.00	8,000,000.00	100.00
T. 05 Pencen / Elaun dan Ganjaran	25,022,493.00	25,022,493.00	24,125,670.00	96.42
Jumlah Perbelanjaan Tanggungan	45,501,106.00	45,501,106.00	44,513,605.21	97.83
PERBELANJAAN BEKALAN				
B. 01 Dewan Negeri	21,213,585.00	21,213,585.00	20,480,503.78	96.54
B. 02 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Negeri	1,424,188.00	1,424,188.00	1,383,457.44	97.14
B. 03 Raja-Raja dan Orang Besar Jajahan	3,439,170.00	3,439,170.00	3,437,262.67	99.94
B. 04 Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	68,878,424.00	68,878,424.00	66,657,916.73	96.78
B. 05 Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang	7,076,237.00	7,076,237.00	6,689,889.34	94.54
B. 06 Pejabat Daerah dan Tanah Manjung	7,454,146.00	7,454,146.00	7,373,960.83	98.92
B. 07 Pejabat Daerah dan Tanah Hilir Perak	7,754,565.00	7,754,565.00	7,580,447.30	97.75
B. 08 Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Perak	9,820,154.00	9,820,154.00	9,763,002.86	99.42
B. 09 Pejabat Daerah dan Tanah Kinta	13,981,080.00	13,981,080.00	13,611,676.96	97.36
B. 10 Pejabat Daerah dan Tanah Kerian	6,727,749.00	6,727,749.00	6,625,023.24	98.47
B. 11 Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Kangsar	11,123,493.00	11,123,493.00	10,723,992.91	96.41
B. 12 Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama	11,645,128.00	11,645,128.00	10,876,833.93	93.40
B. 13 Pejabat Daerah dan Tanah Perak Tengah	11,333,481.00	11,333,481.00	10,542,104.06	93.02
B. 14 Pejabat Daerah dan Tanah Kampar	5,377,983.00	5,377,983.00	5,264,763.64	97.89
B. 15 Pejabat Daerah dan Tanah Muallim	4,189,954.00	4,189,954.00	4,059,618.42	96.89
B. 16 Pejabat Daerah dan Tanah Bagan Datuk	4,916,263.00	4,916,263.00	3,916,269.33	79.66
B. 17 Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	17,192,762.00	17,192,762.00	16,639,535.64	96.78
B. 18 Jabatan Agama Islam Perak	83,070,647.00	83,070,647.00	82,909,790.96	99.81
B. 19 Jabatan Pendakwaan Syariah	1,407,480.00	1,407,480.00	1,370,503.96	97.37
B. 20 Jabatan Mufti	3,176,804.00	3,176,804.00	2,983,478.59	93.91
B. 21 Jabatan Kehakiman Syariah	10,340,651.00	10,340,651.00	10,126,097.17	97.93
B. 22 Pencen Siasah dan Saraan Rahim	407,400.00	407,400.00	245,040.00	60.15
B. 23 Jabatan Pertanian	23,597,834.00	23,597,834.00	21,741,748.77	92.13

(disambung)

(sambungan)

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Maksud Perbelanjaan	2018			
	Anggaran Asal	Anggaran Dipinda	Sebenar	% Anggaran
	RM	RM	RM	
PERBELANJAAN BEKALAN (sambungan)				
B. 24 Jabatan Pengairan dan Saliran	92,243,349.00	92,243,349.00	90,523,703.39	98.14
B. 25 Jabatan Perhutanan	35,143,736.00	35,143,736.00	34,742,141.67	98.86
B. 26 Jabatan Perkhidmatan Veterinar	16,869,483.00	16,869,483.00	15,261,271.17	90.47
B. 27 Jabatan Kerja Raya	77,388,413.00	77,388,413.00	72,982,613.80	94.31
B. 28 Jabatan Perancangan Bandar dan Desa	7,200,100.00	7,200,100.00	7,072,557.78	98.23
B. 29 Jabatan Kebajikan Masyarakat	36,415,542.00	36,415,542.00	35,447,079.92	97.34
B. 30 Jabatan Mineral dan Geosains	762,406.00	762,406.00	714,958.49	93.78
B. 31 Pejabat Kewangan Negeri	5,835,156.00	5,835,156.00	5,475,694.21	93.84
B. 32 Pelbagai Perkhidmatan Am	97,688,924.00	97,688,924.00	78,508,756.82	80.37
B. 33 Peruntukan Kepada Kumpulan Wang Terkanun	390,280,000.00	390,280,000.00	349,000,000.00	89.42
Jumlah Perbelanjaan Bekalan	1,095,376,287.00	1,095,376,287.00	1,014,731,695.78	92.64
PERBELANJAAN MENGURUS (sebelum caruman)	775,109,393.00	775,109,393.00	715,245,300.99	92.28
CARUMAN KE KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN	365,768,000.00	365,768,000.00	344,000,000.00	94.05
PERBELANJAAN MENGURUS (selepas caruman)	1,140,877,393.00	1,140,877,393.00	1,059,245,300.99	92.84

Maklumat terperinci Perbelanjaan Mengurus dapat dirujuk di Lampiran 1 - Penyata Perbelanjaan Mengurus bagi tahun berakhir 31 Disember

6. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan mengaunkan semua terimaan dan bayaran balik pinjaman di bawah kuasa undang-undang Persekutuan.

Pinjaman terdiri daripada pinjaman yang diterima oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan. Terimaan ini dibayar kepada pelbagai agensi Kerajaan Negeri atas sifat pinjaman itu diperolehi.

Bayaran hutang negeri termasuk faedah tidak diakaun di Akaun Pinjaman Disatukan sebaliknya dikenakan kepada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan T04 berjumlah RM8,000,000.00 seperti di Nota 5(b).

Di Penyata Prestasi Kewangan, Pinjaman Negeri berjumlah RM0.00 untuk tahun 2018 adalah terimaan bersih tahun semasa.

7. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan mengakaunkan semua terimaan dan bayaran wang amanah mengikut kehendak undang-undang, akta-akta amanah, arahan amanah dan perjanjian. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit.

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri dari Kumpulan Wang Amanah yang ditubuhkan dibawah Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) untuk maksud tertentu. Kumpulan wang ini terdiri dari urusniaga Akaun Penyelesaian dan juga Kumpulan Wang Pusingan yang mana pembayarannya tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Negeri.

Akaun Amanah Disatukan pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	Baki pada 1.1.2018 (Debit) / Kredit RM	Debit RM	Kredit RM	Baki pada 31.12.2018 (Debit) / Kredit RM
KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN				
Kumpulan Wang Pembangunan	(136,580,516.09)	349,543,986.67	389,733,236.50	(96,391,266.26)
Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	274,281,650.45	5,042,180,101.11	5,047,436,088.07	279,537,637.41
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	137,701,134.36	5,391,724,087.78	5,437,169,324.57	183,146,371.15
KUMPULAN WANG AMANAH AWAM				
Kumpulan Wang Amanah Awam	186,058,033.31	376,561,089.16	334,773,679.36	144,270,623.51
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Awam	186,058,033.31	376,561,089.16	334,773,679.36	144,270,623.51
AKAUN DEPOSIT				
Deposit Am	82,940,981.05	51,618,536.46	66,748,101.21	98,070,545.80
Deposit Khusus	33,439,183.01	22,510,394.91	22,682,674.45	33,611,462.55
Deposit Pelarasan	0.00	12,644,571.16	15,671,972.28	3,027,401.12
Deposit Perumahan Awam				
Kos Rendah (PAKR)	1,989,280.71	167,982.61	216,288.80	2,037,586.90
Jumlah Akaun Deposit	118,369,444.77	86,941,485.14	105,319,036.74	136,746,996.37
JUMLAH AKAUN AMANAH DISATUKAN	442,128,612.44	5,855,226,662.08	5,877,262,040.67	464,163,991.03

(a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan mengaunkan terimaan dari peruntukan Kerajaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

- (i) Kumpulan Wang Pembangunan mengaunkan terimaan dan bayaran pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406].

Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan, Pemberian Persekutuan, Ansuran Sewa Beli dan Jualan serta Pelbagai Terimaan. Bayaran kumpulan wang ini adalah Perbelanjaan Pembangunan secara Langsung atau Pinjaman.

Kumpulan Wang Pembangunan pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
BAKI PADA 1 JANUARI	(136,580,516.09)	(138,553,479.39)
TERIMAAN		
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan	344,000,000.00	301,600,000.00
Penerimaan Sewa Beli Rumah-Rumah Awam	1,609,894.69	2,261,833.89
Jualan Perumahan Awam Kos Rendah	1,911,317.60	1,336,715.40
Pemberian Pertambahan Hasil Bahagian II	10,088,533.00	0.00
Pemberian Berdasarkan Tahap Pembangunan Ekonomi, Infrastruktur dan Kesejahteraan Hidup	21,077,000.00	21,077,000.00
Bayaran Balik Pengeluaran Hakmilik Rancangan Perumahan	7,566.00	8,422.65
Pelbagai Pendapatan	11,038,925.21	41,428,245.75
Jumlah Terimaan	389,733,236.50	367,712,217.69
BAYARAN		
Perbelanjaan Pembangunan		
Langsung	349,543,986.67	365,739,254.39
Jumlah Bayaran	349,543,986.67	365,739,254.39
Lebihan / (Kurangan) Bagi Tahun	40,189,249.83	1,972,963.30
BAKI KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN PADA 31 DISEMBER	(96,391,266.26)	(136,580,516.09)

Maklumat terperinci Perbelanjaan Pembangunan dapat dirujuk di Lampiran 2 - Penyata Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018.

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
AKAUN PENYELESAIAN		
Pelarasan - Akaun Hasil Dari Kerajaan Persekutuan	0.00	55,449.51
* Akaun Penyelesaian Cek Terbatal	0.00	1,296,280.22
* Akaun Penyelesaian Pembatalan EFT	0.00	637,075.65
Jumlah Akaun Penyelesaian	0.00	1,988,805.38
AKAUN PERNIAGAAN		
Akaun Peruntukan - Kira-Kira Perjalanan Workshop	1,500,000.00	1,500,000.00
Jumlah Akaun Perniagaan	1,500,000.00	1,500,000.00
AKAUN PINJAMAN		
Akaun Peruntukan - Pendahuluan Membeli Kenderaan	3,500,000.00	3,500,000.00
Akaun Urusniaga - Pendahuluan Membeli Kenderaan	(1,275,219.08)	(1,152,455.11)
Akaun Peruntukan - Pendahuluan Diri Pegawai Awam	500,000.00	500,000.00
Akaun Peruntukan - Pelbagai Pendahuluan	10,350,000.00	10,350,000.00
Akaun Urusniaga - Pelbagai Pendahuluan	0.00	(2,000,000.00)
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Pinjaman Komputer	1,000,000.00	1,000,000.00
Akaun Urusniaga - Pinjaman Komputer	(449,181.48)	(581,863.65)
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Pinjaman Kepada Badan Berkanun dan Lain-Lain	107,168,567.06	107,168,567.06
Akaun Urusniaga - Kumpulan Wang Pinjaman Kepada Badan Berkanun dan Lain-Lain	(106,524,823.30)	(91,742,971.77)
Jumlah Akaun Pinjaman	14,269,343.20	27,041,276.53
KUMPULAN WANG LUAR JANGKA		
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Luar Jangka	11,000,000.00	11,000,000.00
Jumlah Kumpulan Wang Luar Jangka	11,000,000.00	11,000,000.00
PELBAGAI KUMPULAN WANG		
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Pelaburan Negeri	83,500,000.00	78,500,000.00
Akaun Urusniaga - Kumpulan Wang Pelaburan Negeri	(73,447,514.25)	(74,919,754.25)
* Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak	201,047,823.33	167,038,899.81
Akaun Peruntukan - Kumpulan Wang Amanah Majlis Tindakan Ekonomi Negeri	90,000,000.00	90,000,000.00
Akaun Urusniaga - Kumpulan Wang Amanah Majlis Tindakan Ekonomi Negeri	(48,332,014.87)	(27,867,577.02)
Jumlah Pelbagai Kumpulan Wang	252,768,294.21	232,751,568.54
JUMLAH PELBAGAI KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN	279,537,637.41	274,281,650.45

Nota :

- * (1) Pada tahun 2018, terdapat dua (2) akaun penyelesaian di bawah Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan iaitu Akaun Penyelesaian Cek Terbatal dan Pembatalan EFT telah dilaporkan di bawah Akaun Deposit Pelarasan.
- * (2) Bayaran balik hasil berjumlah RM5,000,000.00 ke Akaun Amanah Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan Raya Negeri Perak akan dilakukan secara berperingkat bermula tahun 2019.

(b) Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam mengaakun terimaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut akta khas atau Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Awam terdiri daripada Amanah Khas yang diwujudkan di bawah aktanya sendiri dan Amanah Am yang diwujudkan di bawah Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Ianya terdiri dari Kumpulan Wang yang diamanahkan kepada Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima bagi maksud tertentu. Di antara akaun amanah yang terdapat di bawah kumpulan wang ini adalah Kumpulan Wang Simpanan DiRaja yang ditubuhkan di bawah Enakman *Civil List* 1958. Baki Peruntukan di bawah peruntukan DiRaja T01 yang tidak habis dibelanjakan akan dipindahkan ke kumpulan wang ini. Baki dalam kumpulan wang ini juga boleh juga dikeluarkan bagi menampung peruntukan yang tidak mencukupi dalam Akaun Hasil Disatukan di bawah Perbelanjaan Mengurus T01.

Kumpulan Wang Amanah Awam pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
WANG AMANAH		
Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan		
Akaun Amanah Pembangunan Taska Permata Negara	182,783.28	193,271.43
Akaun Amanah Elaun Ketua Kampung	2,112,117.76	998,833.91
Akaun Amanah Elaun Ketua Kampung Baru	253,898.50	97,848.50
Akaun Amanah Kompleks Sejarah Pasir Salak Kampung Gajah	538,203.55	489,909.55
Akaun Amanah Pengurusan Kumpulan Selendang Perak	310,316.65	476,908.60
Akaun Amanah Program Latihan Teknikal	323,336.90	941,719.42
Akaun Amanah Program Pembangunan Modal Insan Negeri Perak	2,054,237.24	2,443,462.36
Latihan dan Kursus Anggota Pihak Berkuasa Tempatan Negeri Perak	96,954.57	98,747.57
Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) TNB JANAMANJUNG Sdn. Bhd.	5,525,150.00	5,000,150.00
Akaun Amanah Khas MPKK	4,104,827.11	595,895.53
Ujian Khas Memasuki Perkhidmatan Awam	68,914.35	39,118.35
* Akaun Amanah Bayaran Royalti (PINS)	1,616,357.58	704,522.58
Akaun Amanah Bayaran Wang Pampasan Pengambilan Tanah Untuk Pembinaan Jalan	78,859.95	816,589.45
Akaun Amanah Kajian	2,088,651.02	950,182.15
Akaun Amanah Pengurusan BR1M	1,854.00	1,854.00
Akaun Amanah Sukan Malaysia (SUKMA)	9,611,198.36	74,272,662.02
Akaun Amanah Projek Perumahan	16,794.89	16,794.89
Akaun Amanah Projek Landasan Berkembar Elektrik Negeri Perak (RPT)	851,716.57	851,716.57
Akaun Amanah Projek Pembangunan Semula Perkampungan Nelayan	7,326,279.55	22,157,129.72
Akaun Amanah Pertabalan Sultan	51,740.00	51,740.00
Akaun Amanah Program Perlindungan Takaful Kerajaan Negeri Perak	1,833,860.00	3,606,860.00
Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat Vale	144,584.45	486,434.45
Akaun Amanah Pampasan Kepada Pemilik Tanah Untuk Pembinaan Jalan Alternatif		
Ke Teluk Rubiah	283,371.94	283,371.94
Akaun Amanah Tabung Inovasi	300,474.92	100,474.92
Akaun Amanah Pengurusan Sukan Malaysia	1,855,513.95	15,512.27
Jumlah Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	41,631,997.09	115,691,710.18

Nota :

* Pengagihan sumbangan tidak dapat dilakukan kerana terdapat kes tuntutan sivil yang telah difailkan PINS terhadap Kerajaan Negeri Perak dan KPerak berdasarkan surat bil (37) SUK.PK (BKT)(S)600-21/5/5 bertarikh 13 Mei 2019.

(disambung)

(sambungan)

Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan		
Akaun Amanah Pengurusan SPEKS	593,668.27	594,778.27
Akaun Amanah Tabung Bencana Negeri Perak	314,739.65	230,901.10
Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Persekutuan	609,291.45	2,024,291.45
Akaun Amanah Peruntukan Khas Kerajaan Negeri Perak	6,132,835.95	4,485,354.03
Akaun Amanah Tabung Patriotik	240,000.00	0.00
Akaun Amanah SUKMA XIX 2018	9,754,961.07	0.00
Jumlah Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan	17,645,496.39	7,335,324.85
Pejabat Pengarah Tanah dan Galian		
Akaun Amanah Kumpulan Wang Pemulihan Bersama	1,282,479.75	902,479.75
Jumlah Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	1,282,479.75	902,479.75
Pejabat Daerah dan Tanah Kinta		
Akaun Amanah Pengurusan Masjid	28,381.01	102,130.01
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Kinta	28,381.01	102,130.01
Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama		
Akaun Amanah Projek Penempatan Semula dan Pembangunan Infrastruktur RPT Sungai Kerang	248.58	24,076.58
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama	248.58	24,076.58
Pejabat Daerah dan Tanah Bagan Datuk		
Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah	5,385.00	0.00
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Bagan Datuk	5,385.00	0.00
Pejabat Daerah dan Tanah Perak Tengah		
Akaun Amanah Program Rimbunan Kaseh	209.40	2,609.40
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Perak Tengah	209.40	2,609.40
Jabatan Pengairan dan Saliran		
Akaun Amanah Sumbangan Saliran, Kerja Kecemasan dan Luar Jangka	10,134,585.63	5,659,360.54
Jumlah Jabatan Pengairan dan Saliran	10,134,585.63	5,659,360.54
Perbadanan Taman Negeri Perak		
Akaun Amanah Sumbangan Yayasan Sime Darby	456.00	42.42
Jumlah Jabatan Pengairan dan Saliran	456.00	42.42

(disambung)

		(sambungan)
Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
Jabatan Perkhidmatan Veterinar		
Akaun Amanah Sistem E-Permit2	0.00	7.00
Jumlah Jabatan Perkhidmatan Veterinar	0.00	7.00
Jabatan Agama Islam		
Akaun Amanah Pembiayaan Pendahuluan Nafkah Bahagian Sokongan Keluarga Perak	135,374.00	146,004.00
Akaun Amanah KAFA	142,720.84	0.00
Jumlah Jabatan Agama Islam	278,094.84	146,004.00
Jabatan Kerja Raya		
Akaun Amanah Kerja-Kerja Pengorekan Jalan Oleh Tenaga Nasional Bhd	500,000.00	500,000.00
Akaun Amanah Sumbangan Pembinaan Projek	1,287,493.74	0.00
Jumlah Jabatan Kerja Raya	1,787,493.74	500,000.00
Jabatan Perancangan Bandar dan Desa		
Akaun Amanah Caj Pemajuan JPBD Negeri Perak	178,367.00	174,017.00
Jumlah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa	178,367.00	174,017.00
Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak		
Akaun Amanah Hartanah Bumiputera Negeri Perak	36,855,100.86	20,780,279.49
Akaun Amanah Program Perumahan Negeri Perak	5,707,839.85	9,026,690.50
Akaun Amanah Program Perumahan Nelayan Pulau Pangkor	6,247,596.94	7,704,300.00
Jumlah Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak	48,810,537.65	37,511,269.99
Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Perak		
Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah	41,093.00	0.00
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Perak	41,093.00	0.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Kangsar		
Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah	61,220.00	0.00
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Kangsar	61,220.00	0.00
Pejabat Daerah dan Tanah Manjung		
Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah	80,254.00	0.00
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Manjung	80,254.00	0.00
Pejabat Daerah dan Tanah Kampar		
Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah	2.27	0.00
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Kampar	2.27	0.00
		(disambung)

(sambungan)

Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang		
Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah	4.00	0.00
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang	4.00	0.00
Pejabat Daerah dan Tanah Hilir Perak		
Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah	150,000.00	0.00
Jumlah Pejabat Daerah dan Tanah Hilir Perak	150,000.00	0.00
Jumlah Wang Amanah	122,116,305.35	168,049,031.72
AMANA KHAS		
Pejabat DYMM Sultan Perak		
Kumpulan Wang Simpanan DiRaja	1,649,105.13	1,587,191.05
Jumlah Pejabat DYMM Sultan Perak	1,649,105.13	1,587,191.05
Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan		
Kumpulan Wang Pemberian Bagi Pelajaran Tinggi Kepada Murid-Murid Islam	1,390,582.93	440,683.91
Kumpulan Wang Biasiswa Kebangsaan Bukan Melayu	1,194,925.75	1,449,408.33
Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Melayu	5,947,001.51	5,137,181.69
Jumlah Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	8,532,510.19	7,027,273.93
Jabatan Perhutanan		
Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	11,394,538.43	9,306,185.25
Jumlah Jabatan Perhutanan	11,394,538.43	9,306,185.25
Perbadanan Taman Negeri Perak		
Kumpulan Wang Taman Negeri Perak	578,164.41	88,351.36
Jumlah Perbadanan Taman Negeri Perak	578,164.41	88,351.36
Jumlah Amanah Khas	22,154,318.16	18,009,001.59
JUMLAH KUMPULAN WANG AMANA AWAM	144,270,623.51	186,058,033.31

(c) Akaun Deposit

Akaun Deposit terdiri daripada Deposit Am yang diterima khusus oleh Kerajaan Negeri. Deposit Am adalah wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang atau perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksud telah tercapai.

Akaun Deposit yang matan bagi setiap kategori Deposit pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
DEPOSIT AM		
Deposit Am Jabatan Negeri	77,114,929.98	67,152,889.20
Deposit Wang Jaminan Pelaksanaan	20,428,274.71	15,208,158.74
Deposit Cukai Hiburan	489,613.75	516,118.75
Deposit Sewa Rumah Kos Rendah	19,716.00	19,716.00
Deposit Tender	10,907.36	36,394.36
Deposit Cagaran Kantin	2,000.00	2,600.00
Akaun Deposit Sewa Rumah Kerajaan	5,104.00	5,104.00
Deposit Projek Khas JKR	0.00	2,128,336.73
JUMLAH AKAUN DEPOSIT AM	98,070,545.80	85,069,317.78
DEPOSIT KHUSUS		
Deposit Urusan Tanah Kerajaan	33,057,867.20	30,865,782.98
Akaun Deposit Bon Jamin Mahkamah Syariah	344,200.00	417,340.00
Akaun Deposit Tunggakan Cukai Tanah	172,819.35	10,438.30
Akaun Deposit Kes-Kes Rayuan Mahkamah Syariah	29,576.00	17,285.00
Deposit Lesen	7,000.00	0.00
JUMLAH AKAUN DEPOSIT KHUSUS	33,611,462.55	31,310,846.28
DEPOSIT PELARASAN		
* Deposit Pelarasan Cek Terbatal	541,669.15	0.00
* Deposit Pindahan Dana Elektronik Terbatal	2,485,731.97	0.00
JUMLAH AKAUN DEPOSIT PELARASAN	3,027,401.12	0.00
DEPOSIT PERUMAHAN AWAM KOS RENDAH		
RPA GOPENG 111	18,510.00	18,510.00
RPA BEMBAN 11, KINTA	12,705.00	12,705.00
RPA LASAH, SG. SIPUT (U)	2,421.00	2,421.00
RPA JALAN KENAS K. KANGSAR	318.00	318.00
RPA BT, KURAU	193.20	193.20
RUMAH PANGSA JLN. ASHBY, IPOH	253,175.00	251,855.00
RPA TAIPING II	393.00	393.00
RPA SIMPANG PULAI II	3,723.00	3,723.00
RPA BAGAN DATOH	2,058.00	2,058.00

Nota :

* Pada tahun 2018, terdapat dua (2) akaun penyelesaian di bawah Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan iaitu Akaun Penyelesaian Cek Terbatal dan Pembatalan EFT telah dilaporkan di bawah Akaun Deposit Pelarasan.

(disambung)

(sambungan)

Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
RPA SLIM VILLAGE	5,286.00	5,496.00
RPA SLIM RIVER II	6,327.00	6,327.00
RPA KG. GAJAH	2,511.00	2,511.00
RPA HUTAN MELINTANG	6,090.00	6,090.00
RPA TELUK INTAN III	14,721.00	14,721.00
RPA SIPUTEH	10,230.00	10,230.00
RPA SALAK II	324.00	648.00
RPA MANONG III	618.00	618.00
RPA CHENDERONG BALAI II	11,584.00	11,796.00
RPA BT. KURAU II	27,042.00	27,042.00
RPA BAGAN DATOH II HILIR PERAK	22,959.00	23,331.00
RPA REDANG PANJANG SELAMA	29,592.00	29,952.00
RPA HUTAN MELINTANG II	19,941.00	19,941.00
RPA GELUNG PEPUYU PERAK TENGAH	43,146.00	43,992.00
RPA SG. DULANG HILIR PERAK	44,214.00	44,586.00
RPA CHIKUS SG. MANIK	13,056.00	13,380.00
RPA SIPUTEH II	23,454.00	23,808.00
RPA BIDOR111 BATANG PADANG	22,650.00	22,650.00
RPA CHENDERANG II BTG. PADANG	4,326.00	4,326.00
RPA BT. 2, GERIK HULU PERAK	11,997.00	12,360.00
RPA JLN GULA SELINSING	6,552.00	9,102.00
RPA PARIT BUNTAR 1111	44,829.00	46,290.00
RPA GUA BADAQ LENGGONG	4,800.00	36,942.00
RPA LIMAN KATI KUALA KANGSAR	360.00	1,086.00
RPA MALIM NAWAR II	24,207.00	24,207.00
RPA AIR KUNING II BTG. PADANG	13,356.00	13,356.00
RPA TG. RAMBUTAN II	3,504.00	4,380.00
RPA KG. MAAMOR PK TENGAH	50,919.80	50,919.80
RPA PENGKALAN HULU III (KROH)	324.00	648.00
RPA KG. GAJAH II	19,158.00	21,762.00
RPA SRI ISKANDAR	25,338.00	25,806.00
RPA KLIAN INTAN II, HULU PERAK	12,030.00	13,806.00
RPA SRI ISKANDAR II	28,107.00	29,100.00
SPKA PERUMAHAN KG. JONG GRIK	15,102.00	1,806.00
RPA GRIK III HULU PERAK	69,885.90	27,318.00
RUMAH PANGSA JLN. GHAZALI JAWI IPOH	207,420.00	204,120.00
PERUMAHAN SPKA PONDOK TANJONG	9,324.00	9,324.00
PERUMAHAN SPKA BALUN BIDAI KG. GAJAH	5,544.00	5,670.00
RPA JLN. BEMBAN II BATU GAJAH	53,595.00	54,537.00
RPA KOS RENDAH KG. GAJAH 111	33,441.00	33,912.00
RPA RUMAH PANGSA JLN. PASIR PUTEH	252,300.00	248,100.00
RPA KOS RENDAH RIMBA PANJANG SG.SIPUT (U)	86,193.00	86,193.00
RUMAH TERES KOS RENDAH BANDAR TASIK IDAMAN BT GAJAH	4,216.00	4,216.00
PERUMAHAN RAKYAT TAMAN DESA IDAMAN SUNGKAI	21,452.00	21,452.00
PROJEK PERUMAHAN RAKYAT PPR BUNTONG	37,500.00	36,000.00

(disambung)

(sambungan)

Perihal	2018 (Debit) / Kredit RM	2017 (Debit) / Kredit RM
DEPOSIT UNTUK TAMAN MESRA RAKYAT KAMPAR	18,228.00	16,740.00
PPR TAMAN SRI GEMILANG, TAPAH	30,450.00	30,150.00
PPR TAMAN DESA CEMPAKA, PENGKALAN HULU	23,250.00	23,250.00
PPR TMN TOH JABIT PARIT BUNTAR	67,200.00	68,100.00
PPR BIDOR, PERAK	50,250.00	46,650.00
DEPOSIT PELBAGAI RPA	8,517.00	8,889.00
PANGSAPURI SIMPANG PERDANA TAIPING	96,196.00	92,274.00
PPR, PANGSAPURI DAMAI, TELUK DALAM, PULAU PANGKOR	34,535.00	9,126.00
PPR, JALAN LAKSAMANA, TELUK INTAN	54,932.00	54,312.00
PPR, AMANJAYA PARIT HAJI WAHAB	11,007.00	0.00
RPA SELAMA 11	0.00	3,294.00
RPA SLIM RIVER	0.00	3,219.71
RPA RUMAH KEDAI BEHRANG STESYEN	0.00	7,242.00
JUMLAH AKAUN DEPOSIT PERUMAHAN AWAM KOS RENDAH	2,037,586.90	1,989,280.71
JUMLAH KESELURUHAN	136,746,996.37	118,369,444.77

8. MEMORANDUM ASET

Memorandum Aset menunjukkan sebahagian aset kewangan Kerajaan Negeri iaitu Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan yang dikenakan kepada Perbelanjaan Mengurus atau Pembangunan, tetapi tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

(a) Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut adalah baki pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada agensi Kerajaan Negeri dan Badan Berkanun.

Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018 RM	2017 RM
Pinjaman Kepada Pihak Berkuasa Tempatan	55,419,829.46	53,211,009.79
Pinjaman Kepada Badan Berkanun	18,120,951.65	20,913,938.30
Pinjaman Pelbagai	36,621,605.65	21,187,181.71
* Pinjaman Kepada Lembaga Air Perak	211,661,553.53	252,173,425.85
JUMLAH PINJAMAN BOLEH DITUNTUT	321,823,940.29	347,485,555.65

Maklumat terperinci Pinjaman Boleh Dituntut dapat dirujuk di Lampiran 3 - Penyata Akaun Memorandum Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2018.

Nota :

* Perincian terhadap bayaran pinjaman yang terlebih bayar oleh Lembaga Air Perak (LAP) kepada Kerajaan Negeri adalah seperti berikut:

- Bagi projek yang telah dipindahkan kepada Pengurusan Aset Air Berhad (PAAB) sebanyak RM21,953,075.85 yang terdiri dari 18 projek akan dibuat bayaran secara berperingkat melalui Bayaran Balik Hasil Kerajaan Negeri mulai tahun 2019.
- Bagi projek yang belum dipindahkan kepada PAAB sebanyak RM19,556,749.33 yang terdiri dari 5 projek akan dibuat bayaran secara berperingkat kepada LAP selama 7 tahun bermula dari tahun 2020 sehingga tahun 2026 sebanyak RM2,793,821.33 setahun setelah bajet diluluskan oleh Dewan Negeri.

(b) Pelaburan

Pelaburan adalah pegangan Ekuiti dalam syarikat, melalui syarikat pengurus dana.

Pelaburan pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	Nilai Buku	
	2018 RM	2017 RM
Syarikat	10,447,514.25	11,919,754.25
Pengurus Dana	70,000,000.00	70,000,000.00
JUMLAH PELABURAN	80,447,514.25	81,919,754.25

Maklumat terperinci Pelaburan dapat dirujuk di Lampiran 4 - Penyata Akaun Memorandum Pelaburan pada 31 Disember 2018.

9. MEMORANDUM LIABILITI

Memorandum Liabiliti menunjukkan sebahagian liabiliti kerajaan iaitu Hutang Awam dan Pelbagai Liabiliti yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

(a) Hutang Kerajaan Negeri

Mulai tahun kewangan 2011, Hutang Awam diklasifikasi sebagai Pinjaman dan Bantuan Luar Negeri selaras dengan Para 1.10. *Cash Basis* IPSAS. Akaun ini menunjukkan baki hutang yang terdiri dari semua pinjaman yang diambil oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek-projek pembangunan negeri dan Badan-Badan Berkanun Negeri.

Baki hutang awam negeri yang belum selesai berjumlah RM313,292,798.90 pada 31 Disember 2018. Jumlah ini adalah baki pokok pinjaman belum matang pada 31 Disember 2018. Butiran lanjut dapat dirujuk di Lampiran 5 - Penyata Akaun Memorandum Hutang Awam.

Hutang Awam pada 31 Disember 2018 adalah seperti berikut:

Perihal	2018 RM	2017 RM
PINJAMAN		
Rancangan Perumahan Awam	35,660,287.70	37,757,951.68
Rancangan Pembangunan Perusahaan	0.00	314,337.08
Pelbagai Projek	0.00	2,000,000.00
Projek Bekalan Air	277,632,511.20	281,214,209.23
JUMLAH HUTANG KERAJAAN NEGERI	313,292,798.90	321,286,497.99

10. Akaun Belum Terima

Akaun Belum Terima pada 31 Disember 2018 berjumlah RM82,869,592.30 berdasarkan rekod Jabatan dilaporkan sebagai maklumat tambahan, walaupun Kerajaan Negeri mengamalkan asas Perakaunan Tunai Ubahsuai.

The background features a teal-to-blue gradient with a fine white grid pattern. On the left side, there are several overlapping, wavy, organic shapes in shades of light blue, dark blue, and grey. The word 'AKRONIM' is positioned on the right side of the page.

AKRONIM

AKRONIM

AP	Arahan Perbendaharaan
AAKSI	Amanah Agama Khairat Sultan Idris Kuala Kangsar
BBN	Badan Berkanun Negeri
DUN	Dewan Undangan Negeri
ISSAI	<i>The International Standards of Supreme Audit Institutions</i>
JANM	<i>Jabatan Akauntan Negara Malaysia</i>
KWBPTAMPk	Kumpulan Wang Biasiswa Pengajian Tinggi Anak Melayu Perak
KWBRPk	Kumpulan Wang Biasiswa Rakyat Perak (Bukan Melayu)
LAP	Lembaga Air Perak
LMNP	Lembaga Muzium Negeri Perak
LPHP	Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak
LTPKT	Laporan Terperinci Transaksi Penyata Kewangan Tunai Bulan Akaun Kena Bayar 2018
MAI	Majlis Agama Islam
MAIPk	Majlis Agama Islam dan 'Adat Melayu Perak
MASB	<i>Malaysian Accounting Standards Board</i>
MBI	Majlis Bandaraya Ipoh
MDBG	Majlis Daerah Batu Gajah
MDG	Majlis Daerah Gerik
MDK	Majlis Daerah Kerian
MDKpr	Majlis Daerah Kampar
MDL	Majlis Daerah Lenggong
MDPH	Majlis Daerah Pengkalan Hulu
MDPT	Majlis Daerah Perak Tengah
MDS	Majlis Daerah Selama
MDT	Majlis Daerah Tapah
MDTM	Majlis Daerah Tanjong Malim
MPKK	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar
MPM	Majlis Perbandaran Manjung
MPT	Majlis Perbandaran Taiping
MPTI	Majlis Perbandaran Teluk Intan
MSN	Majlis Sukan Negeri Perak
PBT	Pihak Berkuasa Tempatan
PDT	Pejabat Daerah dan Tanah
PKNP	Perbadanan Kemajuan Negeri Perak
PPANPk	Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perak
PPNP	Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak
PTNPk	Perbadanan Taman Negeri Perak
SPHT	Sistem Pungutan Hasil Tanah
SPTB	Sistem Pendaftaran Tanah Berkomputer
SSI	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak
TKWKPYPk	Tabung Kumpulan Wang Kebajikan dan Pendidikan Yayasan Perak
UAD	Unit Audit Dalam
YP	Yayasan Perak

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD
KUALA LUMPUR, 2019
www.printnasional.com.my
email: cservice@printnasional.com.my
Tel.: 03-92366895 Faks: 03-92224773

Jabatan Audit Negara
No. 15, Aras 1-5,
Persiaran Perdana, Presint 2
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62518 Putrajaya, Malaysia

